

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew

Pleszew 2023

Diagnoza, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, potwierdzająca spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia.

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew została opracowana przez zespół autorski Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego Instytutu Rozwoju Miast i Regionów:

- Michał Cichocki
- Katarzyna Spadło
- Magdalena Golan
- Barbara Samorek
- Piotr Brauntsch

CENTRUM DORADZTWA
REWITALIZACYJNEGO
IRMiR

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Diagnoza ogólna czynników i zjawisk kryzysowych na terenie miasta i gminy Pleszew	5
2.1. Zjawiska w sferze społecznej	7
2.2. Zjawiska w sferze gospodarczej	9
2.3. Zjawiska w sferze środowiskowej	13
2.4. Zjawiska w sferze funkcjonalno-przestrzennej.....	17
2.5. Zjawiska w sferze technicznej.....	21
3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście i gminie Pleszew	23
3.1. Lokalne uwarunkowania polityki rewitalizacyjnej.....	23
3.2. Zakres przestrzenny i czasowy diagnozy	25
3.3. Źródła danych.....	25
3.4. Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.....	25
3.5. Sfera społeczna.....	35
3.6. Sfera gospodarcza.....	52
3.7. Sfera środowiskowa.....	56
3.8. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	60
3.9. Sfera techniczna	68
4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	72
5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	81
6. Spis rysunków	84
7. Spis tabel.....	86

1. Wstęp

Celem niniejszej diagnozy jest wskazanie obszaru gminy, będącego obszarem koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z kryzysem w co najmniej jednej ze sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W granicach tak wyznaczonego terenu zdegradowanego wskazywany jest obszar do rewitalizacji, stanowiący nie więcej niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkiwany przez nie więcej niż 30% jej populacji, który jednocześnie posiada istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające wspólnych granic. W skład obszaru rewitalizacji mogą wchodzić niezamieszkane tereny: przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska pozaspołeczne, jeśli planowane tam działania przyczynią się do przeciwdziałania kryzysowi społecznemu, zdiagnozowanemu w zamieszkałej części obszaru rewitalizacji.

Niniejsze opracowanie stanowi załącznik do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Pleszewa, o którym mowa w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777 z późn. zm.), potwierdzający spełnienie przesłanek do ustanowienia wyżej wymienionych obszarów.

2. Diagnoza ogólna czynników i zjawisk kryzysowych na terenie miasta i gminy Pleszew

OGÓLNE INFORMACJE O MIEŚCIE

Pleszew jest miastem położonym w województwie wielkopolskim, leżącym na Wysoczyźnie Kaliskiej, nad Nerem. Jest siedzibą powiatu pleszewskiego oraz okalającej miasto gminy miejsko-wiejskiej Pleszew. Najważniejsze ośrodki miejskie położone w bliskiej odległości od centrum Pleszewa stanowi od północnego-zachodu Jarocin (24 km), od południowo-wschodu Kalisz (25 km) oraz od południa Ostrów Wielkopolski (29 km). Miasto usytuowane jest ok. 94 km na południowy wschód od Poznania, w południowo-wschodniej części historycznej Wielkopolski.

Gmina Pleszew składa się z 28 sołectw, a miasto podzielone jest na 10 jednostek pomocniczych – osiedli. Powierzchnia miasta wynosi 13,38 km², natomiast gminy 180,15 km². Przez Pleszew przebiegają drogi krajowe nr 11 relacji: Kołobrzeg – Piła – Poznań – Pleszew – Ostrów Wielkopolski – Lubliniec – Bytom oraz nr 12: Łęknica – Leszno – Pleszew – Kalisz – Radom – Dorohusk. Gminę przecina również linia kolejowa, a pociągi zatrzymują się na stacji Pleszew usytuowanej w Kowalewie – ok. 4 km od centrum miasta. Do stacji kolejowej dociera linia kolei wąskotorowej (Rys. 1).

Rys. 1. Lokalizacja gminy Pleszew
Źródło: opracowanie własne.

2.1. Zjawiska w sferze społecznej

LUDNOŚĆ I MIGRACJE

Pleszew cechuje się stosunkowo stabilną sytuacją demograficzną, choć obserwowany jest nieznaczny spadek liczby mieszkańców. W latach 2017-2021 ich liczba uległa zmniejszeniu o 3,2% i wyniosła 29 080 osób. Głównym powodem tego stanu jest ujemne saldo migracji oraz wzrost liczby zgonów i spadek liczby urodzeń, przede wszystkim w latach 2020-2021, będący najprawdopodobniej następstwem pandemii COVID-19 (Tab. 1).

Tab. 1. Zmiany demograficzne w gminie Pleszew latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Liczba ludności	30 026	29 943	29 807	29 221	29 080	-946
Kobiety	15 247	15 224	15 177	14 883	14 822	-425
Mężczyźni	14 779	14 719	14 630	14 338	14 258	-521
Współczynnik feminizacji	103	103	104	104	104	+1
Urodzenia żywe	308	295	323	273	271	-37
Zgony ogółem	320	337	307	374	417	+97
Przyrost naturalny	-12	-42	16	-101	-146	-
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,26	9,85	10,81	9,28	9,31	-0,95
Zgony na 1000 ludności	10,66	11,25	10,27	12,72	14,32	+3,66
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,40	-1,40	0,54	-3,43	-5,01	-
Ludność na 1 km ²	166,5	166,0	165,3	162,0	161,3	-5,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Saldo migracji w latach 2017-2021 ulegało nieznacznym wahaniom, jednakże w badanym okresie przyjmowało ujemne wartości. Największy ruch migracyjny odnotowano w 2019 r. (-123 osoby), natomiast najmniejszy w 2021 r. (-9 osób) (Tab. 2).

Tab. 2. Migracje w gminie Pleszew latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Zameldowania ogółem	256	292	282	230	335	+79
Wymeldowania ogółem	324	350	405	321	341	+17
Saldo migracji	-68	-58	-123	-91	-6	-
Saldo migracji kobiet	-42	-29	-58	-45	-9	-
Salda migracji mężczyzn	-26	-29	-65	-46	+3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zmiany w strukturze grup ekonomicznych w gminie Pleszew wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Pomimo zarejestrowanego niżu demograficznego, stosunkowo stabilnie prezentuje się odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (na poziomie 19,0% w 2021 r.). Wskaźnik ten jest zauważalnie wyższy od do średniej ogólnopolskiej (18,4%) oraz pozostaje nieznacznie niższy w stosunku do średniej województwa wielkopolskiego (19,6%). W najszybszym tempie, w badanym okresie zmienił się udział mieszkańców w wieku produkcyjnym (spadek o 3 p.p.) i poprodukcyjnym (wzrost o 2,5 p.p.). Proporcja osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym w strukturze ludności była zbliżona do przeciętnych notowanych w kraju (odpowiednio 59,1% i 22,5%) oraz w województwie (59,4% i 21,0%). Od 2017 r. o 23,1% wzrósł współczynnik obciążenia demograficznego, który w 2021 r. oscylował w granicach 30,4 os., będąc wyższy od średnich dla regionu (26,8 os.) oraz Polski (28,9 os.) (Tab. 3).

Tab. 3. Struktura grup ekonomicznych w gminie Pleszew w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17)	5 582	5 545	5 532	5 510	5 514	-68
Liczba osób w wieku produkcyjnym (18-59)	18 271	18 061	17 788	17 072	16 841	-1430
Liczba osób w wieku produkcyjnym mobilnym	11 544	11 373	11 099	10 456	10 204	-1340
Liczba osób w wieku produkcyjnym niemobilnym	6 727	6 688	6 689	6 616	6 637	-90
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 i więcej)	6 173	6 337	6 487	6 639	6 725	+552
Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	18,6	18,5	18,6	18,9	19,0	+0,4
Udział % osób w wieku produkcyjnym	60,9	60,3	59,7	58,4	57,9	-3,0
Udział % osób w wieku poprodukcyjnym	20,6	21,2	21,8	22,7	23,1	+2,5
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi [os.]	24,7	25,9	27,2	29,3	30,4	+5,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

POMOC SPOŁECZNA

Pozytywnym zjawiskiem zaobserwowanym w gminie Pleszew jest trend spadku osób korzystających z pomocy społecznej. Zmniejszeniu uległa liczba beneficjentów pomocy środowiskowej, zarówno powyżej, jak i poniżej kryterium dochodowego. W stosunku do 2017 r. w 2021 r. o ok. 47% mniej rodzin otrzymywało zasiłek rodzinny na dzieci. Spadek odnotowano także w przypadku kwoty świadczeń rodzinnych, do 3479 tys. zł w 2021 r. Wyraźny wzrost zarejestrowano jedynie w odniesieniu do świadczeń rodzinnych przyznawanych z programu 500+, które w 2021 r. opiewały na kwotę 31 930 tys. zł. Wskaźnik beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 000 ludności w 2021 r. kształtował się na poziomie 494, będąc znacznie wyższy od średniej dla województwa (245) i Polski (257) (Tab. 4).

Tab. 4. Podstawowe informacje o pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych w gminie Pleszew latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 000 ludności	638	603	565	547	494	-144
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego	1116	2018	851	798	1020	-96
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej powyżej kryterium dochodowego	801	814	837	812	418	-383
Rodziny otrzymujące zasiłek rodzinny na dzieci	1560	1305	1193	1014	831	-729
Kwota świadczeń rodzinnych z dodatkami (tys. zł)	4956	4788	4396	4023	3479	-1477
Kwota świadczeń rodzinnych z programu 500+ (tys. zł)	21 775	20 381	25 661	32 005	31 930	+10 155

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w 2022 r. wynosiła 579. Świadczenia z powodu niepełnosprawności pobierało 358 osób, natomiast stypendia socjalne 119 uczniów. Procedurą Niebieskiej Karty objętych było 48 mieszkańców (Tab. 5).

Tab. 5. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Pleszew w 2022 r.

	2022
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	579
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne	119
Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej	358
Liczba osób objętych procedurą Niebieskiej Karty	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Pleszewie.

BEZROBOCIE

Sytuacja na lokalnym rynku pracy pod względem udziału zarejestrowanych osób pozostających bez pracy prezentuje się korzystnie, w latach 2017-2021 zaobserwowano spadek stopy bezrobocia do poziomu 2,1%. Stopa bezrobocia w 2021 r. była zauważalnie niższa od ogólnopolskiej (5,8%) oraz wojewódzkiej (3,2%). Maksymalny wzrost bezrobocia odnotowano w 2020 r., zaś rekordowy spadek w 2021 r. W strukturze nieaktywnych zawodowo przeważają kobiety (64,5% ogółu bezrobotnych kobiet) (Tab. 6).

Tab. 6. Bezrobocie w gminie Pleszew latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	475	454	525	729	504
Bezrobotne kobiety	300	282	338	423	325
Bezrobotni mężczyźni	175	172	187	306	179
Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	2,6	2,5	3,0	4,3	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

PODSUMOWANIE

Gmina Pleszew cechuje się ubytkiem liczby mieszkańców, będącym następstwem utrzymujących się ujemnych współczynników przyrostu naturalnego i salda migracji. Zmiany te są stosunkowo niewielkie, jednakże w ostatnich dwóch badanych latach zostały nasilone za sprawą zwiększonej śmiertelności oraz ogólnopolskiego trendu dezaktywizacji zawodowej młodych w okresie pandemii. Struktura demograficzna mieszkańców gminy pozostaje zbliżona do rozkładu w ujęciu ogólnopolskim, charakteryzującego się wyraźną przewagą grupy ludności w wieku produkcyjnym oraz najszybszym tempem wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Pogarszający się współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi świadczy o postępującym procesie starzenia się społeczeństwa, stanowiącym jeden z kluczowych wyzwań dla rozwoju gminy. W Pleszewie obserwuje się pozytywną tendencję spadku beneficjentów pomocy społecznej. Bezrobocie rejestrowane w gminie pozostaje na statystycznie niskim poziomie. Wśród osób pozostających bez pracy w znacznym udziale przeważają kobiety, co świadczy o konieczności podejmowania działań służących aktywizacji kobiet na lokalnym rynku pracy.

2.2. Zjawiska w sferze gospodarczej

FINANSE PUBLICZNE

W badanym okresie zanotowano wzrost dochodów w budżecie, za wyjątkiem 2021 r., w którym przychody spadły o 1,3% względem poprzedniego roku. Przeciętne dochody na osobę oscylowały w granicach 4055-5736 zł. Wartość wskaźnika dochodów przypadających na mieszkańca gminy Pleszew w 2021 r. była niższa o 1490 zł w odniesieniu do średniej notowanej w Polsce oraz o 1161 zł w stosunku do województwa. Wydatki z budżetu gminy wahały się w granicach od 125,2 mln zł (w 2017 r.) do 165,1 mln zł (w 2021 r.). W przeliczeniu na osobę wydatki w 2021 r. wynosiły 5671 zł (średnie dla Polski to 6870 zł, natomiast dla regionu: 6564 zł). W latach 2019-2021 zarejestrowano nadwyżkę budżetową, natomiast deficyt na przestrzeni

lat 2017-2018. Udział dochodów własnych samorządu był zmienny w poszczególnych latach, lecz średnio wynosił 44,8% (Tab. 7).

Tab. 7. Dochody i wydatki budżetowe w gminie Pleszew w latach 2017-2021 [zł]

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Dochody ogółem	121 779 985	129 234 246	157 779 993	169 311 017	167 035 640	+45 255 655
Wydatki ogółem	125 202 752	146 614 840	156 296 102	159 342 704	165 144 741	+39 941 990
Nadwyżka/ deficyt budżetowy	-3 422 767	-17 380 594	+1 483 891	+9 968 313	+1 890 899	+1 531 868
Dochód na mieszkańca	4 055	4 315	5 280	5 758	5 736	+1 681
Wydatki na mieszkańca	4 169	4 895	5 231	5 419	5 671	+1502
Udział dochodów własnych	1 665	1 875	2 522	2 477	2 505	+840

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura wydatkowa budżetu gminy w 2021 r. wskazuje na największy udział (29,8%) finansowania działu związanego z rodziną, na poziomie 49,1 mln zł. Drugą najbardziej dotowaną sferą była oświata i wychowanie, która stanowi ponad jedną czwartą całkowitych wydatków gminy (27,5%). Wyróżniającą się kategorią na tym tle pozostawała gospodarka komunalna i ochrona środowiska, o udziale 13,6%. Wydatkowanie przekraczające 4,5% budżetu osiągnęły działy takie jak: administracja publiczna (6,6%), pomoc społeczna (5,2%), transport i łączność (4,9%) oraz gospodarka mieszkaniowa (4,7%) (Tab. 8).

Tab. 8. Struktura wydatków gminy Pleszew wg działów klasyfikacji budżetowej w 2021 r.

	Wydatki [zł]	Udział [%]
Dział 600 - Transport i łączność	8 122 998	4,9%
Dział 630 - Turystyka	3000	<0,01%
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	7 745 122	4,7%
Dział 710 - Działalność usługowa	200 255	0,1%
Dział 750 - Administracja publiczna	10 820 902	6,6%
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	5342	<0,01%
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	965 397	0,6%
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	399 361	0,2%
Dział 758 - Różne rozliczenia	50	<0,01%
Dział 801 - Oświata i wychowanie	45 487 548	27,5%
Dział 851 - Ochrona zdrowia	701 916	0,4%
Dział 852 - Pomoc społeczna	8 648 733	5,2%
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	341 401	0,2%
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	1 511 480	0,9%
Dział 855 - Rodzina	49 135 420	29,8%
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	22 442 999	13,6%
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 012 569	2,4%
Dział 926 - Kultura fizyczna	3 396 735	2,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

PODMIOTY GOSPODARCZE

Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości wskazują na wzrost aktywności gospodarczej w gminie w badanym okresie. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Pleszewie w 2021 r. wyniosła 3459 i była o 8,5% wyższa w stosunku do 2017 r. Współczynnik opisujący zarejestrowane podmioty gospodarcze na 10 000 mieszkańców również odnotował wzrost do 1189 w 2021 r., jednak przyjmował niższą wartość od średniej wojewódzkiej (1364) oraz krajowej (1276). Do 898 zwiększyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 000 osób, jednakże wartość wskaźnika pozostawała nieznacznie niższa od przeciętnej ogólnokrajowej (909) i regionalnej (997). Udział podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w liczbie 10 000 osób w wieku produkcyjnym odnotował 17,7% wzrost w analizowanym czasie. Wskaźnik nowo zarejestrowanych jednostek z rejestru REGON na 10 000 mieszkańców był o 21 niższy od średniej zarejestrowanej w kraju i wynosił 76 w 2021 r. Bliższy wartościom ogólnopolskim (50) pozostawał współczynnik opisujący wykreślenia z rejestru REGON na 10 000 ludności w gminie (41). Odsetek fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 000 mieszkańców przewyższał średnią Polski o 24,5% w 2021 r. (Tab. 9).

Tab. 9. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w gminie Pleszew w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Liczba podmiotów gospodarki narodowej ogółem	Pleszew	3188	3225	3283	3364	3459
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 000 ludności	Pleszew	1062	1077	1101	1151	1189
	województwo	1210	1230	1275	1315	1364
	Polska	1121	1136	1175	1224	1276
Podmioty na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Pleszew	1745	1786	1846	1970	2054
	województwo	1973	2025	2120	2201	2297
	Polska	1833	1876	1959	2061	2160
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 000 ludności	Pleszew	69	76	70	70	76
	województwo	100	111	106	92	101
	Polska	94	102	99	86	97
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 000 ludności	Pleszew	73	64	46	40	41
	województwo	78	87	56	47	54
	Polska	75	86	59	45	50
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 000 ludności	Pleszew	783	807	826	867	898
	województwo	868	899	933	963	997
	Polska	781	810	837	873	909
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 ludności	Pleszew	50	51	53	54	55
	województwo	40	39	40	41	42
	Polska	38	37	38	40	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2021 r. przeważająca liczba podmiotów gospodarczych (95,9%) należała do sektora prywatnego. Pod względem klas wielkości określonych liczbą zatrudnionych w gminie zdecydowanie dominowały mikroprzedsiębiorstwa (96,1%). Wśród zarejestrowanych podmiotów gospodarczych najwyższy udział przypadł kategoriom takim jak: pozostała działalność (73,6%) oraz przemysł i budownictwo (24,7%), natomiast najniższy: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (1,6%) (Tab. 10).

Tab. 10. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Pleszew w 2021 r.

		Liczba podmiotów	Udział [%]
Ogólna liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON		3459	100
Podmioty wg grup rodzajów działalności	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	57	1,6
	przemysł i budownictwo	855	24,7
	pozostała działalność	2 547	73,6
Podmioty wg klas wielkości (liczby zatrudnionych osób)	0-9	3325	96,1
	10-49	106	3,1
	50-249	25	0,7
	powyżej 250	3	0,1
Podmioty wg sektorów własnościowych	sektor publiczny	99	2,9
	sektor prywatny	3318	95,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W strukturze podmiotów gospodarczych pod względem rodzaju działalności wg sekcji PKD 2007 dominują handel hurtowy i detaliczny (26,7%), przetwórstwo przemysłowe (12,4%) oraz budownictwo (12,1%). Do innych popularnych branż występujących w gminie należą pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, produkujące wyroby i świadczące usługi (9,2%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (8,1%). Udział pozostałych sekcji PKD mieścił się w granicach 0,1-5,4% (Tab. 11).

Tab. 11. Podmioty gospodarcze w gminie Pleszew wg sekcji PKD 2007 w 2021 r.

Sekcja PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział [%]
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	57	1,6%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	4	0,1%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	430	12,4%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-	-
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	0,1%
Sekcja F – Budownictwo	418	12,1%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	922	26,7%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	186	5,4%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	55	1,6%
Sekcja J - Informacja i komunikacja	67	1,9%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	61	1,8%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	152	4,4%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	279	8,1%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	84	2,4%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16	0,5%
Sekcja P – Edukacja	152	4,4%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	181	5,2%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	58	1,7%
Sekcja S i T – Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	318	9,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

PODSUMOWANIE

Gminę Pleszew cechuje stabilna sytuacja budżetowa (dodatnie saldo) oraz relatywnie niska aktywność gospodarcza. Największy udział w lokalnej gospodarce przypada mikroprzedsiębiorstwom. Głównymi sektorami działalności inwestycyjnej są handel, przetwórstwo przemysłowe i budownictwo. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości pozostają niższe od wskaźników ogólnopolskich oraz wojewódzkich. Ogólną sytuację gospodarczą gminy należy ocenić w kategoriach umiarkowanego rozwoju, przy czym zmiany w ostatnich latach świadczą o nieznacznej poprawie oraz nasileniu pozytywnych trendów rozwojowych w sferze ekonomicznej. Lokalna gospodarka, aby być konkurencyjna, powinna efektywnie się rozwijać, jej dalszy rozwój stanowi wyzwanie przy kreowaniu racjonalnej polityki w gminie.

2.3. Zjawiska w sferze środowiskowej

Gmina Pleszew leży na Nizinie Południowowielkopolskiej, na Wysoczyźnie Kaliskiej. To teren równiny z niewielkimi nachyleniami, poprzecinany szerokimi dolinami rzek Neru i Prozny. Rzeka Prozna stanowi północno-wschodnią granicę gminy. Tereny położone w jej sąsiedztwie stanowią obszar zagrożenia powodziowego, jednakże istniejące zabudowania mieszczą się poza terenami narażonymi na zalanie.

W gminie znacząco przeważają tereny rolne (otwarte). Lasy zajmują 14,4%, podczas gdy średnia dla woj. wielkopolskiego to 25,5 %, a dla Polski to 28,9%. Wskaźnik lesistości miasta Pleszew wynosi zaledwie 0,41%.

W gminie występują głównie gleby bielcowe piaszczyste (około 81%) i słabo ilaste oraz, już w dużo mniejszej skali, gleby płowe na podłożu glin zwałowych – gliniaste (10 %). Większość gleb została sklasyfikowana do średnich i niższych klas bonitacyjnych. Grunty V i VI klasy bonitacyjnej stanowią 41%, gleby klasy IV zajmują 30%, a klasy III 28% powierzchni. Klasa II stanowi 1%.

Obecny krajobraz gminy Pleszew w ogromnym stopniu zmieniał się m.in. poprzez gospodarcze użytkowanie zasobów. Występuje tu, w dużej mierze, przekształcenie krajobrazu naturalnego w krajobraz kulturowy/pola uprawne, łąki, pastwiska, tereny budowlane oraz tereny o różnym stopniu antropogenizacji. Pozostałe krajobrazy naturalne to ekosystemy leśne i wodnołukowe z terenami zurbanizowanymi agrocenozami.

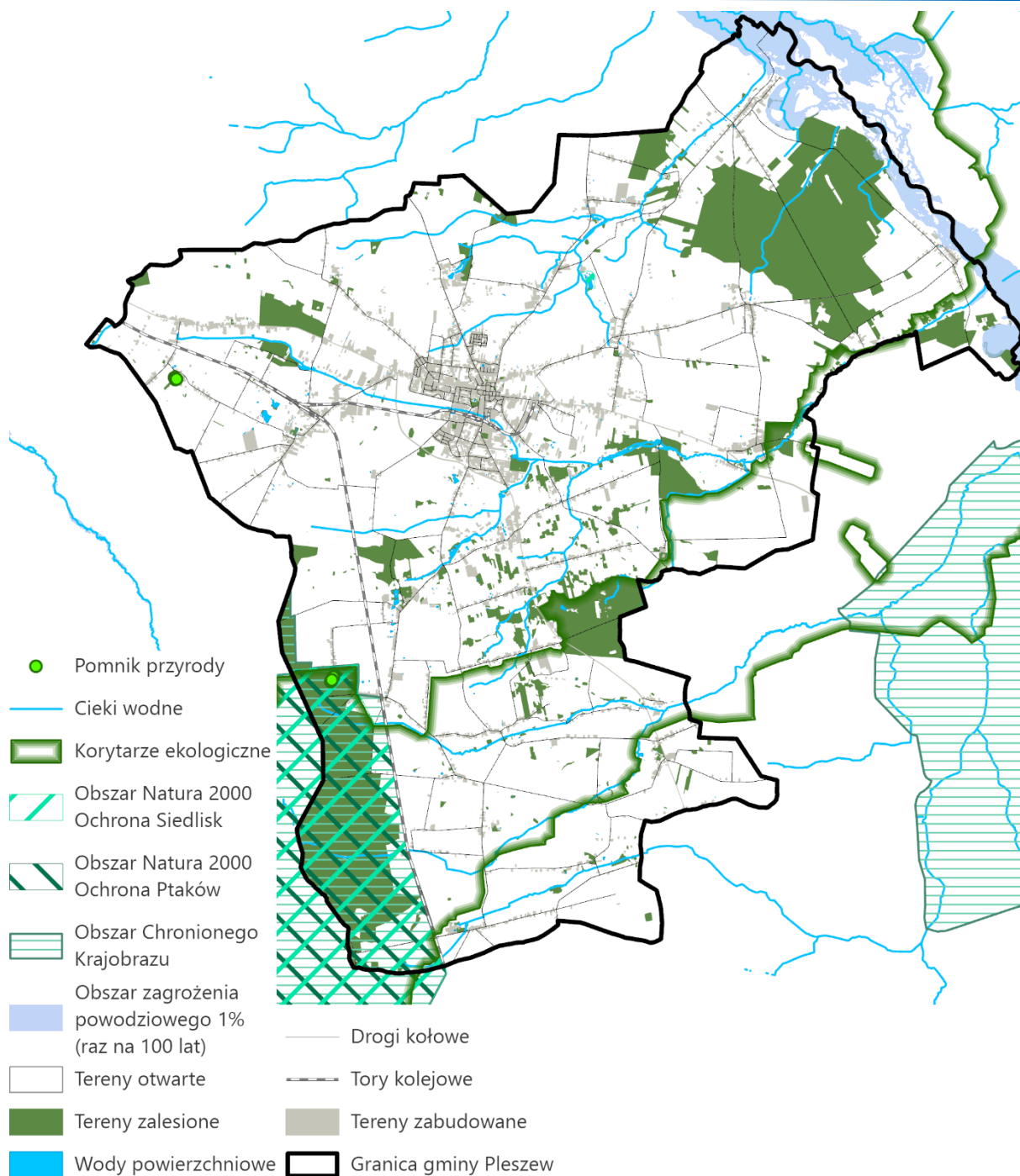
OCHRONA PRZYRODY

Na terenie gminy Pleszew leżą trzy obszary znajdujące się w sieci Natura 2000:

- Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej,
- Glinianki w Lenartowicach
- Dąbrowy Krotoszyńskie.

Częściowo zlokalizowany jest tu również obszar chronionego krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy.

Prócz tego, w gminie znajdują się pomniki przyrody: trzy brekinie oraz głąz narzutowy w Nadleśnictwie Taczanów oraz Park w Taczanowie ([Rys. 2](#)).

Rys. 2. System przyrodniczy w gminie Pleszew
Źródło: opracowanie własne.

ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza w gminie jest niska emisja pochodząca z komunikacji samochodowej i indywidualnych źródeł ogrzewania, a w mniejszym stopniu z działalności przemysłowej. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery w znacznym stopniu zmniejszyła się dzięki modernizacji kotłowni na terenie miasta Pleszew.

Według Inspekcji Ochrony Środowiska, średni dla roku kalendarzowego poziom dopuszczalny zanieczyszczeń w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla pyłów zawieszonych PM10 wynosi $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W żadnym punkcie pomiarowym w gminie Pleszew średnia ważona dla 2022 r. nie została przekroczona (Tab. 12).

Tab. 12. Stężenie pyłów PM10 na terenie gminy Pleszew w 2022 r.

Punkt pomiarowy	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Średnia roczna
Pleszew ul. Rynek 1	52	34	74	35	16	15	10	19	25	42	63	65	37
Pleszew al. Mickiewicza 6	38	24	53	27	14	15	10	19	21	30	50	49	29
Pleszew al. Wojska Polskiego 1	50	29	63	35	19	18	12	22	25	44	61	63	37
Pleszew ul. Generała Hallera 30	42	29	72	32	16	15	10	21	25	41	62	63	36
Pleszew ul. Kaliska 85	40	23	54	26	13	13	8	14	17	28	44	47	27
Pleszew ul. Kolejowa 1	35	24	54	26	14	13	8	-	43	35	52	52	30
Pleszew ul. Mieszka I 20	27	17	50	25	13	12	8	16	19	30	47	46	26
Pleszew ul. Piaski 69	37	24	55	25	13	13	9	18	22	33	50	49	29
Pleszew ul. Polna 71	40	21	55	25	13	14	10	19	22	35	53	54	30
Pleszew ul. Pokorowska 52	41	27	56	28	15	15	10	19	23	38	53	53	31
Pleszew ul. Słowackiego 19A	37	25	56	26	13	12	8	15	21	32	49	51	29
Pleszew ul. Szenica 38	35	24	66	30	12	17	16	-	-	-	-	-	17
Pleszew ul. Targowa 1	33	24	59	25	15	15	7	-	-	-	-	-	15
Pleszew ul. Wyspiańskiego 6	44	29	65	33	16	15	9	18	25	39	56	57	34
Pleszew ul. Zachodnia 34	37	24	57	26	13	14	9	18	22	33	67	53	31
Brzezie ul. Stawiszyńska 3	34	24	56	26	14	14	7	17	21	36	55	54	30
Dobra Nadzieja 40	36	25	52	26	14	15	9	20	19	31	49	50	29
Grodzisko 64	43	30	56	28	16	16	11	18	21	35	52	54	32
Kowalew ul. B. Chrobrego 36	37	23	53	28	15	14	8	20	19	-	-	-	18
Kuczaków ul. Parkowa 11	39	22	49	26	16	15	9	20	20	34	49	51	29
Ludwina 35	35	20	52	23	14	14	6	16	14	22	44	48	26
Marszew 3B	39	-	40	24	13	14	9	17	19	33	49	48	25
Pacanowice 27	34	22	51	29	17	16	9	13	-	-	-	-	16
Piekarzew 19	30	17	53	27	13	13	-	18	19	31	51	50	27
Rokutów 59	44	26	56	29	14	15	9	18	19	35	51	63	32
Sowina Błotna 30	61	28	48	34	11	15	3	11	20	29	52	64	31
Taczanów Drugi 32c	35	24	56	24	14	12	7	16	16	27	44	44	26
Zawidowice 8	32	21	52	25	23	14	10	17	16	33	50	48	28
Zielona Łąka ul. Krótka 1	43	30	60	32	18	16	11	21	27	44	70	80	38

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie. (norma dobową wg rekomendacji WHO z 2021 r. wynosi 45 µg/m³)

Dane pomiarowe z gminy dotyczące PM10 wskazują na większą szkodliwość obecności pyłu w miesiącach: styczeń, marzec, listopad oraz grudzień, podczas gdy bardzo dobre normy osiągane są w miesiącach wiosennych i letnich. Świadczy to bezpośrednio o wpływie indywidualnych źródeł ogrzewania na jakość powietrza w gminie.

W zakresie zanieczyszczeń w ściekach odprowadzonych do wód lub do ziemi widać tendencję spadkową od 2018 r. Charakteryzuje to w istotnym stopniu chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZT), gdzie wskaźnik zmalał o 868 kg/rok.

Tab. 13. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach odprowadzonych do wód lub do ziemi (kg/rok)

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach odprowadzonych do wód lub do ziemi (kg/rok)	2017	2018	2019	2020	2021
BZT5	158	219	160	117	46
ChZT	1 166	1 305	1 045	493	298
zawiesina ogólna	532	269	213	184	88
azot ogólny	145	244	234	258	135
fosfor ogólny	41	42	35	32	17

Źródło: dane BDL GUS.

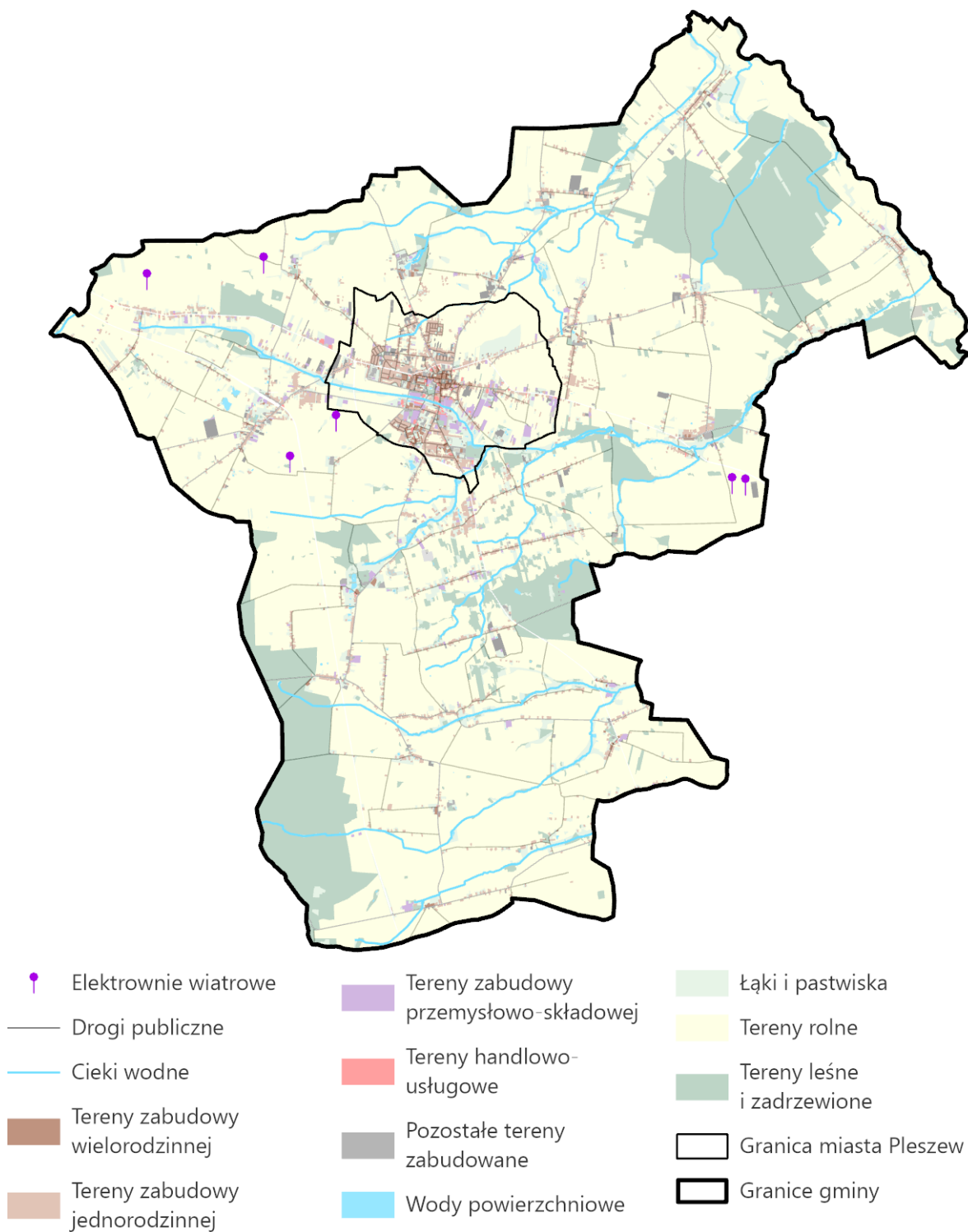
Według dostępnych danych miasto i gmina Pleszew jest wolne od dużych zagrożeń i obciążeń. Występuje tutaj dość niski stopień skażenia pochodzącego z zakładów oddziałujących negatywnie na środowisko. Miasto posiada również korzystne warunki ekologiczne, jest natomiast ubogie w zasoby przyrodnicze.

PODSUMOWANIE

Gmina Pleszew posiada stosunkowo niski udział powierzchni zalesionych. Niewielka część gminy podlega ochronie przyrody. W gminie występują różnego typu zanieczyszczenia, jednakże nie wpływają one w drastyczny sposób na dobrostan mieszkańców i środowiska. W sezonie grzewczym dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza.

2.4. Zjawiska w sferze funkcjonalno-przestrzennej

Miasto Pleszew jest głównym ośrodkiem administracyjnym i gospodarczym położonym centralnie w stosunku do wiejskiego obszaru gminy oraz w części południowo-wschodniej w stosunku do obszaru powiatu pleszewskiego. Pozostała część gminy Pleszew to wsie o układzie ulicówek. Istotne znaczenie lokalne ma Kowalew, w którym położona jest stacja kolei normalnotorowej Pleszew, łącząca miasto koleją wąskotorową.

Rys. 3. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Pleszew

Źródło: opracowanie własne.

Obszar miasta w granicach administracyjnych wynosi 13,1 km², a powierzchnia całej gminy to 180,2 km². W gminie przeważają tereny rolne (otwarte), stanowiąc 75,3% terenów gminy. Wśród tych dominują grunty orne (aż 92,99% użytków rolnych), a następnie, już o dużo mniejszej powierzchni, łąki (4,45% użytków rolnych). Tereny leśne, położone na północnym-wschodzie oraz południu zajmują jedynie ponad 14% powierzchni gminy. Tereny zurbanizowane są skoncentrowane w mieście Pleszew (Rys. 3).

Miasto Pleszew charakteryzuje się zabudową jedno- i wielorodzinną, jak również terenami zabudowy przemysłowo-składowej. Posiada przykłady funkcjonalnej i uporządkowanej architektury i urbanistyki, często o znaczących walorach historycznych i/lub kulturowych. Wśród występujących problematycznych elementów funkcjonalnych, przestrzennych oraz estetycznych można wymienić: zauważalny chaos budowlany, niską funkcjonalność małej architektury oraz zbyt duża liczba reklam w przestrzeni publicznej. Obszarami wymagającymi zmian przestrzennych i estetycznych są tereny poprzemysłowe oraz po byłej jednostce wojskowej. Sugerowana jest również poprawa techniczna niektórych ulic i dróg, a część z nich nie ma wydzielonych chodników – to zmniejsza bezpieczeństwo ruchu pieszego i rowerowego. Ważnym budynkiem wymagającym remontu jest gmach miejskiego ratusza.

UWARUNKOWANIA PLANISTYCZNE

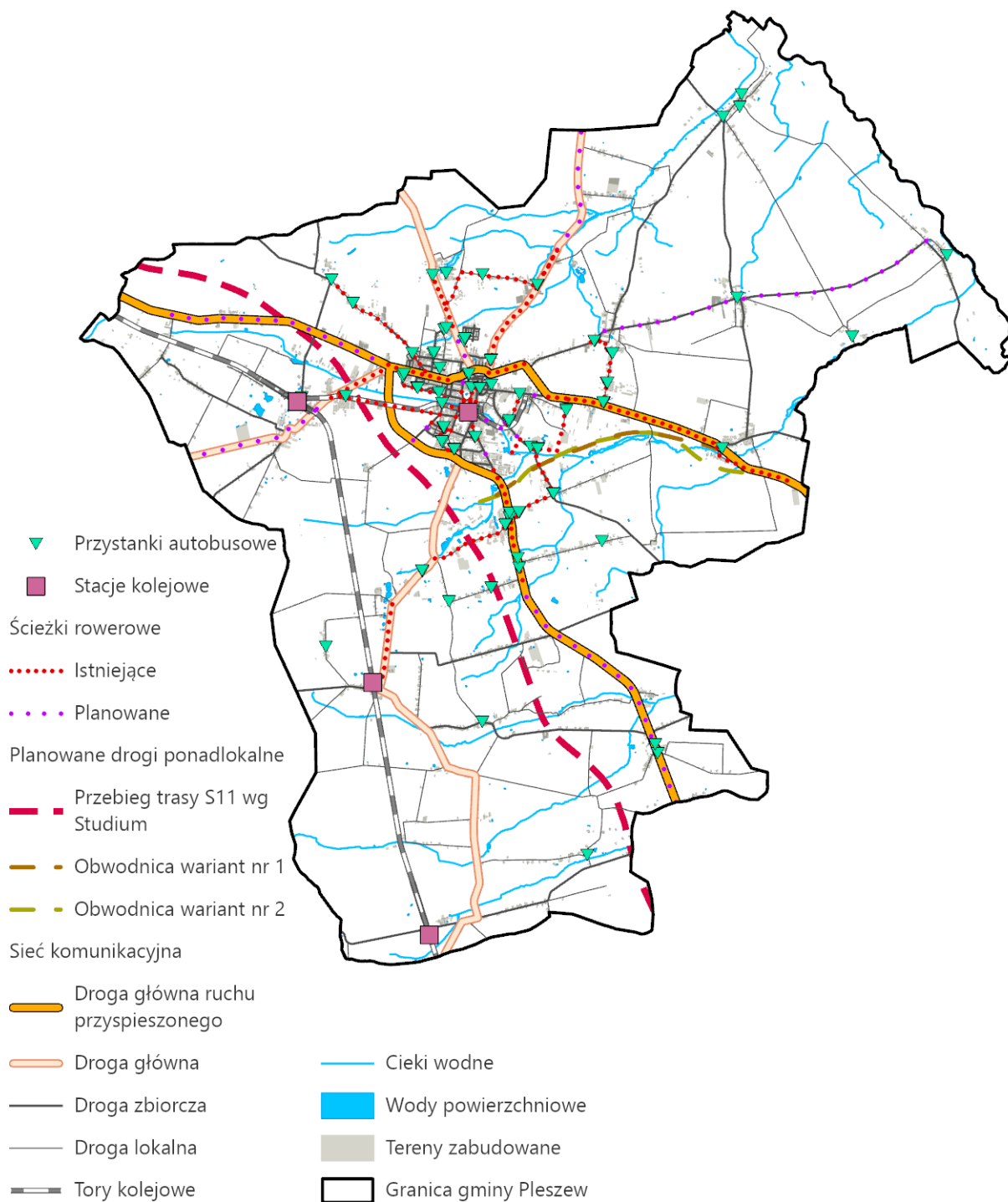
W 2021 r. obowiązywało 17 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Pleszew oraz 17 na pozostałych terenach gminy. W tym samym roku trwała procedura opracowywania 7 miejscowych planów i przystąpiono do sporządzania kolejnych 5 dla obszaru gminy.

Dla województwa wielkopolskiego został opracowany Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Jednym z celów wymienionych w planie jest zwiększanie lesistości zgodne z Załoženiami Krajowego Programu Zwiększania Lesistości (KPZL) na obszarze powiatu pleszewskiego. Jednym z celów wymienionych w planie jest również rozwój przestrzenny Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, co miałyby zostać osiągnięte przez wyznaczenie nowego odcinka drogi ponadlokalnej - łączącej Kalisz z projektowanym węzłem drogowym na drodze S11, zlokalizowanym na południe od Pleszewa. W zakresie poprawy dostępności i spójności komunikacyjnej będzie to osiągane poprzez „podjęcie działań na rzecz wyznaczenia nowego odcinka drogi realizującej powiązania o znaczeniu ponadlokalnym, stanowiącej połączenie Kalisza z projektowanym węzłem drogowym na drodze S11 zlokalizowanym na południe od Pleszewa (miasta). Należy więc uznać, że miasto Pleszew stanowi pewien strategiczny punkt na mapie województwa.

KOMUNIKACJA

Przez gminę Pleszew przebiega droga ekspresowa S11 (Kołobrzeg – Pyrzowice/Piekary Śląskie). W gminie krzyżują się dwie drogi krajowe, będące częścią szlaków komunikacyjnych biegnących z północy na południe oraz ze wschodu na zachód:

- nr 11 relacji Kołobrzeg - Bytom – od skrzyżowania z drogą nr 12 w miejscowości Pleszew, przez: Zieloną Łąkę, Dobrą Nadzieję, Ludwinę, Janków do granicy gminy w miejscowości Kuczków. Droga krajowa nr 11 zaliczona została do sieci dróg ekspresowych. Zostanie przystosowana do parametrów drogi ekspresowej przez realizację założeń „Studium Techniczno-Ekonomicznego”
- nr 12 relacji (Granica Państwa) Łęknica – Dorohusk (Granica Państwa) – od granicy gminy w miejscowości Suchorzew, przez Pleszew do granicy gminy w miejscowości Brzezie (Rys. 4).

Rys. 4. System komunikacji w gminie Pleszew

Źródło: opracowanie własne

Miasto Pleszew posiada dobre połączenia drogowe z najbliższymi sąsiadującymi miastami powiatowymi: Jarocinem, Krotoszynem, Ostrowem Wielkopolskim, Kaliszem oraz położone jest na skrzyżowaniu wymienionych dróg nr 11 i 12.

Przez gminę przebiega kolej relacji Szczecin – Gliwice oraz linia kolejki wąskotorowej Pleszew – Kowalew, wykorzystywana obecnie jako komunikacja towarowa. Stacje kolejowe zlokalizowane są w Taczanowie Drugim, Kowalewie oraz Bronowie. Stacja kolejowa w Kowalewie posiada bezpośrednie połączenia m. in. z Poznaniem, Szczecinem, Łodzią i Krakowem. Co jest istotne w kontekście siedziby gminy - miasto Pleszew nie leży

bezpośrednio przy linii kolejowej Poznań - Ostrów Wlkp. - Kluczbork – Katowice. Pobliska stacja kolejowa znajdująca się w Kowalewie jest oddalona o ok. 3,7 km od centrum miasta. Pomiędzy miastem a stacją kursuje kolej wąskotorowa.

W 2021 r. uruchomiono gminną komunikację autobusową na terenie Miasta i Gminy Pleszew. Gmina w najbliższych latach planuje dalszy rozwój systemu komunikacji publicznej i zakup autobusów hybrydowych oraz budowa infrastruktury je obsługującej.

Według danych GUS liczba przystanków autobusowych zmniejszyła się od 2018 r. – z 88 przystanków do 76 w roku 2021. Jednakże ze względu na plany gminy dotyczące rozwoju komunikacji publicznej, te liczby mogą się obecnie zwiększać (Tab. 14).

Tab. 14. Zestawienie informacji o przystankach autobusowych w gminie Pleszew

	2017	2018	2019	2020	2021
Przystanki autobusowe ogółem	b.d.	88	87	87	76
Przystanki autobusowe - właściciel lub zarządzający - gmina	b.d.	88	87	87	76

Źródło: Dane opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Miasto Pleszew w ostatnich latach (2019-2022) rozpoczęło budowę ścieżek rowerowych – również w ścisłym centrum, które mają w kolejnych latach być sukcesywnie rozwijane. Natomiast długość dróg rowerowych w gminie zwiększyła się z 10 km w 2017 r. do 22,3 km w 2021 r. – z czego pod zarządem gminy było 11,8 km dróg, a pod zarządem starostwa 10,5 km (Tab. 15).

Tab. 15. Zestawienie informacji o drogach rowerowych w gminie Pleszew

	2017	2018	2019	2020	2021
Drogi dla rowerów ogółem [km]	10,0	11,8	16,5	19,8	22,3
Długość dróg dla rowerów będących pod zarządem gminy [km]	2,6	4,3	6,6	9,9	11,8
Długość dróg dla rowerów będących pod zarządem starostwa [km]	7,4	7,5	9,9	9,9	10,5
Drogi dla rowerów na 100 km ²	5,55	6,54	9,15	10,98	12,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

KOMPAKTOWY PLESZEW – MIASTO 15-MINUTOWE

Od 2018 r. miasto Pleszew wdraża ideę miasta 15-minutowego – czyli miasta kompaktowego, gdzie mieszkaniem w krótkim czasie jest wstanie przemieścić się do miejsc wszelkich usług publicznych. W praktyce oznacza to bliskość dostępnych żłobków i przedszkoli, przyjaznych szkół, atrakcyjnych i bezpiecznych miejsc rekreacji i wypoczynku, nowoczesnych obiektów sportowych, różnicowanej oferty kulturalnej, czy też wysokiej jakości opieki zdrowotnej. Miasto 15-minutowe ma zapewniać to w czasie kwadransa drogi od domu – głównie pieszo, na rowerze, komunikacją publiczną lub, jeśli nie ma innej możliwości, samochodem. Idea zakłada więc już poprzednio wymienionej rozwój komunikacji zbiorowej i rozbudowy mieszkań w pobliżu np. przystanków autobusowych czy dworców.

PODUSUMOWANIE

Gmina Pleszew to gmina przede wszystkim użytków rolnych, przeważających wsi i centrum – czyli miasta Pleszew. W gminie rozwijana jest komunikacja drogowa: między dużymi ośrodkami miejskimi poza gminą a Pleszewem, jak również w ramach samej gminy i miasta. Znaczącemu rozwojowi podlega komunikacja miejska i rowerowa. Samorząd stara się wdrażać obecnie ideę miasta piętnastominutowego, stawiając nie tylko na komunikację miejską, ale dobrą jakość usług publicznych, które byłyby dostępne dla każdego.

2.5. Zjawiska w sferze technicznej

ZASOBY MIESZKANIOWE

Zasób mieszkaniowy w gminie odnotowuje stały wzrost. Na przestrzeni badanych lat tempo zmian wynosi 96 nowych budynków mieszkalnych (+3,9%) oraz 538 lokali mieszkalnych (+5,7%) (Tab. 16). Wskaźnik mieszkań na 10 000 ludności ulega stałej poprawie i w 2021 r. osiągnął poziom 3454, poniżej średniej ogólnopolskiej (4052) i wojewódzkiej (3795). Minimalnie zmieniły się powierzchnie użytkowe mieszkań, w tym także przypadające na osobę (odpowiednio o -0,1 m² oraz +2,4 m²). Pod względem powierzchni użytkowej przeciętnego mieszkania w gminie (86,1 m²) Pleszew znacznie przewyższa średnią notowaną w regionie (81,7 m²) i kraju (75,1 m²). Statystycznie w pleszewskim mieszkaniu zamieszkiwało 2,9 osób, natomiast w pomieszczeniu niespełna 0,7 osoby. Współczynnik izb w mieszkaniach uległ nieznacznej poprawie, do 4,27 w 2021 r. (Tab. 17).

Tab. 16. Zasoby mieszkaniowe gminy Pleszew w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Liczba budynku mieszkalnych	2 431	2442	2470	2462	2527	+96
Liczba mieszkań	9 506	9 585	9 648	9 851	10 044	+538
Liczba izb	40 180	40 531	40 866	41 943	42 880	+2 700

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tab. 17. Wskaźniki mieszkaniowe gminy Pleszew na tle wybranych jednostek administracyjnych w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]	Pleszew	86,2	86,3	86,6	86,1	86,1	-0,1
	województwo	81,3	81,5	81,6	81,6	81,7	+0,4
	Polska	74,0	74,2	74,4	74,9	75,1	+1,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę [m ²]	Pleszew	27,3	27,6	28,0	29,0	29,7	+2,4
	województwo	28,2	28,7	29,2	30,4	31,0	+2,8
	Polska	27,8	28,2	28,7	29,9	30,4	+2,6
Mieszkania na 10 000 mieszkańców	Pleszew	3166	3201	3237	3371	3454	+288
	województwo	3472	3522	3578	3728	3795	+323
	Polska	3757	3805	3859	3988	4052	+295
Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	Pleszew	4,23	4,23	4,24	4,26	4,27	+0,04
	województwo	4,05	4,05	4,05	4,07	4,07	+0,02
	Polska	3,82	3,82	3,82	3,84	3,84	+0,02
Przeciętna liczba osób na mieszkanie	Pleszew	3,16	3,12	3,09	2,97	2,90	-0,26
	województwo	2,88	2,84	2,80	2,68	2,64	-0,24
	Polska	2,66	2,63	2,59	2,51	2,47	-0,19
Przeciętna liczba osób na izbę	Pleszew	0,75	0,74	0,73	0,70	0,68	-0,07
	województwo	0,71	0,70	0,69	0,66	0,65	-0,06
	Polska	0,70	0,69	0,68	0,65	0,64	-0,06

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL GUS.

Blisko 93% zamieszkujących gminę posiadało dostęp do sieci wodociągowej, natomiast nieco powyżej 70% do kanalizacji. Z gazu sieciowego korzystało niespełna 17% mieszkańców. Wyposażenie w instalacje techniczne istniejącego zasobu ulega stałej poprawie, za wyjątkiem sieci wodociągowej, która pod względem użytkowników utrzymuje się na wskazanym, wysokim poziomie (Tab. 18).

Tab. 18. Udział mieszkań z dostępem do sieci technicznych

	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Wodociąg	93,5	93,1	93,1	93,3	93,3	-0,2
Kanalizacja	68,3	67,9	70,1	70,4	70,4	+2,1
Gaz	8,7	9,8	11,0	13,1	16,6	+7,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na dzień 1 stycznia 2021 r. w mieszkaniowym zasobie gminy Pleszew znajdowało się 345 lokali mieszkalnych, zaś na koniec 2020 r. 326, w tym:

- 215 lokale (najem na czas nieoznaczony),
- 40 lokale (najem socjalny),
- 38 lokali (brak tytułu prawnego, w tym 30 lokatorów w związku z zadłużeniem),
- 5 lokali (2 przeznaczone do remontu, 3 w trakcie remontu)
- 28 lokale (niezasiedlone).

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego gminy odnotowuje stałą poprawę, do czego przyczyniają się stale prowadzone remonty lokali komunalnych, o czym szczegółowo traktuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Pleszew na lata 2021-2030.

PODSUMOWANIE

Badane wskaźniki statystyczne wskazują na stabilne, dodatnie tempo rozwoju sektora mieszkaniowego. W zakresie wyposażenia mieszkań w instalacje techniczne obserwuje się powolną poprawę jakości zasobu. Rozbudowy wymaga sieć kanalizacyjna i gazowa. W skład gminnego zasobu mieszkaniowego wchodzi także zabudowa wymagająca remontów oraz podniesienia standardu w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Kierunki oraz cele polityki zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym określa program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew na lata 2019-2024.

3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście i gminie Pleszew

3.1. Lokalne uwarunkowania polityki rewitalizacyjnej

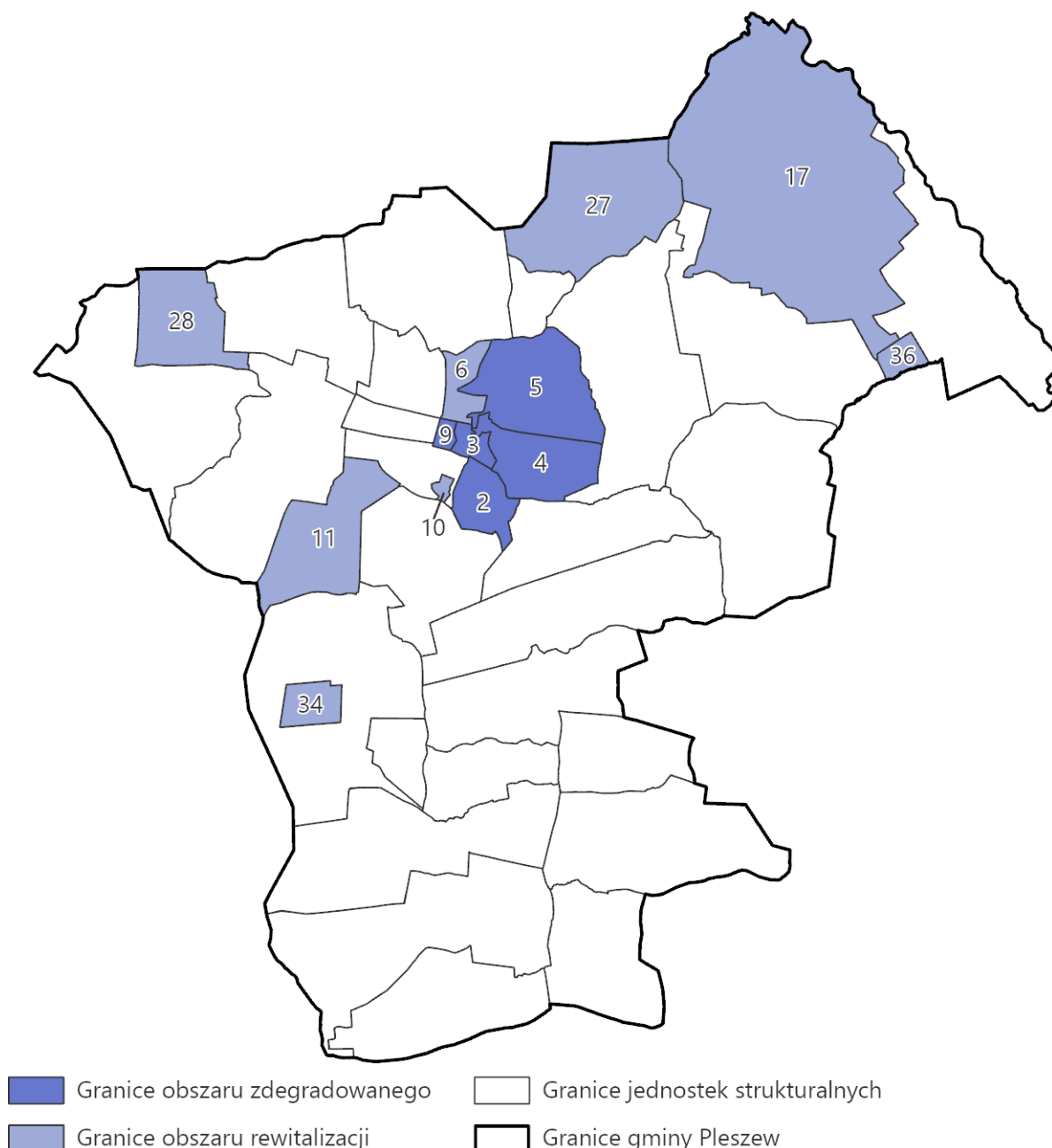
Obecne działania rewitalizacyjne w gminie i mieście Pleszew prowadzone są w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023 (LPR), przyjęty uchwałą nr XXVI/306/2017 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 19 października 2017 r. Podstawę opracowania programu stanowił art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. LPR dla Gminy Pleszew na lata 2017-2022 opracowany został dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego na podstawie kryteriów społecznych, gospodarczych, środowiskowych i technicznych.

W części diagnostycznej podzielono miasto na 38 jednostek strukturalnych. Ocena degradacji poszczególnych jednostek odbywała się w oparciu o 13 wskaźników w sferach:

- społecznej – 9 wskaźników,
- gospodarczej – 2 wskaźników,
- środowiskowej – 1 wskaźnik,
- technicznej – 1 wskaźnik.

W wyniku przeprowadzonej analizy wskazano 13 jednostek zdegradowanych, spośród których wskazano do rewitalizacji 5 jednostek, stanowiących osobne podobszary ([Rys. 5](#)). Jednostkami zdegradowanymi były:

- 2 – osiedle nr 2 – podobszar rewitalizacji,
- 3 – osiedle nr 3 – podobszar rewitalizacji,
- 4 – osiedle nr 4 – podobszar rewitalizacji,
- 5 – osiedle nr 5 – podobszar rewitalizacji,
- 6 – osiedle nr 6,
- 9 – osiedle nr 9 – podobszar rewitalizacji,
- 10 – osiedle nr 10,
- 11 – Baranówek,
- 17 – Grodzisko,
- 27 – Pacanowice,
- 28 – Piekarzew,
- 34 – Taczanów Pierwszy,
- 36 – Zawady.

Rys. 5. Podział na jednostki strukturalne w LPR dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023
Źródło: opracowanie własne na podstawie LPR dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023.

Wyznaczony w ten sposób obszar zdegradowany zajmował 4053 ha (22,48% powierzchni gminy) i był zamieszkiwany przez 13 252 osoby (45,40% populacji gminy), natomiast obszar rewitalizacji zajmował 789 ha (4,38% powierzchni gminy) i zamieszkało go 7070 osób (24,22% populacji gminy).

W części diagnostycznej LPR przeprowadzono dodatkowo pogłębioną analizę podobszarów rewitalizacji w podziale na poszczególne sfery, identyfikując lokalne problemy i ich źródła oraz wskazując jego potrzeby i potencjały. Cele i kierunki działań rewitalizacyjnych obejmowały sfery społeczną, przestrzenno-funkcjonalną, gospodarczą, techniczną oraz środowiskową. Liczba podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniosła 25, dokument wskazywał również 6 przedsięwzięć uzupełniających.

Z dniem 31 grudnia 2022 r. kończy się horyzont czasowy obowiązywania opisywanego LPR dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023. Tym samym zachowanie ciągłości procesu rewitalizacji wymaga opracowania nowego dokumentu na zasadach przewidzianych w ustawie o rewitalizacji, regulującego politykę rewitalizacyjną w gminie.

3.2. Zakres przestrzenny i czasowy diagnozy

Na zakres przestrzenny diagnozy delimitacyjnej składa się obszar gminy w jego granicach administracyjnych, który został podzielony na 18 jednostek strukturalnych. Dla wyznaczonego spośród tych jednostek obszaru rewitalizacji zostanie opracowany w drugim etapie gminny program rewitalizacji (GPR).

Diagnoza opiera się na danych ilościowych za 2022 r (w szczególnych przypadkach był to okres 2020-2022). Na potrzeby diagnozy przeanalizowano szereg obowiązujących dokumentów gminnych, m.in. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, program ochrony środowiska, strategię rozwoju gminy i inne, w celu potwierdzenia występowania zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

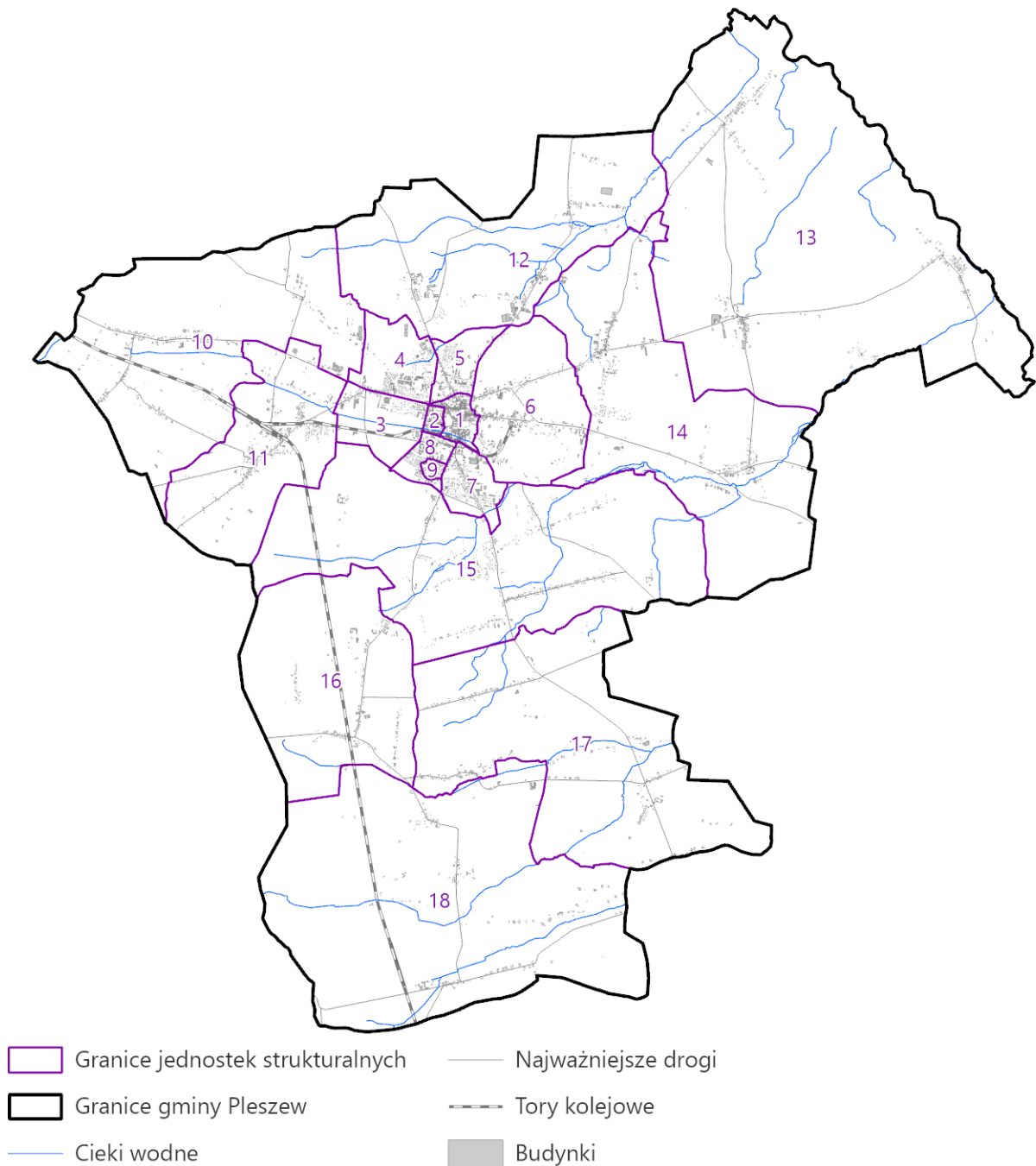
3.3. Źródła danych

Źródłami danych pozyskanych na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji są:

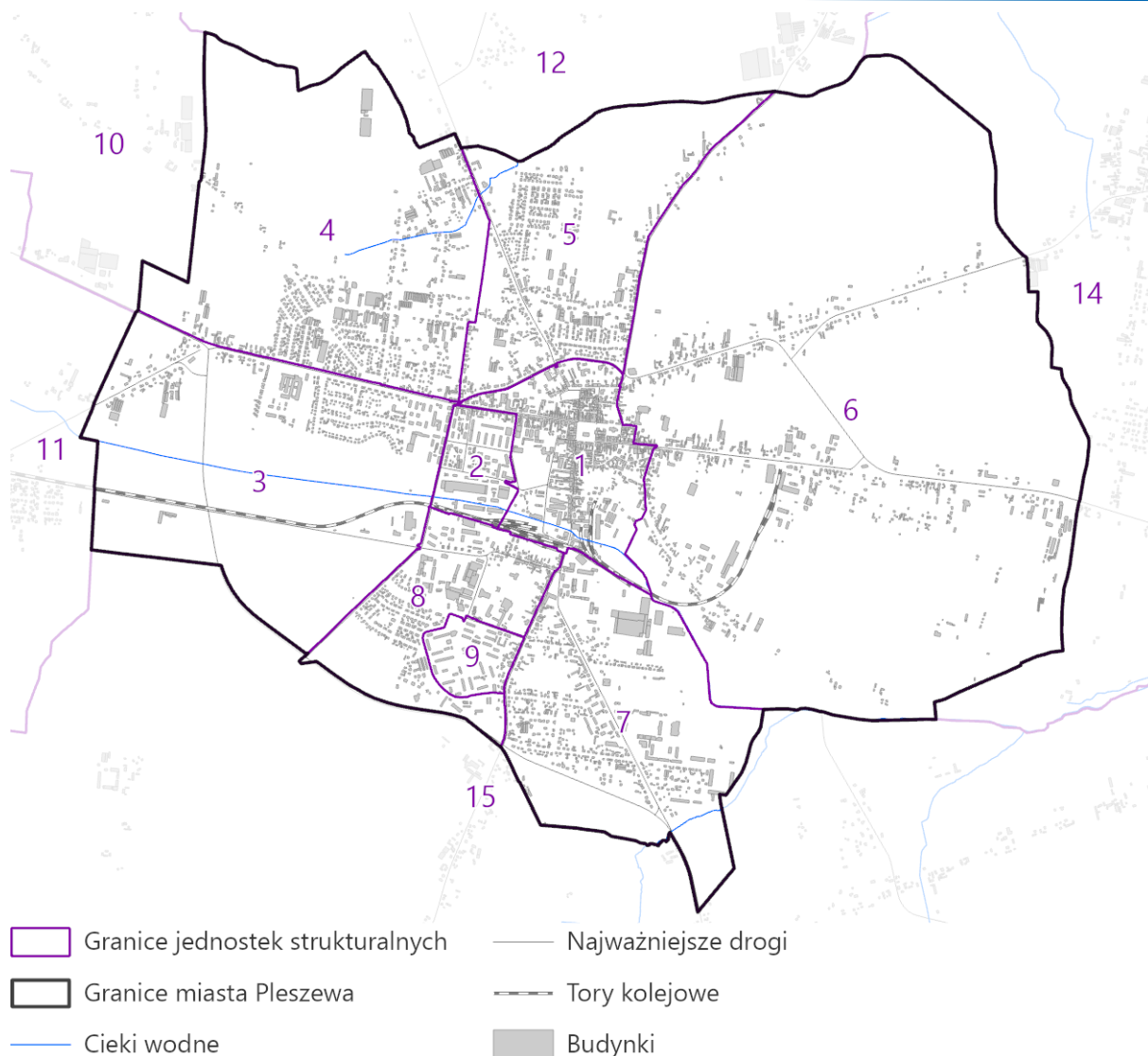
- Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie,
- Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Straż Miejska w Pleszewie,
- Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie,
- Biblioteka Publiczna Miast i Gminy Pleszew,
- Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej,
- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

3.4. Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Pierwszym krokiem w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest podział gminy na jednostki strukturalne, identyfikowane w oparciu o analizę uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych. W mieście i gminie Pleszew wyznaczono łącznie 18 jednostek, z czego 9 w części miejskiej i 9 w części wiejskiej gminy ([Rys. 6](#))([Rys. 7](#))([Tab. 19](#)).

Rys. 6. Podział Gminy Pleszew na jednostki strukturalne – cała gmina
Źródło: opracowanie własne.

Rys. 7. Podział Gminy Pleszew na jednostki strukturalne – część miejska gminy
 Źródło: opracowanie własne.

Tab. 19. Podstawowe informacje o jednostkach strukturalnych

Nr jednostki	Miejscowość	Dominujące funkcje terenu	Liczba mieszkańców	Udział w liczbie mieszkańców gminy	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy
1	-Pleszew	-zabudowa śródmiejska -liczne obiekty handlowo-usługowe -zieleń publiczna	1552	5,6%	57,93	0,32%
2	-Pleszew	-zabudowa wielorodzinna -produkcja przemysłowa -drobna działalność handlowo-usługowa	1434	5,1%	18,76	0,10%
3	-Pleszew	-szpital -edukacja	1952	7,0%	187,02	1,04%

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE
 MIASTA I GMINY PLESZEW

		-zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna -ogrody działkowe -handel wielkopowierzchniowy				
4	-Pleszew	-zabudowa jednorodzinna -ogrody działkowe -tereny otwarte -drobna działalność gospodarcza	1594	5,7%	197,59	1,10%
5	-Pleszew	-zabudowa jednorodzinna -ogrody działkowe -tereny otwarte -drobna działalność gospodarcza	1651	5,9%	112,79	0,63%
6	-Pleszew	-zabudowa jednorodzinna -ogrody działkowe -tereny otwarte -handel wielkopowierzchniowy -cmentarz	1244	4,5%	560,44	3,11%
7	-Pleszew	-zabudowa jednorodzinna -obiekty sportowe -działalność przemysłowa -cmentarz	2094	7,5%	127,43	0,71%
8	-Pleszew	-zabudowa jednorodzinna -ogrody działkowe -obiekty sportowe -działalność przemysłowa	1438	5,2%	62,08	0,34%
9	-Pleszew	-zabudowa wielorodzinna -drobna działalność handlowo-usługowa	2418	8,7%	13,92	0,08%
10	-Korzkwy -Tomaszew -Piekarzew -Suchorzew	-zabudowa jednorodzinna -drobna działalność gospodarcza -działalność rolnicza -farmy wiatrowe	1300	4,7%	1631,88	9,05%
11	-Kowalew	-zabudowa jednorodzinna -edukacja -działalność gospodarcza -dworzec kolejowy -działalność rolnicza -cmentarz	1645	5,9%	812,02	4,50%
12	-Marszew -Pacanowice -Pardelak -Prokopów	-zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna (dawny PGR) -edukacja -działalność rolnicza -uprawy szklarniowe	1077	3,9%	1415,36	7,85%
13	-Grodzisko -Rokutów -Turowy -Zawadowice -Zawady	-zabudowa jednorodzinna -drobna działalność gospodarcza -tereny leśne -cmentarz -działalność rolnicza -uprawy szklarniowe	1433	5,1%	3378,72	18,74%
14	-Brzezcie	-zabudowa jednorodzinna	1756	6,3%	1749,82	9,71%

	-Lenartowice -Przepadłe -Przydziałki -Sulęcín -Śmieja-Młyn	-edukacja -drobna działalność gospodarcza -działalność rolnicza -uprawy szklarniowe -elektrownie wiatrowe				
15	-Baranówek -Nowa Wieś -Folusz -Łaszew -Dobra Nadzieja -Chorzew -Zielona Łąka	-zabudowa jednorodzinna -drobna działalność gospodarcza -edukacja -działalność rolnicza -elektrownie wiatrowe	1902	6,8%	2084,13	11,56%
16	-Lubomierz -Taczanów Pierwszy -Taczanów Drugi	-zabudowa jednorodzinna -drobna działalność gospodarcza -edukacja -działalność rolnicza -tereny leśne	1196	4,3%	1151,04	6,38%
17	-Janków -Kuczków -Chrzanów -Ludwina -Gminka -Karczemka -Sowina Błotna	-zabudowa jednorodzinna -drobna działalność gospodarcza -działalność rolnicza -tereny leśne -uprawy szklarniowe	1199	4,3%	1832,4	10,16%
18	-Borucin -Bógwidze -Bronów -Józefina -Kotarby -Sowina	-zabudowa jednorodzinna -drobna działalność gospodarcza -działalność rolnicza -tereny leśne	1015	3,6%	2635,61	14,62%
Razem			27 900	100%	18 028,94	100%

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji o stanie kryzysowym obszaru decyduje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, współwystępująca z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W opracowaniu założono, że o degradacji w zakresie badanego wskaźnika decyduje wystąpienia wartości gorszej od średniej dla gminy – w zależności od charakteru zjawiska – powyżej (niekorzystny/destymulanta) lub poniżej średniej (korzystny/stymulanta).

Do procesu delimitacji obszaru zdegradowanego wybrano kluczowe dla gminy i miasta Pleszew zjawiska problemowe odpowiadające wymaganiom art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, reprezentujące specyfikę gminy. Podstawę wyboru wskaźników stanowiły historyczne uwarunkowania lokalnej polityki rozwoju, odwzorowane w dokumentach strategicznych gminy i zidentyfikowane w diagnozie ogólnej miasta i gminy.

W analizie porównawczej zróżnicowania wewnątrzmijskiego wykorzystano łącznie 31 wskaźników, z czego 15 w sferze społecznej, 3 w sferze gospodarczej, 3 w sferze środowiskowej, 7 w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i 3 w sferze technicznej (Tab. 20).

Tab. 20. Wskaźniki wykorzystane w ocenie sfery społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej i technicznej w diagnozie delimitacyjnej

Lp.	Zagadnienie z art. 9 ust. 1 uor	Propozycja wskaźnika	Źródło danych	Charakter wskaźnika
Sfera społeczna				
1.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych na 1000 os.	Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
2.		Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 os.	Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
3.	Ubóstwo	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 os.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Niekorzystny/destymulanta
4.		Wielkość zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w zł na 1000 os.	Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Niekorzystny/destymulanta
5.		Udział uczniów otrzymujących stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Niekorzystny/destymulanta
6.	Przestępczość	Liczba interwencji Straży Miejskiej na 1000 os.	Straż Miejska	Niekorzystny/destymulanta
7.		Liczba wykroczeń na 1000 os.	Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
8.		Liczba wypadków i kolizji drogowych na 1000 os.	Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
9.	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 1000 os. w wieku produkcyjnym	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
10.		Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej na 1000 os.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Niekorzystny/destymulanta
11.		Liczba osób w wieku 0-3 lat na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
12.	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba czytelników bibliotek na 1000 os.	Biblioteka Publiczna Miast i Gminy Pleszew	Korzystny/stymulanta
13.		Liczba uczestników zebrań wiejskich i rad osiedli na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/stymulanta
14.	Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego	Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Niekorzystny/destymulanta
15.		Liczba osób objętych procedurą Niebieskiej Karty na 1000 os.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Niekorzystny/destymulanta

Sfera gospodarcza				
16.	Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba podmiotów zarejestrowanych w CEIDG w przeliczeniu na 1000 os.	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Korzystny/ stymulanta
17.	Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w 2022 r. na 1000 os.	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Korzystny/ stymulanta
18.		Liczba wyrejestrowań z CEIDG w 2022 r. na 1000 os.	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Niekorzystny/ destymulanta
Sfera środowiskowa				
19.	Przekroczenia standardów jakości środowiska	Liczba lokali ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 os.	Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Niekorzystny/ destymulanta
20.		Powierzchnia terenów zieleni [w m ²] na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/ stymulanta
21.	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Masa wyrobów zawierających azbest na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Niekorzystny/ destymulanta
Sfera przestrzenno-funkcjonalna				
22.	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru	Udział budynków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie budynków	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Niekorzystny/ destymulanta
23.	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny	Liczba świetlic i obiektów kulturalnych w przeliczeniu na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/ stymulanta
24.		Długość kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej na 1000 os.	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	Korzystny/ stymulanta
25.		Liczba obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/ stymulanta
26.	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych w przeliczeniu na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/ stymulanta
-	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności	-	-	-

27.	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Liczba przystanków komunikacji publicznej na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/stymulanta
28.	Niedobór lub niska jakość terenów publicznych	Długość ścieżek rowerowych na 1000 os.	Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie	Korzystny/stymulanta
Sfera techniczna				
29.	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Liczba budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. na 1000 os.	Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Niekorzystny/destymulanta
30.	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Liczba awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na 1000 os.	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	Niekorzystny/destymulanta
31.		Udział lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali	Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Niekorzystny/destymulanta

Źródło: opracowanie własne.

Wybór wskaźników odzwierciedla najbardziej istotne problemy występujące w mieście i gminie Pleszew. Liczba i stopień przekroczenia ich wartości referencyjnych przesądzi o degradacji poszczególnych jednostek strukturalnych i pozwoli na wskazanie obszaru zdegradowanego. Z analizy wyłączone zostało zagadnienie niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności. Spowodowane jest to trudnością w opracowaniu rzetelnego wskaźnika badającego zagadnienie w sposób ilościowy.

Wybrane do diagnozy służącej wskazaniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wskaźniki spełniają następujące kryteria:

- są mierzalne – opisują je konkretne wartości, które można porównywać w ramach różnych jednostek,
- są wiarygodne – pochodzą z rejestrów publicznych i są pozyskiwane w ramach działalności statutowej organów publicznych zajmujących się danym zagadnieniem,
- umożliwiają systematyczne pozyskiwanie danych - w przyszłości zapewniając możliwość monitorowania zmian obszaru rewitalizacji.

Przeprowadzanie analizy wskaźnikowej pozwoliło na określenie jednostek charakteryzujących się kumulacją zjawisk kryzysowych, priorytetowe znaczenie, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, miała tutaj sfera społeczna.

Opis wpływu poszczególnych sfer na wybór obszaru zdegradowanego zawiera

Tab. 21.

Tab. 21. Wpływ wskaźników z poszczególnych sfer na wybór obszaru zdegradowanego

Wyszczególnienie sfer	Liczba badanych wskaźników	Wpływ wskaźników z poszczególnych sfer na wybór obszaru zdegradowanego
Sfera społeczna	15	Art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność udowodnienia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.
Sfera gospodarcza	3	Art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność udowodnienia współwystępowania z koncentracją kryzysu w sferze społecznej co najmniej jednego negatywnego zjawiska pozaspołecznego – w sferze gospodarczej określonego jako niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.
Sfera środowiskowa	3	Art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność udowodnienia współwystępowania z koncentracją kryzysu w sferze społecznej co najmniej jednego negatywnego zjawiska pozaspołecznego – w sferze środowiskowej są to w szczególności: przekroczenia standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	7	Art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność udowodnienia współwystępowania z koncentracją kryzysu w sferze społecznej co najmniej jednego negatywnego zjawiska pozaspołecznego – w sferze przestrzenno-funkcjonalnej obejmującej w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych. W przypadku niniejszego opracowania zrezygnowano z analizy niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
Sfera techniczna	3	Art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność udowodnienia współwystępowania z koncentracją kryzysu w sferze społecznej co najmniej jednego negatywnego zjawiska pozaspołecznego – w sferze technicznej obejmującego w szczególności: degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, нефункционowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Źródło: opracowanie własne.

Na potrzeby badania ustalono, że za sytuację kryzysową uznaje się odchylenie wartości analizowanego wskaźnika od średniej, liczonej dla obszaru całego gminy. Przyjęte założenia metodologiczne spełniają wymogi zapisów ustawy o rewitalizacji.

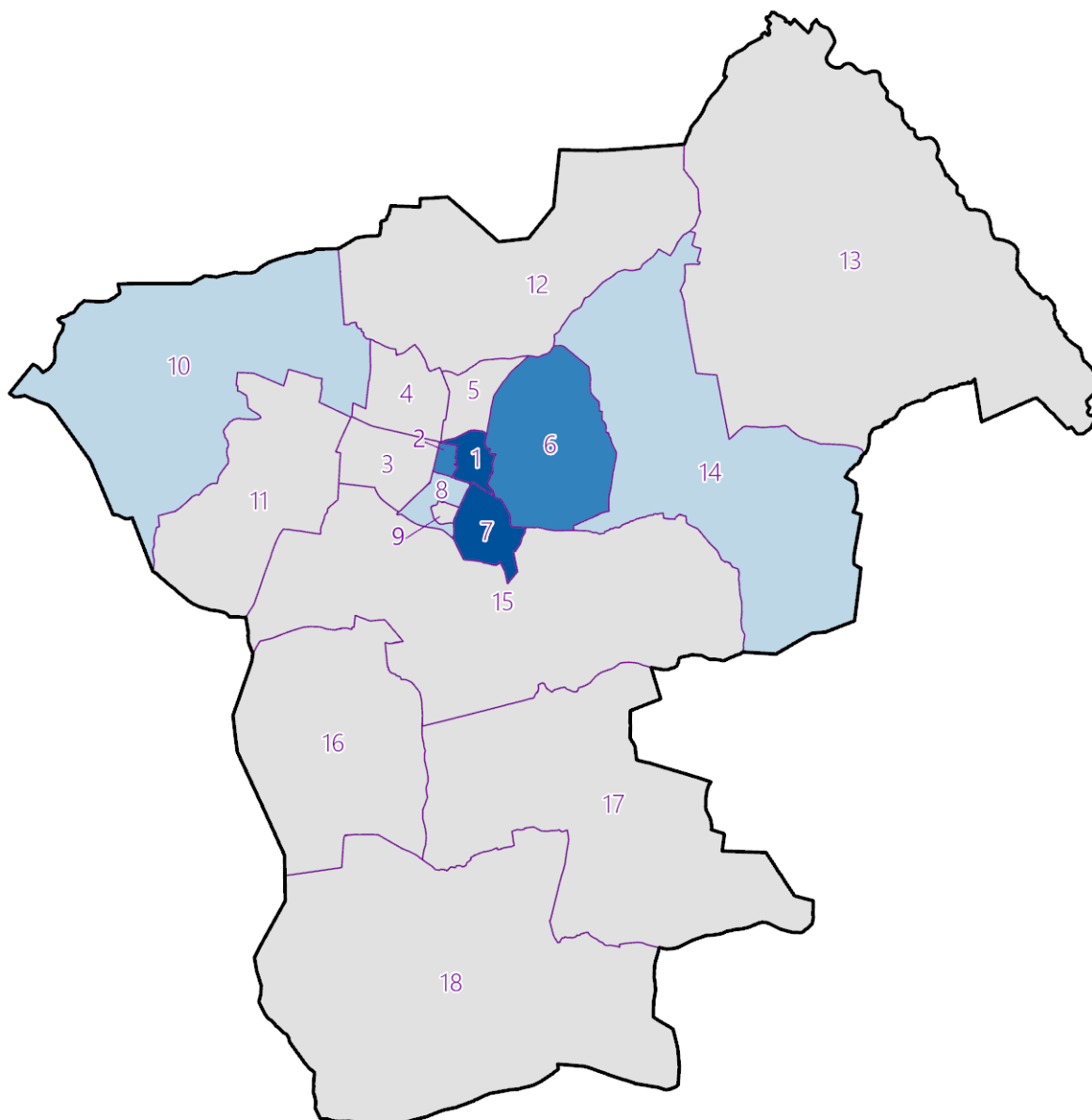
3.5. Sfera społeczna

Do badania sfery społecznej użyto 15 wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe wymienione w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Przeanalizowano zagadnienia wpisujące się w problematykę: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Szczegółowe wyniki dotyczące poszczególnych zjawisk w jednostkach zawiera [Tab. 22](#).

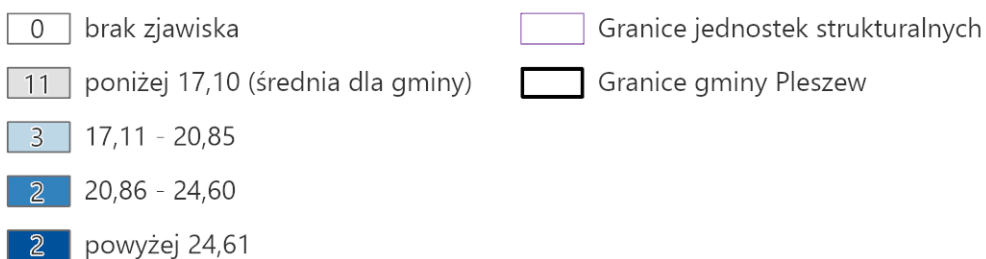
Tab. 22. Zestawienie wskaźników sfery społecznej

Nr jednostki	Liczba osób bezrobotnych na 1000 os.	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 os.	Liczba osób korzystających z zaszków pomocy społecznej na 1000 os.	Wielkość zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w zł na 1000 os.	Udział uczniów otrzymujących stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów	Liczba interwencji Straży Miejskiej na 1000 os.	Liczba wykroczeń na 1000 os.	Liczba wypadków i kolizji drogowych na 1000 os.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 1000 os. w wieku produkcyjnym	Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej na 1000 os.	Liczba osób w wieku 0-3 lat na 1000 os.	Liczba czytelników bibliotek na 1000 os.	Liczba uczestników zebrzań wiejskich i rad osiedli na 1000 os.	Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 os. (za lata 2020-2022)	Liczba osób objętych procedurą Niebieskiej Karty na 1000 os.	Liczba przekroczonej wskaźników
1	28,35	10,95	50,90	16395,59	11,66	81,83	92,14	21,91	484,01	30,28	29,64	396,26	3,22	54,12	1,93	13/15
2	24,41	3,49	25,10	0	6,67	20,22	59,97	12,55	680,06	18,83	22,32	357,04	24,41	5,58	2,09	11/15
3	15,88	3,07	19,47	0	4,61	11,78	29,20	15,88	401,24	9,73	50,72	387,81	1,02	6,15	1,54	4/15
4	13,80	2,51	8,78	0	1,85	11,92	11,92	5,65	458,42	6,27	28,86	309,28	2,51	0	3,76	3/15
5	12,72	1,21	39,37	12961,35	4,72	6,66	10,90	6,06	422,27	30,89	38,76	276,20	7,87	20,59	0	7/15
6	23,31	8,04	33,76	23527,19	4,59	19,29	30,55	13,67	415,15	18,49	28,94	299,04	41,00	12,86	0,80	9/15
7	25,79	5,73	26,74	36244,10	0,71	11,94	27,22	9,55	516,97	15,28	31,04	266,95	10,98	3,82	1,43	8/15
8	17,39	0,70	30,60	8916,49	4,48	21,56	12,52	9,04	381,37	22,95	30,60	293,46	2,78	5,56	0,70	5/15
9	12,41	1,24	12,41	0	0,69	6,62	8,27	1,65	624,62	7,86	18,20	326,30	5,38	1,65	2,89	3/15
10	17,69	2,31	16,92	5639,83	25,00	7,69	3,08	10,00	286,25	9,23	40,00	140,77	49,23	0	3,08	6/15
11	15,81	2,43	17,02	5,79	10,53	8,51	7,90	10,94	363,73	7,29	31,61	189,06	23,71	0	1,22	4/15
12	15,78	2,79	19,50	32,77	6,32	7,43	3,71	16,71	388,35	11,14	30,64	269,27	51,07	0	0,93	2/15
13	8,37	2,09	13,26	35685,77	25,00	2,79	0,70	3,49	353,44	8,37	43,96	159,11	69,78	2,79	0,70	4/15
14	19,36	3,99	18,22	16365,34	5,66	11,39	7,97	14,81	266,24	10,25	48,97	188,50	47,84	3,99	1,71	6/15
15	14,20	1,05	6,83	0	2,40	17,35	3,68	11,57	285,10	5,26	33,12	155,10	44,69	0	2,10	4/15
16	12,54	0	12,54	14773,13	4,35	6,69	4,18	2,51	395,35	8,36	43,48	109,53	15,89	0	1,67	4/15
17	15,01	3,34	10,01	2384,56	2,03	15,01	4,17	8,34	467,33	5,84	39,20	132,61	62,55	0	1,67	4/15
18	13,79	2,96	12,81	8595,81	6,56	12,81	0	2,96	363,48	3,94	47,29	97,54	86,70	0	1,97	4/15
Średnia dla gminy	17,10	3,19	20,75	10083,67	5,87	15,52	18,24	9,82	422,13	12,83	34,84	250,97	27,20	6,63	1,72	-

Źródło: opracowanie własne.

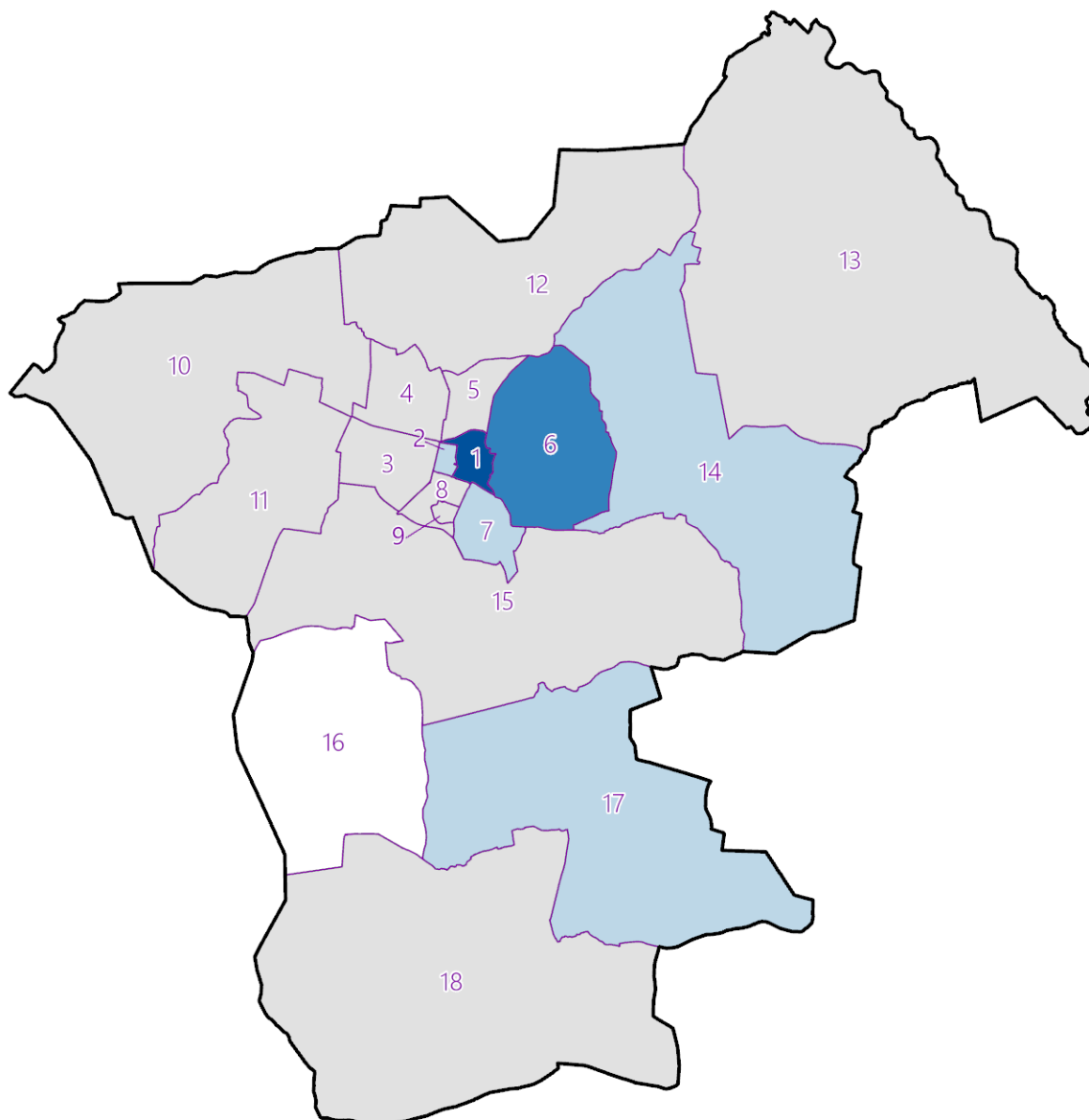
Liczba osób bezrobotnych na 1000 os.

Rys. 8. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Pierwszym badanym zjawiskiem jest liczba osób bezrobotnych, obrazująca ogólną liczbę osób pozostającą bez zatrudnienia w poszczególnych jednostkach. Średnia wartość wskaźnika dla gminy, stanowiąca wartość referencyjną, wynosi 17,10. Poniżej tego progu znalazło się 11 jednostek. Poziom referencyjny w nieznacznym stopniu przekroczyły jednostki nr 8, 10 i 14, w zakresie od 17,11-20,85. Średni zakres osiągnęły jednostki nr 2 i 6 o wartościach w przedziale 20,86-24,60. Najbardziej znaczące długotrwałe bezrobocie w przeliczeniu na 1000 osób występuje w jednostkach nr 1 i 7 - powyżej 24,61 (Rys. 8).

Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 os.

1 brak zjawiska

11 poniżej 3,19 (średnia dla gminy)

4 3,20 - 5,78

1 5,79 - 8,37

1 powyżej 8,38

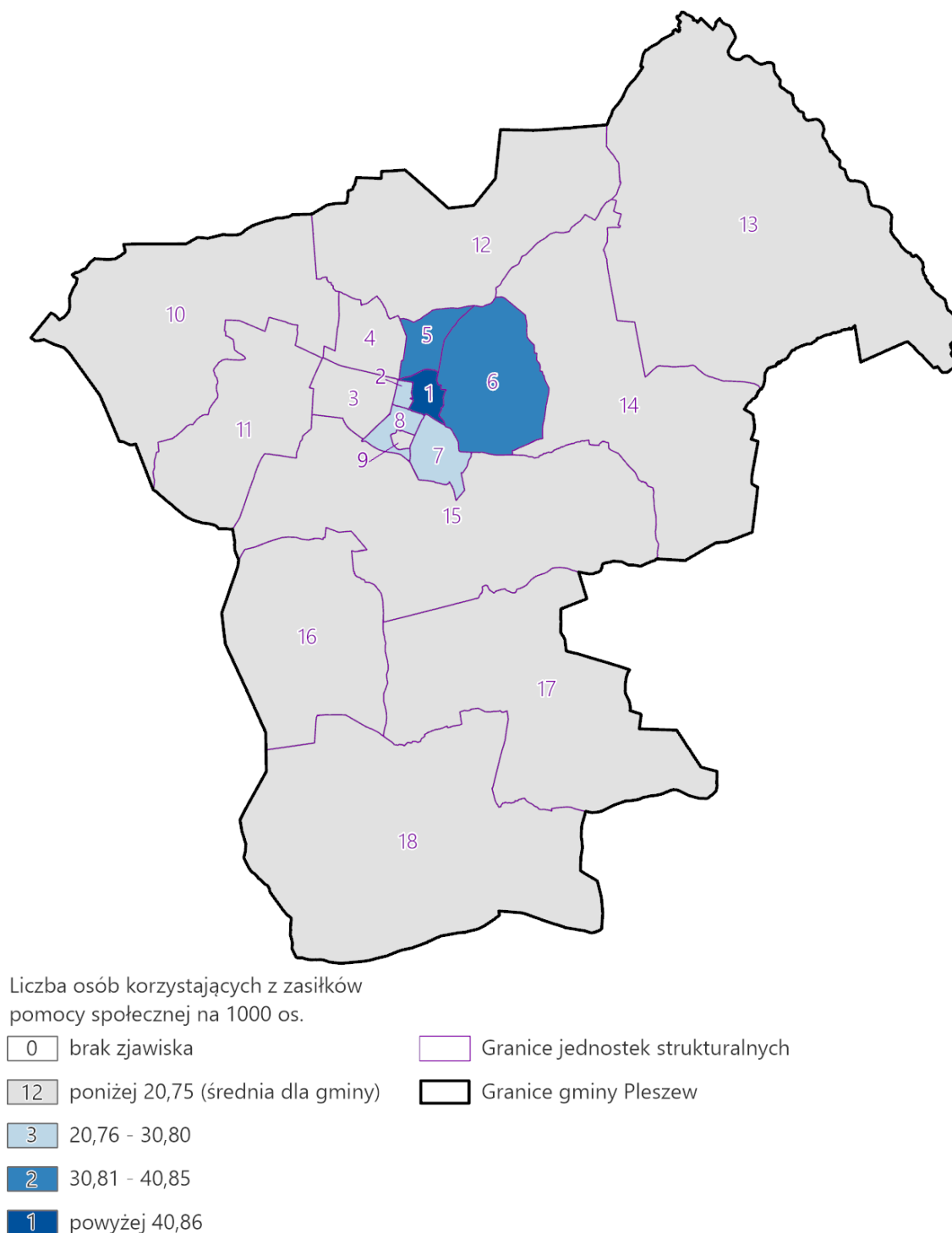
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 9. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 osób

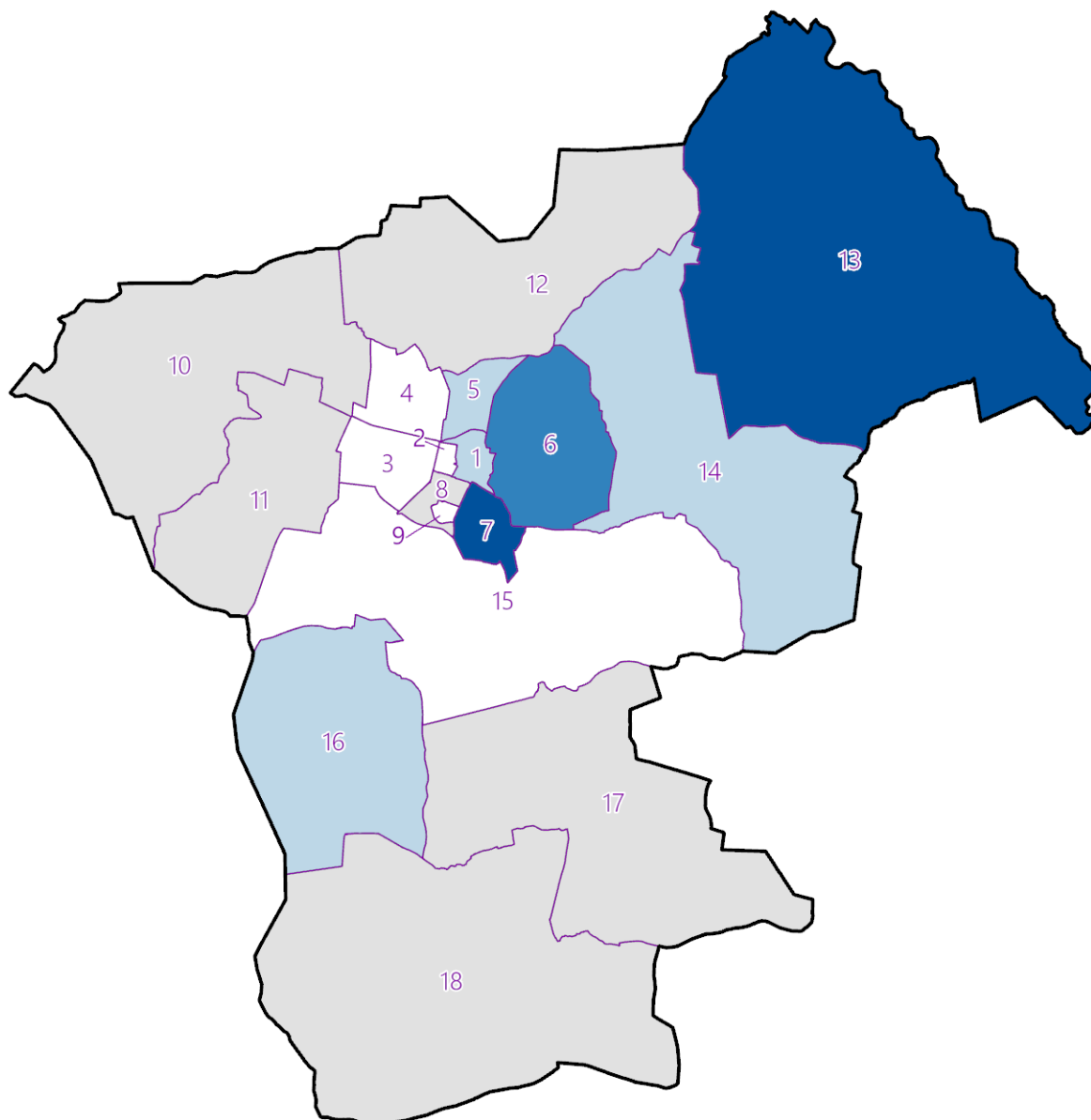
Źródło: opracowanie własne.

Drugim badanym zjawiskiem jest liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym. Średnia wartość wskaźnika dla gminy, stanowiąca wartość referencyjną, wynosi 3,19. Wartości poniżej tego progu osiągnęło 11 jednostek, a w jednostce nr 16 nie odnotowano tego zjawiska. Wartość referencyjną w nieznacznym stopniu przekroczyły jednostki nr 2, 7, 14 i 17, w zakresie od 3,20-5,78. Średni zakres osiągnęła jednostka nr 6. Największa sytuacja kryzysowa wystąpiła w jednostce nr 1 - powyżej 8,38 (Rys. 9).

Rys. 10. Wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Trzecim badanym wskaźnikiem jest liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej. Wartość referencyjna wskaźnika wynosi 20,75 i zdecydowana część gminy nie przekracza tego progu. Jednostkami, w których odnotowano kryzys w badanej dziedzinie, są jednostki nr 1, 2, 5, 6, 7, 8. W pierwszym przypadku jest to zdecydowanie najwyższa wartość wskaźnika, o wartości powyżej 40,86. Jednostki 5 i 6 odznaczają się wartościami mniejszymi, niż w przypadku jednostki nr 1, ale wyższymi niż w przypadku pozostałych jednostek w kryzysie. Najniższe wartości wskaźnika spośród jednostek kryzysowych występowały w jednostkach nr 2, 7, 8 (Rys. 10).

Wielkość zaległości czynszowych
w lokalach komunalnych w zł na 1000 os.

5 brak zjawiska

6 poniżej 10 084 (średnia dla gminy)

4 10 085 - 18 804

1 18 805 - 27 524

2 powyżej 27 525

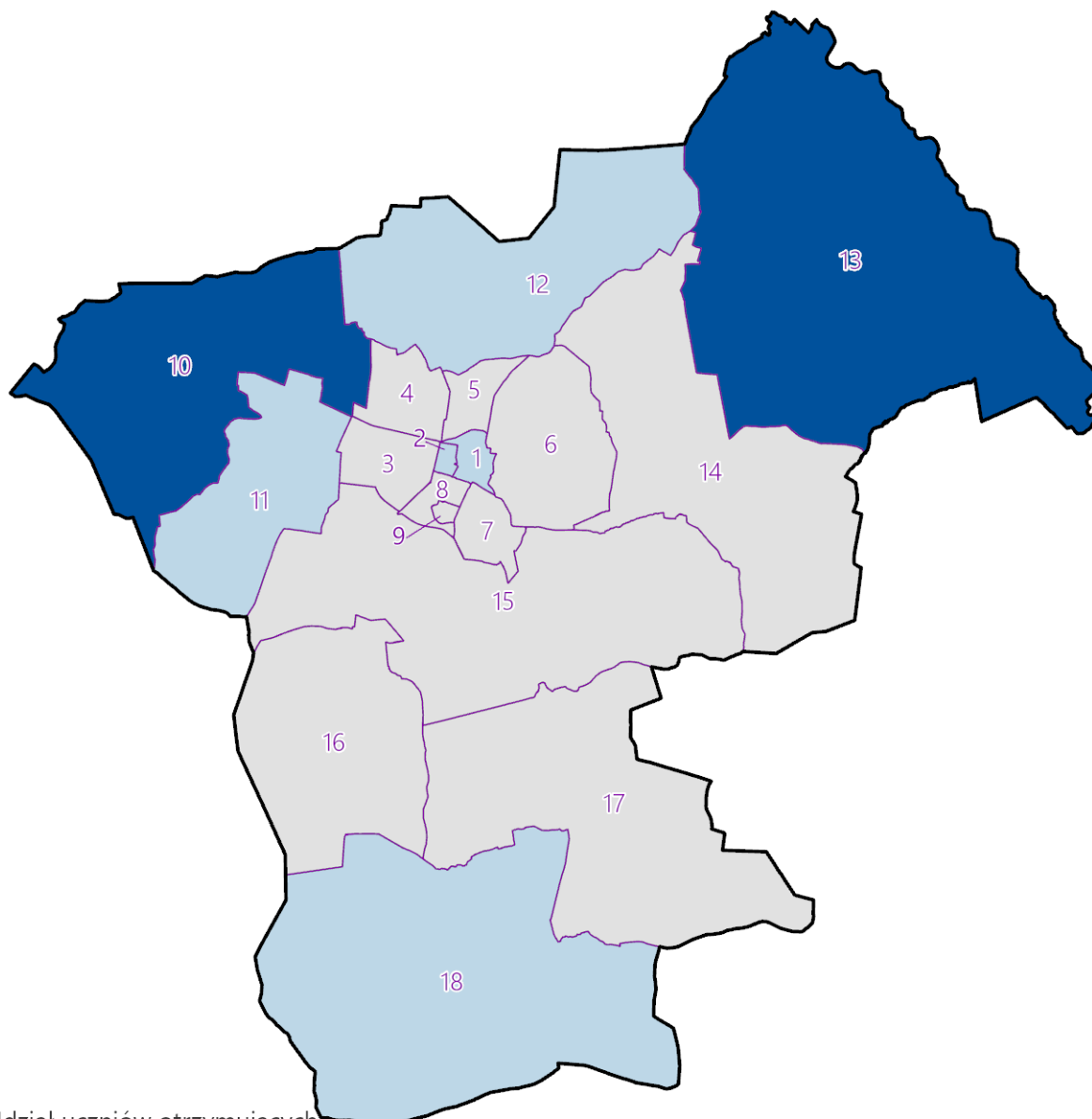
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 11. Wskaźnik wielkość zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w zł na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym problem ubóstwa są zaległości czynszowe w lokalach komunalnych. Wartość referencyjna dla gminy wynosi 10 084 zł, poniżej tego progu znajduje się 5 jednostek oraz 5 jednostek, w których zjawisko nie występuje. Najwyższe zaległości czynszowe występują w jednostkach nr 7 (36 244) oraz 13 (35 686). W przedziale o wartościach 18 805-27 524 znajduje się jedynie jednostka nr 6 (23 527). Przekroczenie wartości referencyjnej w najmniejszym zakresie wystąpiło w jednostkach nr 1, 5, 14 i 16 (Rys. 11).

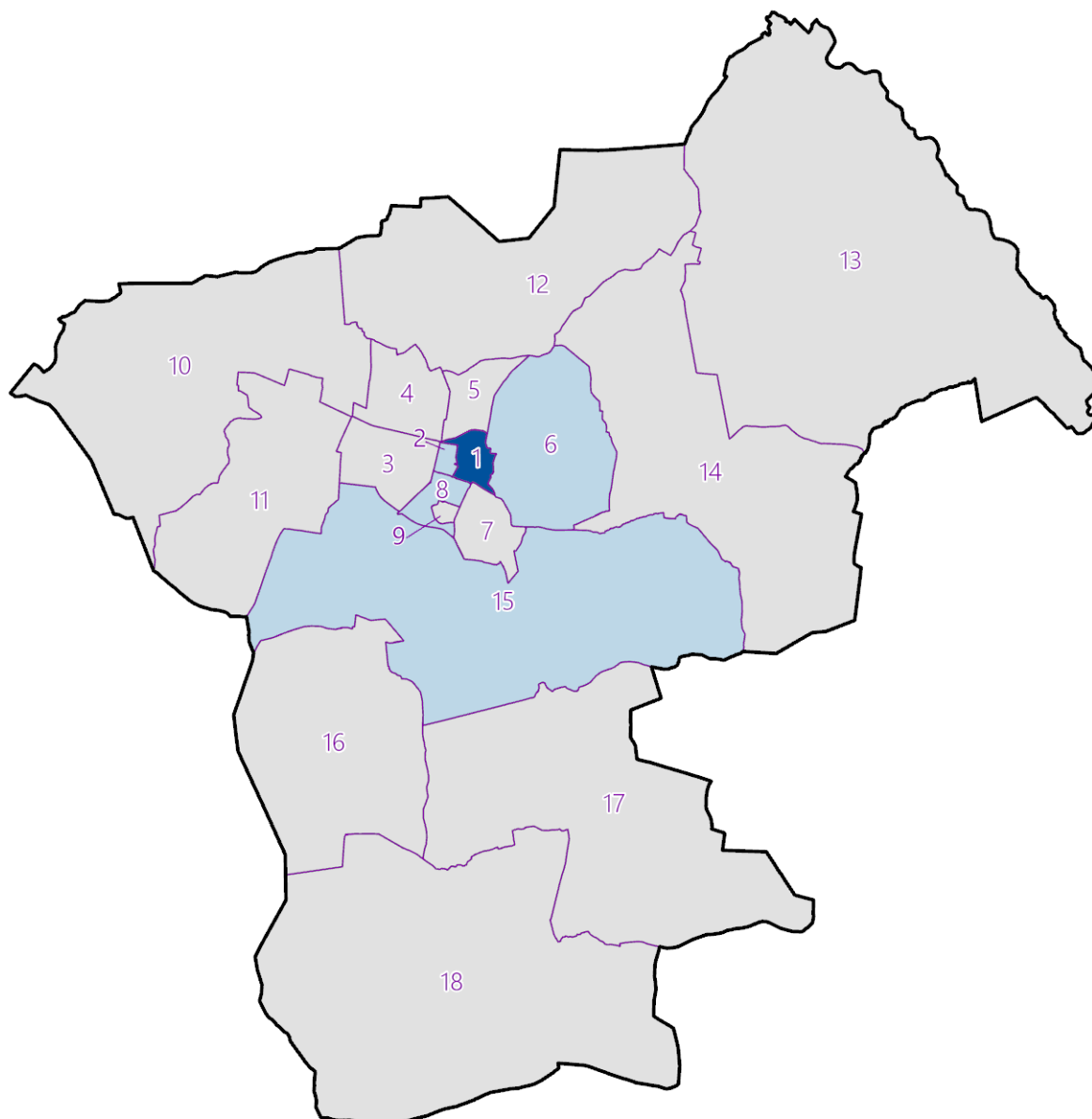

Udział uczniów otrzymujących
stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów

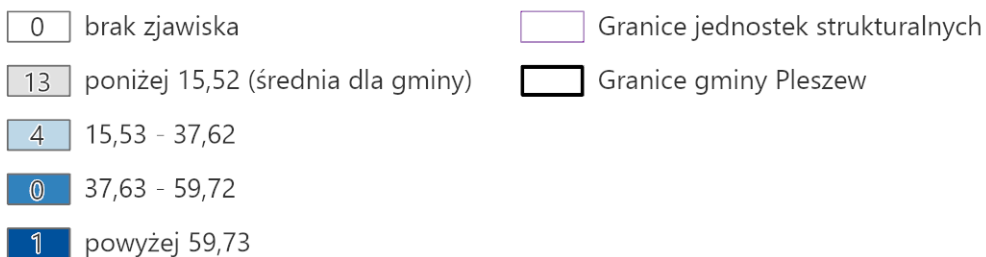
0	brak zjawiska	—	Granice jednostek strukturalnych
11	poniżej 5,87 (średnia dla gminy)	—	Granice gminy Pleszew
5	5,88 - 12,25		
0	12,26 - 18,63		
2	powyżej 18,64		

Rys. 12. Wskaźnik udziału uczniów otrzymujących stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów
Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem sfery społecznej jest udział uczniów otrzymujących stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów. Wartość referencyjna wskaźnika wynosi 5,87, poniżej tego progu znajduje się 11 jednostek. W 5 jednostkach doszło do niewielkiego przekroczenia wartości referencyjnej w zakresie od 5,88-12,25. Sytuacja najbardziej kryzysowa wystąpiła w jednostkach nr 10 i 13, gdzie wartości wskaźników przekroczyły 18,64 (Rys. 12).

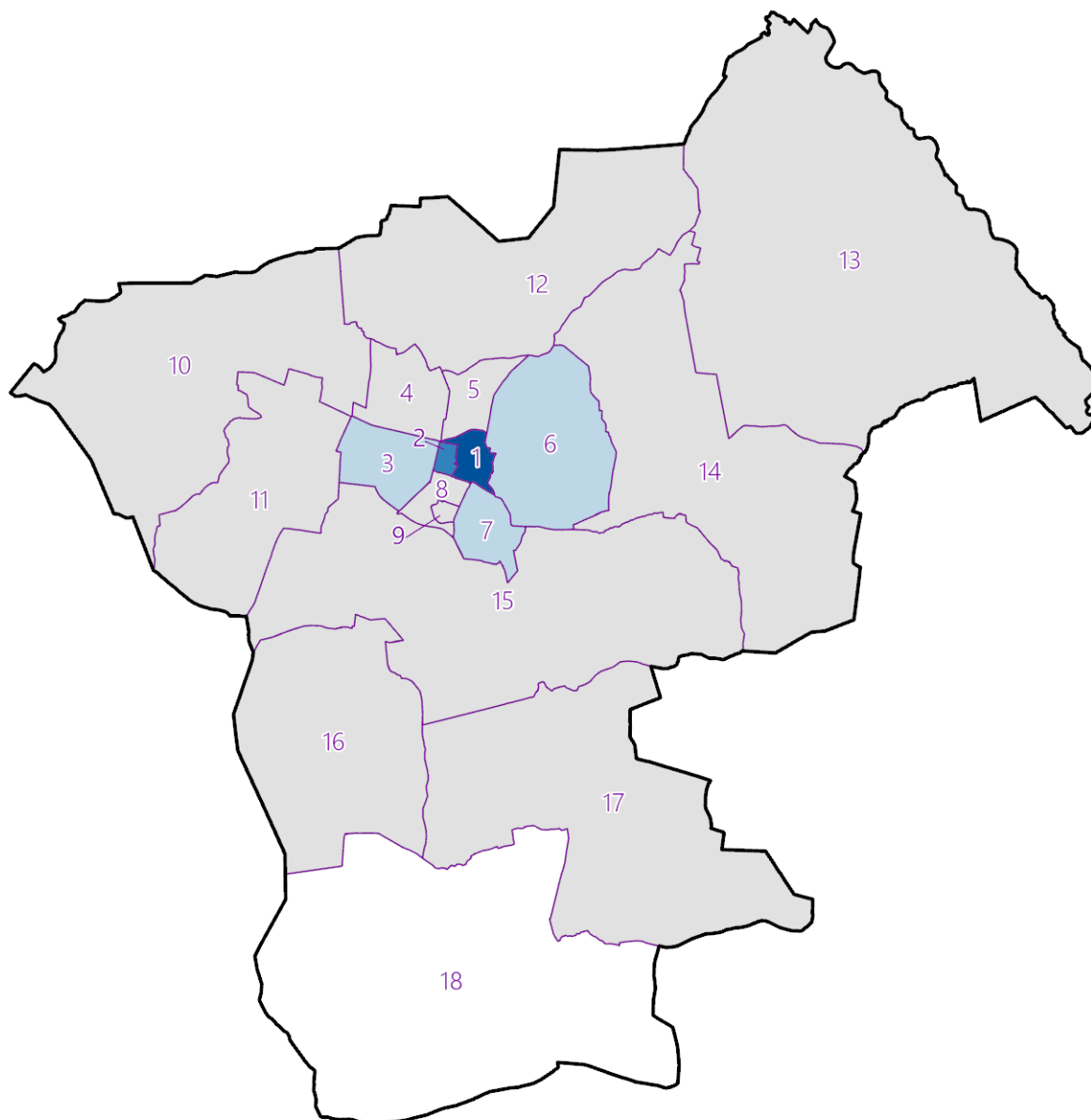
Liczba interwencji Straży Miejskiej na 1000 os.

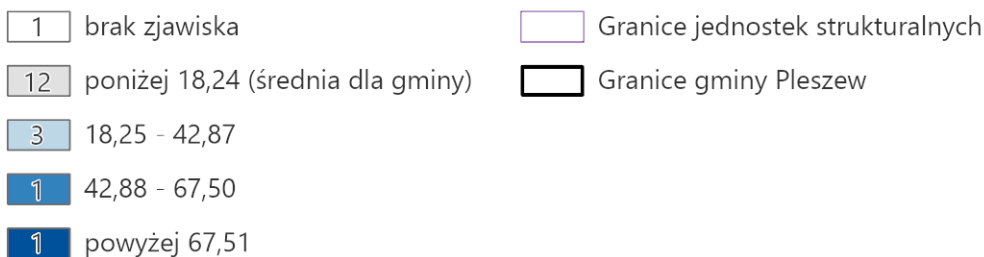
Rys. 13. Liczby interwencji Straży Miejskiej na 1000 os.

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym poziom bezpieczeństwa publicznego w Pleszewie jest liczba interwencji Straży Miejskiej. Średnia wartość tego wskaźnika dla gminy wynosi 15,52. Niższe wyniki notowane są w 13 jednostkach. Najmniejsze przekroczenie wartości referencyjnej wystąpiło w 4 jednostkach, gdzie wartość wskaźnika mieściła się w przedziale 15,53-37,62. Jednostka nr 1 charakteryzuje się sytuacją najbardziej kryzysową, gdzie wartość wskaźnika wynosi 81,83 (Rys. 13).

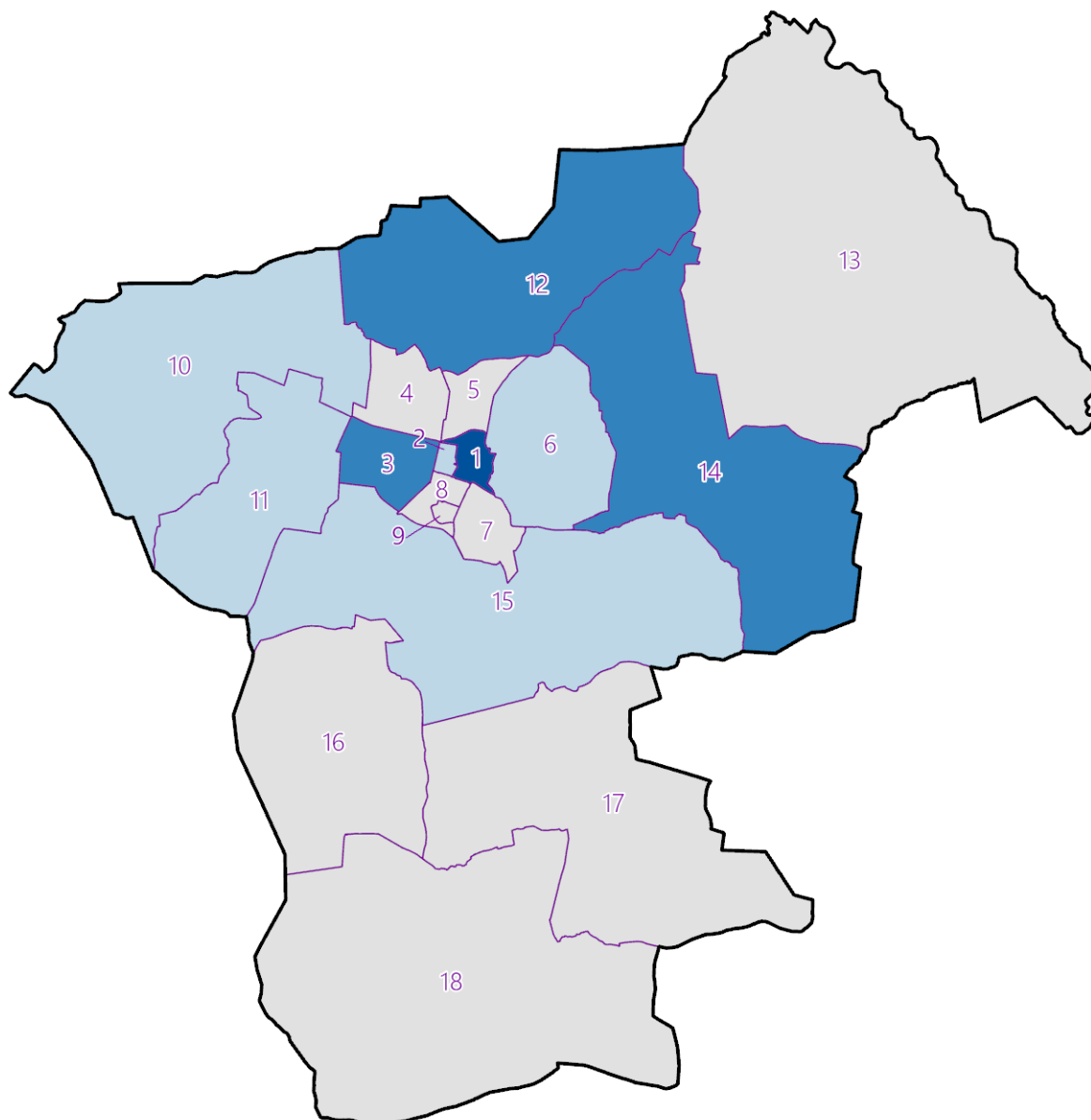
Liczba wykroczeń na 1000 os.

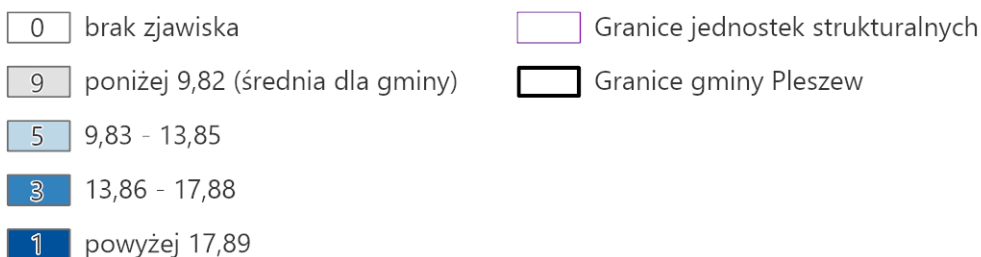
Rys. 14. Wskaźnik liczby wykroczeń na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym poziom bezpieczeństwa publicznego w Pleszewie jest liczba wykroczeń. Średnia wartość tego wskaźnika dla gminy wynosi 18,24. Niższe wyniki notowane są w 12 jednostkach, a w jednostce nr 18 nie stwierdza się występowania zjawiska. Wartości świadczące o niskim stopniu bezpieczeństwa publicznego występują w 5 jednostkach. W jednostkach nr 3, 6, 7 na niskim poziomie 18,25-42,87, natomiast jednostce 2 – 59,97. Najwyższy zakres, powyżej 67,51, występuje w jednostce nr 1, gdzie wartość wskaźnika była równa 92,14 (Rys. 14).

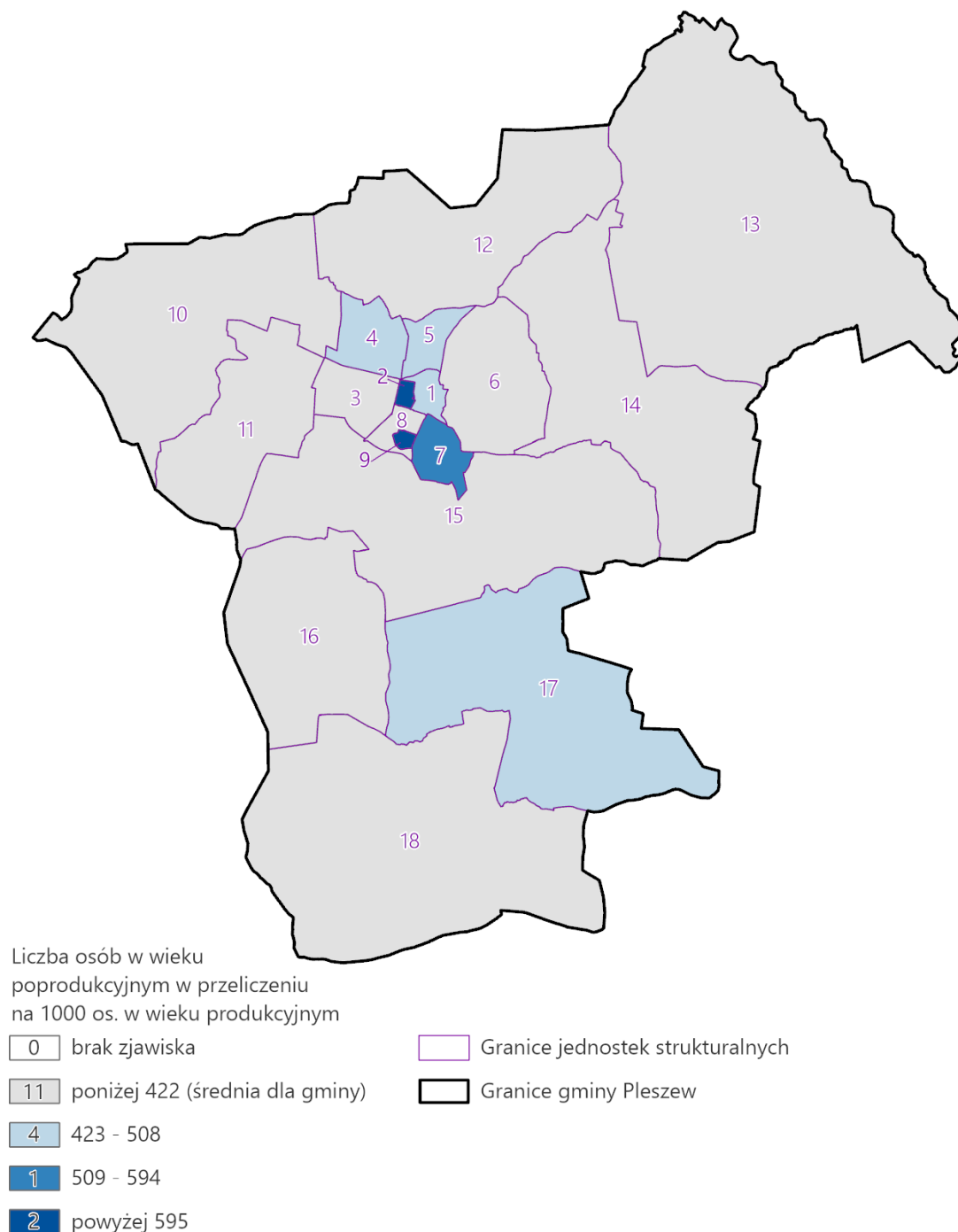
Liczba wypadków i kolizji drogowych na 1000 os.

Rys. 15. Wskaźnik liczby wypadków i kolizji drogowych na 1000 osób

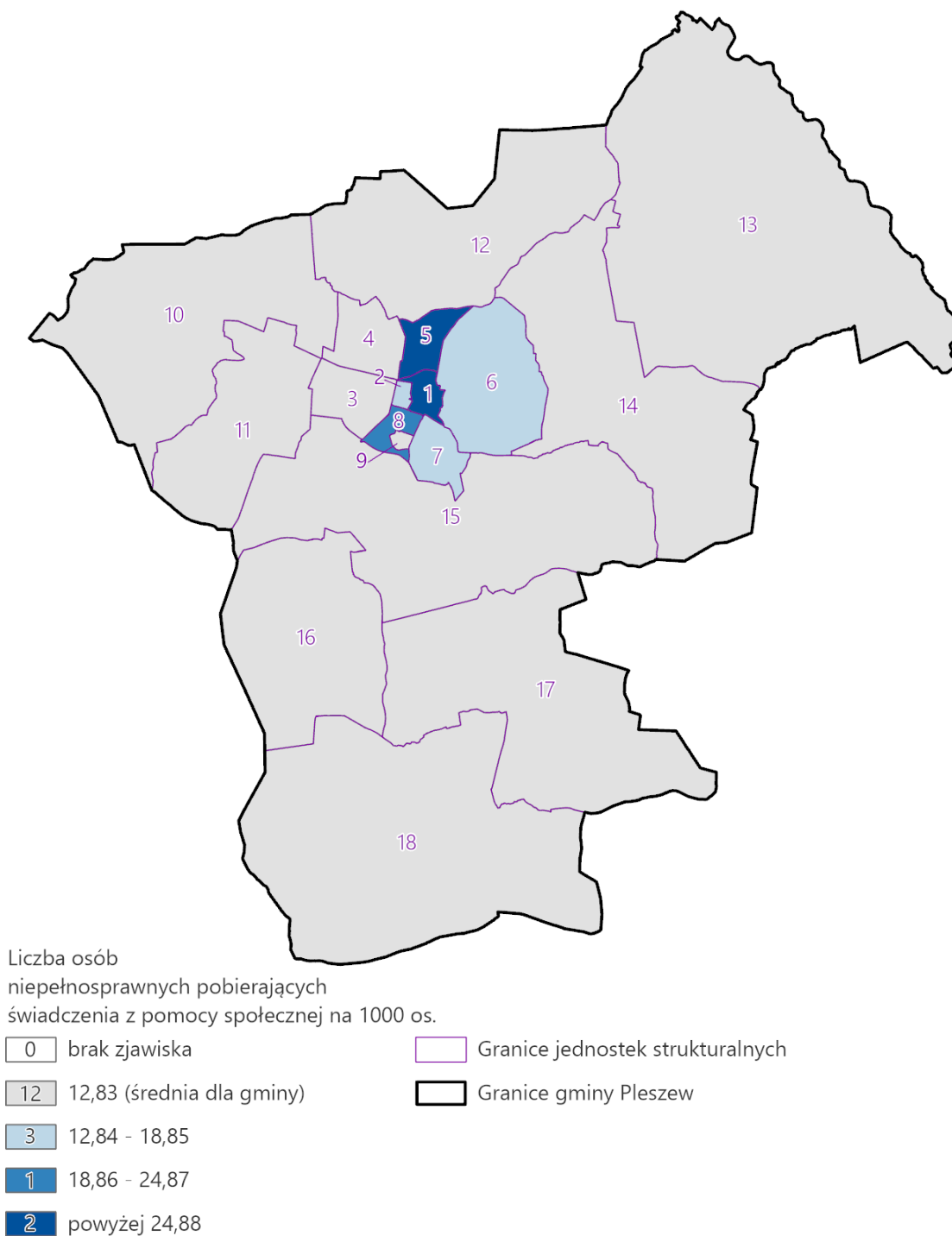
Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym poziom bezpieczeństwa publicznego w Pleszewie jest liczba wypadków i kolizji drogowych. Średnia wartość tego wskaźnika dla gminy wynosi 9,82. Niższe wyniki notowane są w 9 jednostkach. Nieznaczne przekroczenie wartości średniej dla gminy wystąpiło w 5 jednostkach, gdzie wartość wskaźnika mieści się w przedziale 9,83-13,85. W trzech jednostkach wartości wskaźnika oscylowały w przedziale 13,86-17,88. Najbardziej kryzysowa sytuacja została odnotowana w jednostce nr 1, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 21,91 (Rys. 15).

Rys. 16. Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 1000 osób w wieku produkcyjnym
 Źródło: opracowanie własne.

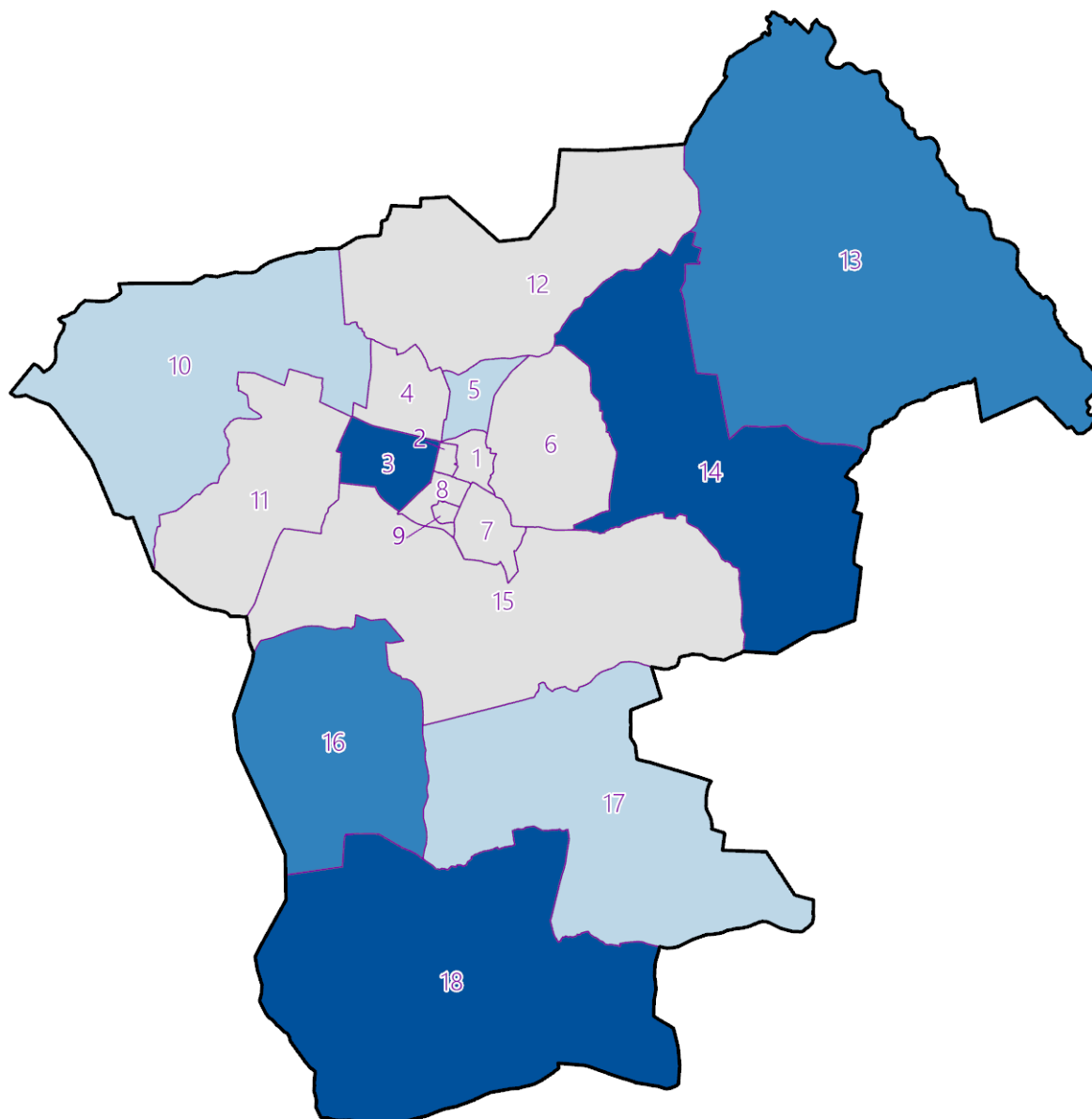
Następnym ze wskaźników obrazującym zjawisko związane z wysoką liczbą mieszkańców ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności jest liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym. Osoby w tym wieku często cechują się ograniczoną mobilnością w związku z pogarszającym się stanem zdrowia. Średnia wartość wskaźnika dla gminy wynosi 422, poniżej tej wartości znajduje się 11 jednostek. Wynik w przedziale 423-508 występuje w 4 jednostkach: 1, 4, 5, 17. Średni stan wskaźnika, na poziomie 517, występuje w jednostce nr 7. Najwyższa wartość wskaźnika została odnotowana w jednostce nr 2 (680), jednakże znaczne przekroczenie wartości referencyjnej odnotowany został również w jednostce nr 9 (Rys. 16).

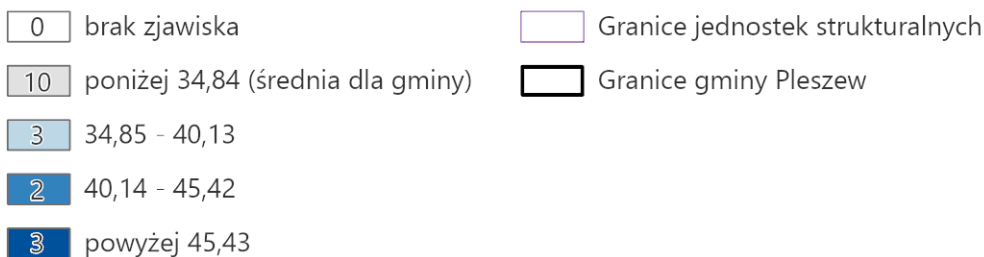
Rys. 17. Wskaźnik liczby niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem obrazującym problematykę wysokiej liczby osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności jest liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej. Wartością referencyjną dla gminy jest 12,83, poniżej której znajduje się 12 jednostek. Nieznaczne przekroczenie wartości referencyjnej wystąpiło w trzech jednostkach: 2, 6, 7, dla tych jednostek wartości zawierały się w przedziale 12,84-18,85. Znaczący kryzys w badanym zakresie jest obecny w jednostce nr 8, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 22,95. Jednostki, które znajdują się w największym kryzysie to jednostki nr 1 i 5, gdzie wartości wskaźnika wyniosły kolejno 30,28 i 30,89 (Rys. 17).

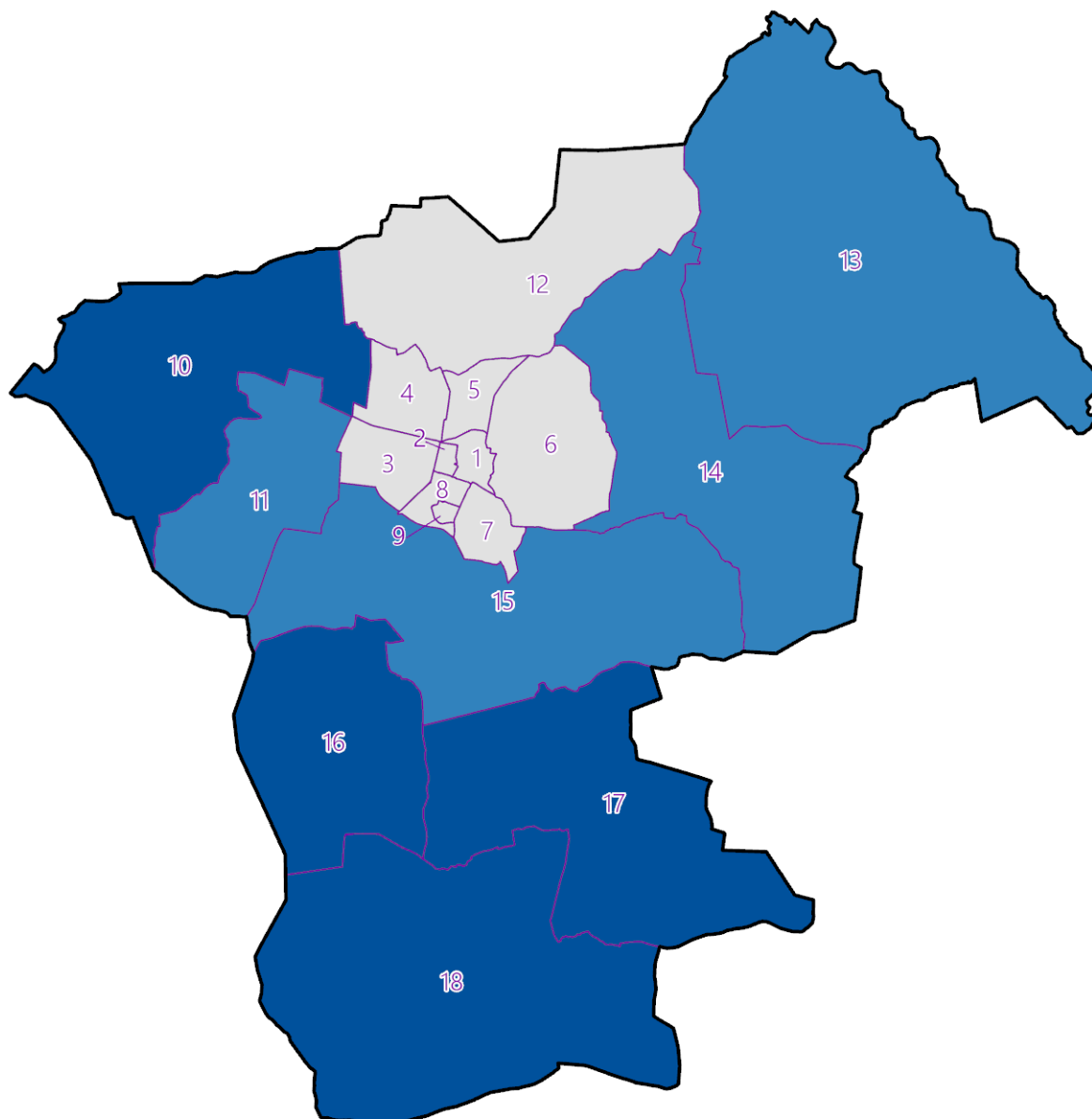
Liczba osób w wieku 0-3 lat na 1000 os.

Rys. 18. Wskaźnik liczby osób w wieku 0-3 lat na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem sfery społecznej jest liczba osób w wieku 0-3 lat. Wartością referencyjną dla gminy jest 38,84, poniżej tej wartości uplasowało się 10 jednostek. Niskie przekroczenie średniej dla gminy wystąpiło w trzech jednostkach, gdzie wartość wskaźnika wynosi 34,85-40,13. Jednostki nr 13 i 16 uplasowały się w przedziale 40,14-45,42. Najbardziej kryzysowa sytuacja została odnotowana w trzech jednostkach nr 3, 14, 18, gdzie wartości wskaźnika przekroczyły 45,43 (Rys. 18).

Liczba czytelników bibliotek na 1000 os.

0 brak zjawiska

4 poniżej 148,70

4 148,49 - 199,84

0 199,83 - 250,98

10 powyżej 250,97 (średnia dla gminy)

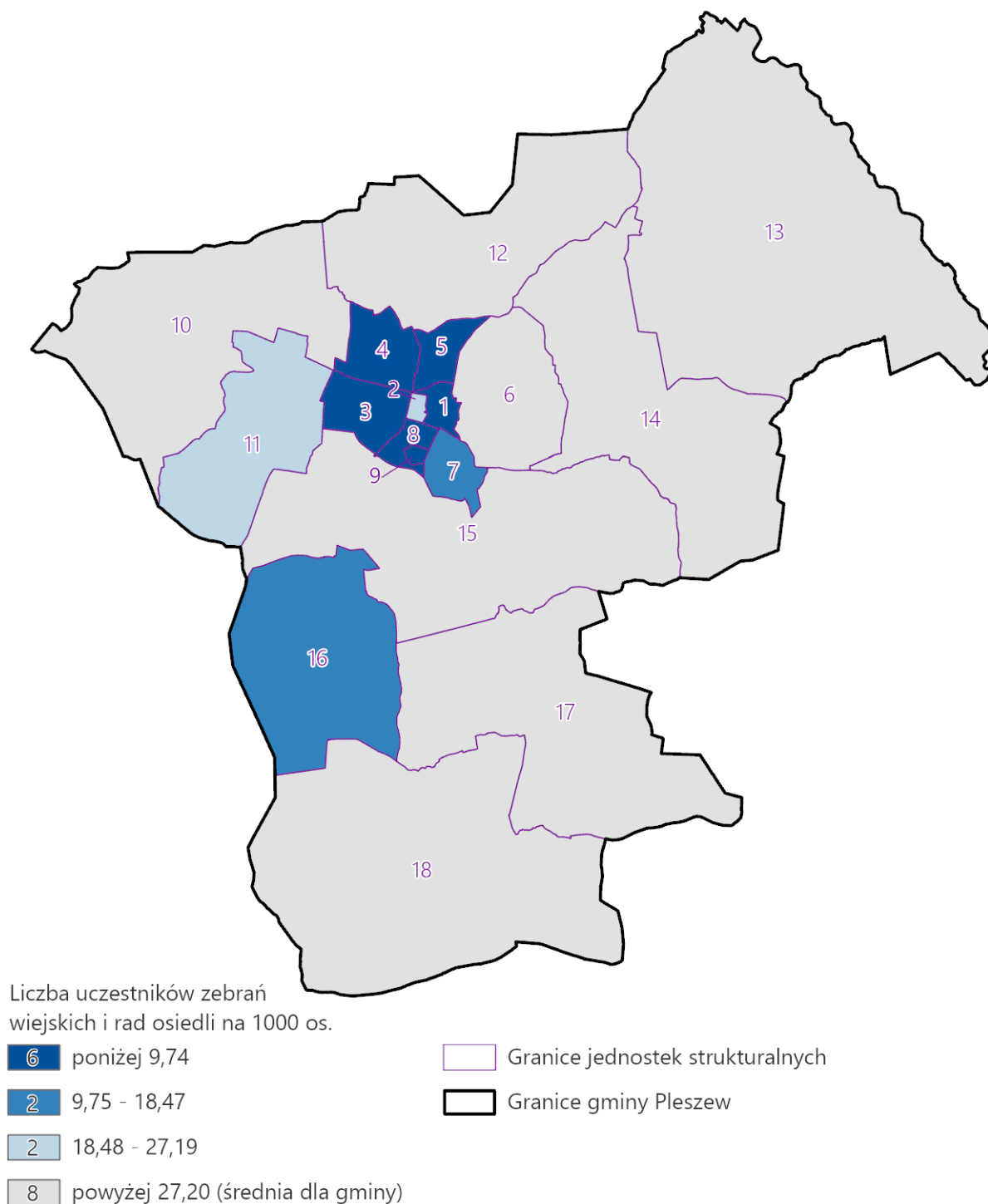
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 19. Wskaźnik liczby czytelników bibliotek na 1000 osób

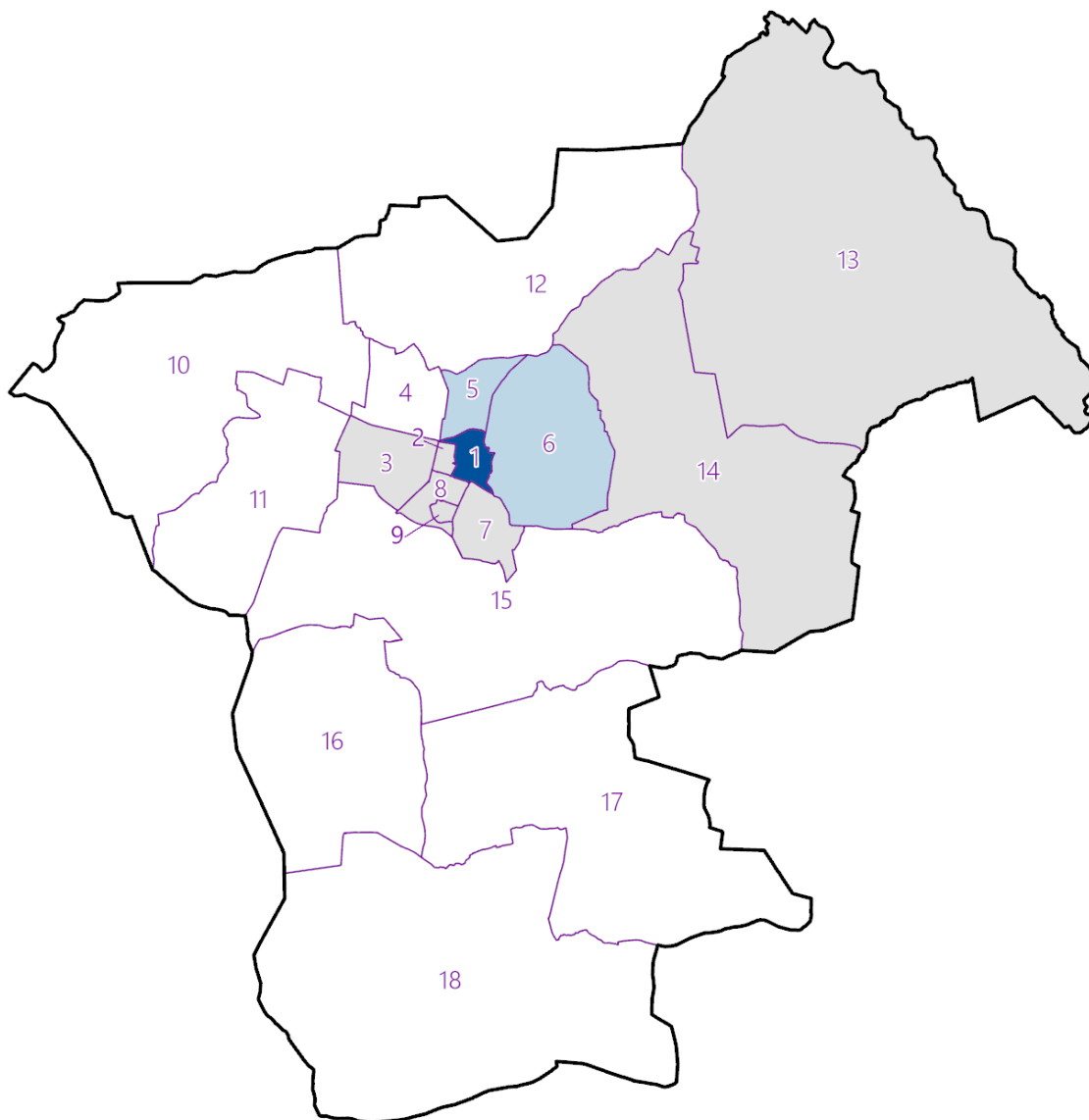
Źródło: opracowanie własne.

Następnym wskaźnikiem obrazującym niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym jest liczba czytelników bibliotek. Poniżej wartości referencyjnej dla gminy, wynoszącej 250,97, znajduje się 10 jednostek cechujących się w skali gminy wysokim poziomem czytelnictwa. Średni zakres wykazują jednostki nr 11, 13, 14, 15. Najniższym czytelnictwem cechują się jednostki nr 10, 16, 17, 18, gdzie wartość wskaźnika była niższa niż 148,70 (Rys. 19).

Rys. 20. Wskaźnik liczby uczestników zebrań wiejskich i rad osiedli na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym jest liczba uczestników zebrań wiejskich i rad osiedli. Powyżej wartości referencyjnej dla gminy, wynoszącej 27,20 uplasowało się 8 jednostek. Dwie jednostki nieznacznie przekroczyły wartość referencyjną i ich wartości wskaźnika plasują się w przedziale 18,84-27,19. Kolejne dwie jednostki były umiarkowanie poważnej sytuacji kryzysowej, wartości wskaźnika w ich przypadku mieściła się w przedziale 9,75-18,47. Sytuacja najbardziej kryzysowa odnotowana została w pięciu jednostkach – nr 1, 3, 4, 5, 8 (Rys. 20).

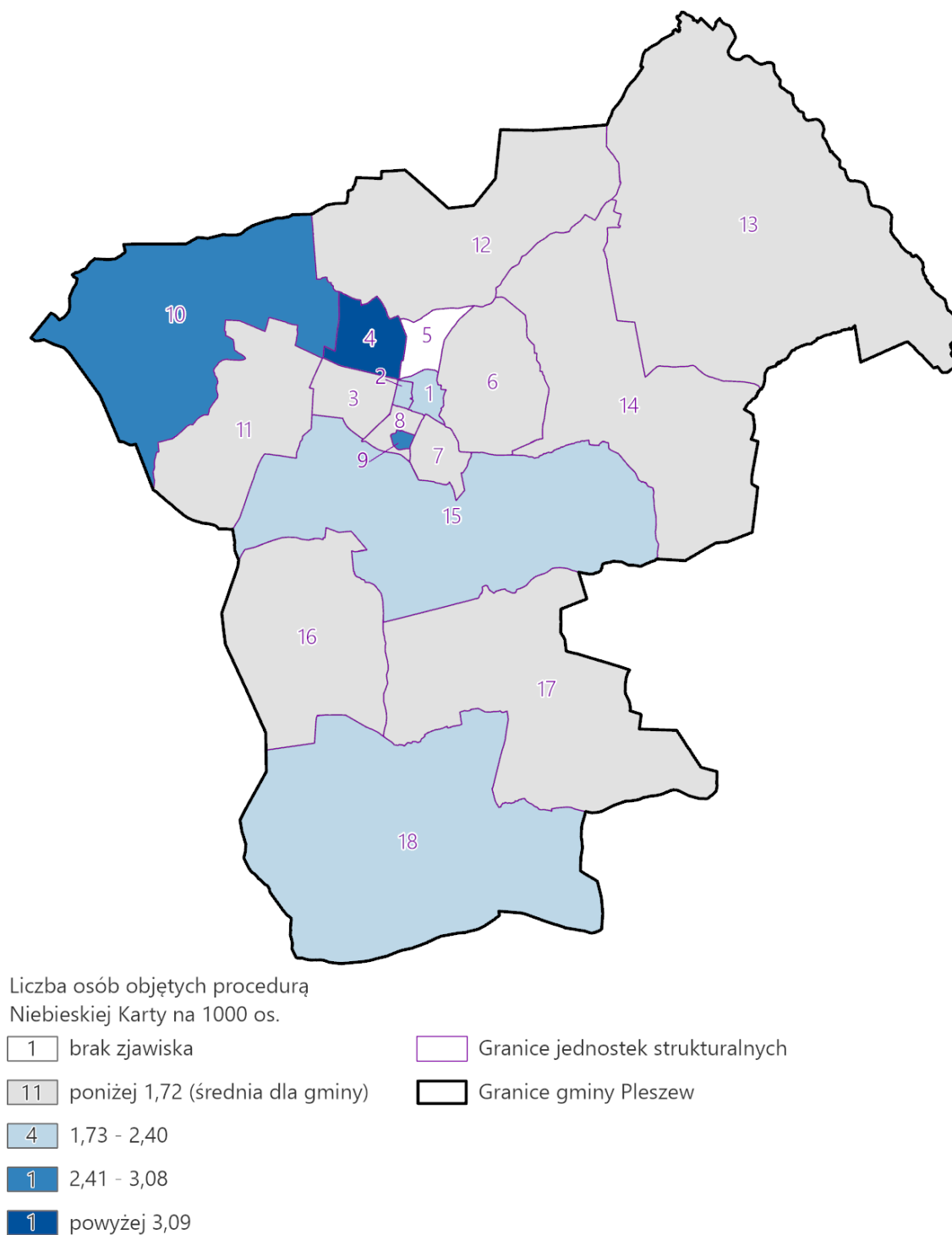
Liczba uczniów, którzy w latach 2020-2022 nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 os.

8	brak zjawiska	Granice jednostek strukturalnych
7	poniżej 6,63 (średnia dla gminy)	Granice gminy Pleszew
2	6,64 - 22,46	
0	22,47 - 38,29	
1	powyżej 38,30	

Rys. 21. Wskaźnik liczby uczniów, którzy w latach 2020-2022 nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Problem niskiego poziomu edukacji zbadany został z użyciem wskaźnika liczby uczniów, którzy nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki. Średnia wartość wskaźnika dla gminy wynosi 6,63. W 7 jednostkach wartości były niższe od średniej, a w 8 nie odnotowano występowania zjawiska. Najniższe przekroczenia wartości referencyjnej wystąpiły w jednostkach 5 i 6. Wyraźnie najwyższe natomiast w jednostce nr 1 (54,12) (Rys. 21).

Rys. 22. Wskaźnik liczby osób objętych procedurą Niebieskiej Karty na 1000 osób
 Źródło: opracowanie własne.

Ostatnim wskaźnikiem badającym zagadnienie niskiego kapitału społecznego jest liczba niebieskich kart. Zagadnienie wiąże się bezpośrednio z występowaniem przemocy domowej, stanowi tym samym niezwykle poważne i negatywne zjawisko społeczne. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wynosi 1,72. W przypadku 11 jednostek odnotowano niższe wartości, natomiast w jednostce nr 5 nie stwierdzono występowania zjawiska. Wyraźnie kryzysowymi jednostkami są 1, 2, 15, 18 - w każdej z nich osiągnięta wartość przekracza średnią dla gminy. Jednostki nr 9 (2,89) i 10 (3,08) uplasowały się w przedziale 2,41-3,08, natomiast jednostka 4 – 3,76 (Rys. 21).

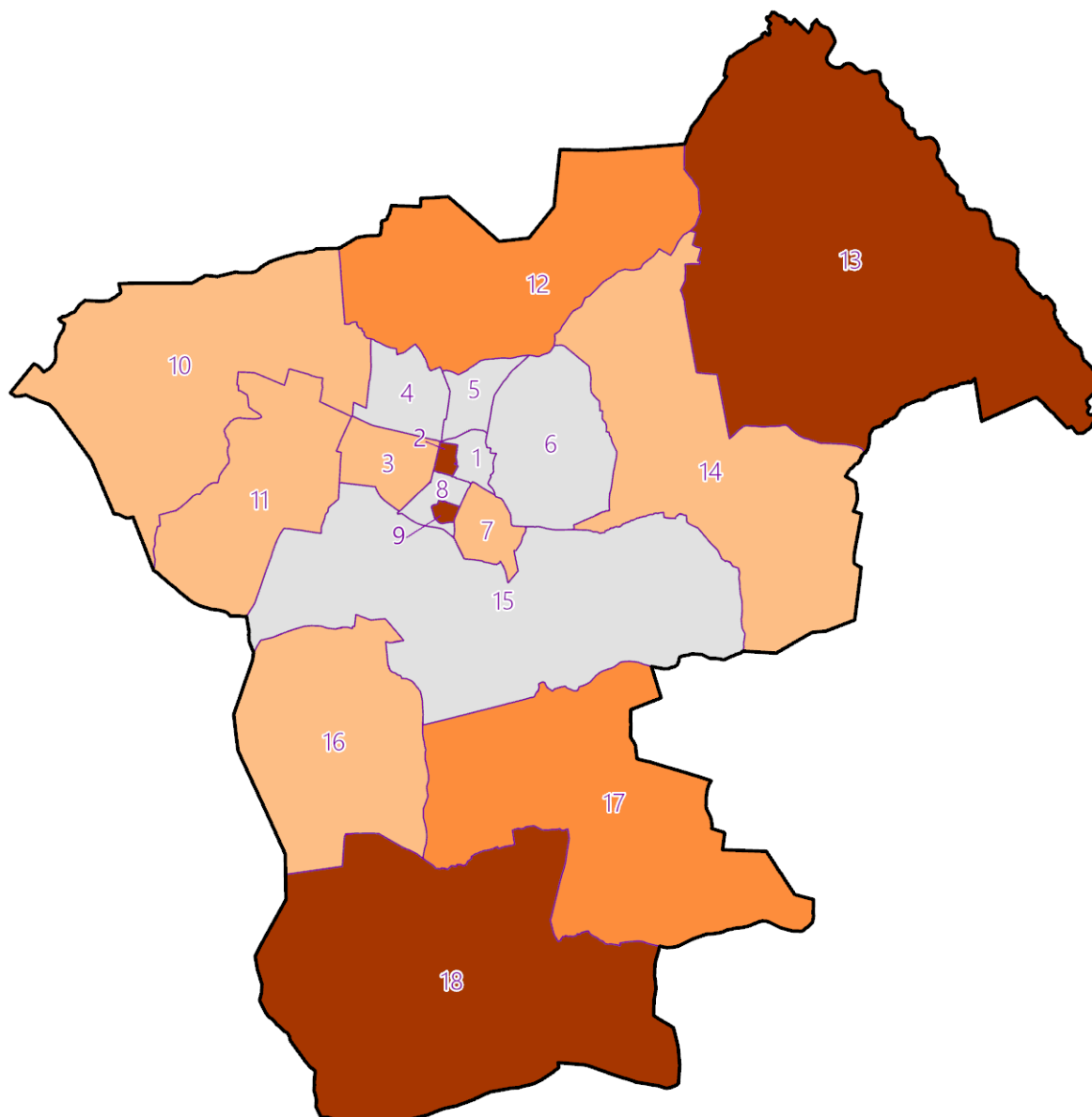
3.6. Sfera gospodarcza

Badanie sfery gospodarczej oparto na 3 wskaźnikach obrazujących zjawiska kryzysowe wymienione w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Przeanalizowane zagadnienia obejmują niski stopień przedsiębiorczości i słabą kondycję lokalnych przedsiębiorstw. Szczegółowe wyniki dotyczące poszczególnych zjawisk w jednostkach zawiera [Tab. 23](#).

Tab. 23. Zestawienie wskaźników sfery gospodarczej

Nr jednostki	Liczba podmiotów zarejestrowanych w CEIDG w przeliczeniu na 1000 os.	Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w 2022 r. na 1000 os.	Liczba wyrejestrowań z CEIDG w 2022 r. na 1000 os.	Liczba przekroczonych wskaźników
1	248,71	9,66	25,13	1/3
2	48,12	1,39	5,58	2/3
3	81,97	2,05	11,78	3/3
4	112,92	3,76	16,94	1/3
5	92,07	2,42	19,38	2/3
6	128,62	5,63	11,25	1/3
7	74,98	6,21	7,64	1/3
8	119,61	2,09	14,60	2/3
9	47,56	1,65	0	2/3
10	72,31	3,08	3,08	2/3
11	77,81	5,47	0,61	1/3
12	57,57	0	3,71	2/3
13	43,27	4,88	3,49	1/3
14	73,46	3,42	3,42	2/3
15	93,59	2,10	3,68	1/3
16	73,58	0,84	2,51	2/3
17	69,22	5,00	5,84	1/3
18	37,44	2,96	5,91	2/3
Średnia dla gminy	86,49	3,51	7,99	-

Źródło: opracowanie własne.

Liczba podmiotów zarejestrowanych
w CEIDG w przeliczeniu na 1000 os.

0 brak zjawiska

4 poniżej 53,80

2 53,79 - 70,15

6 70,14 - 86,51

6 powyżej 86,50 (średnia dla gminy)

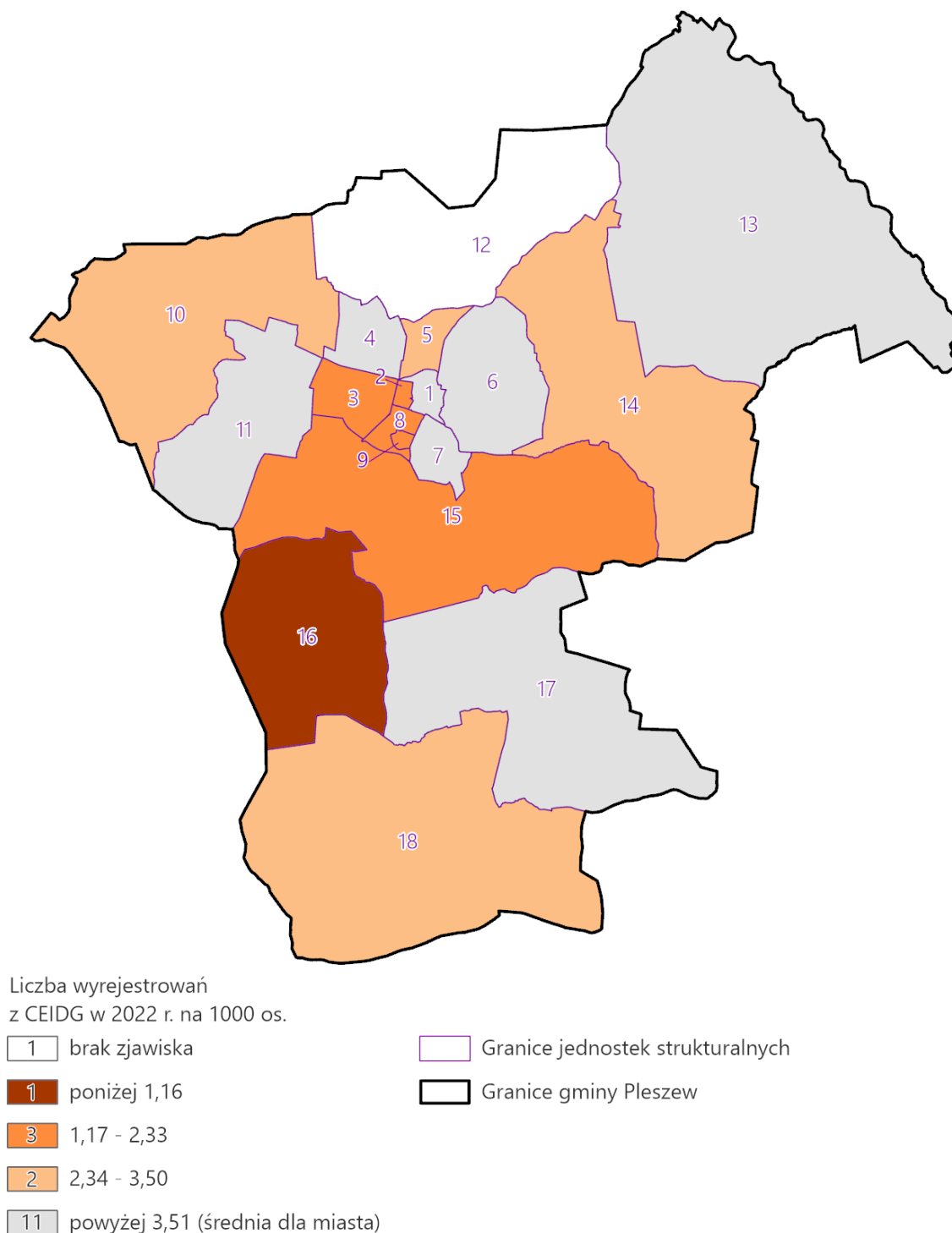
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 23. Wskaźnik liczby podmiotów zarejestrowanych w CEIDG na 1000 osób

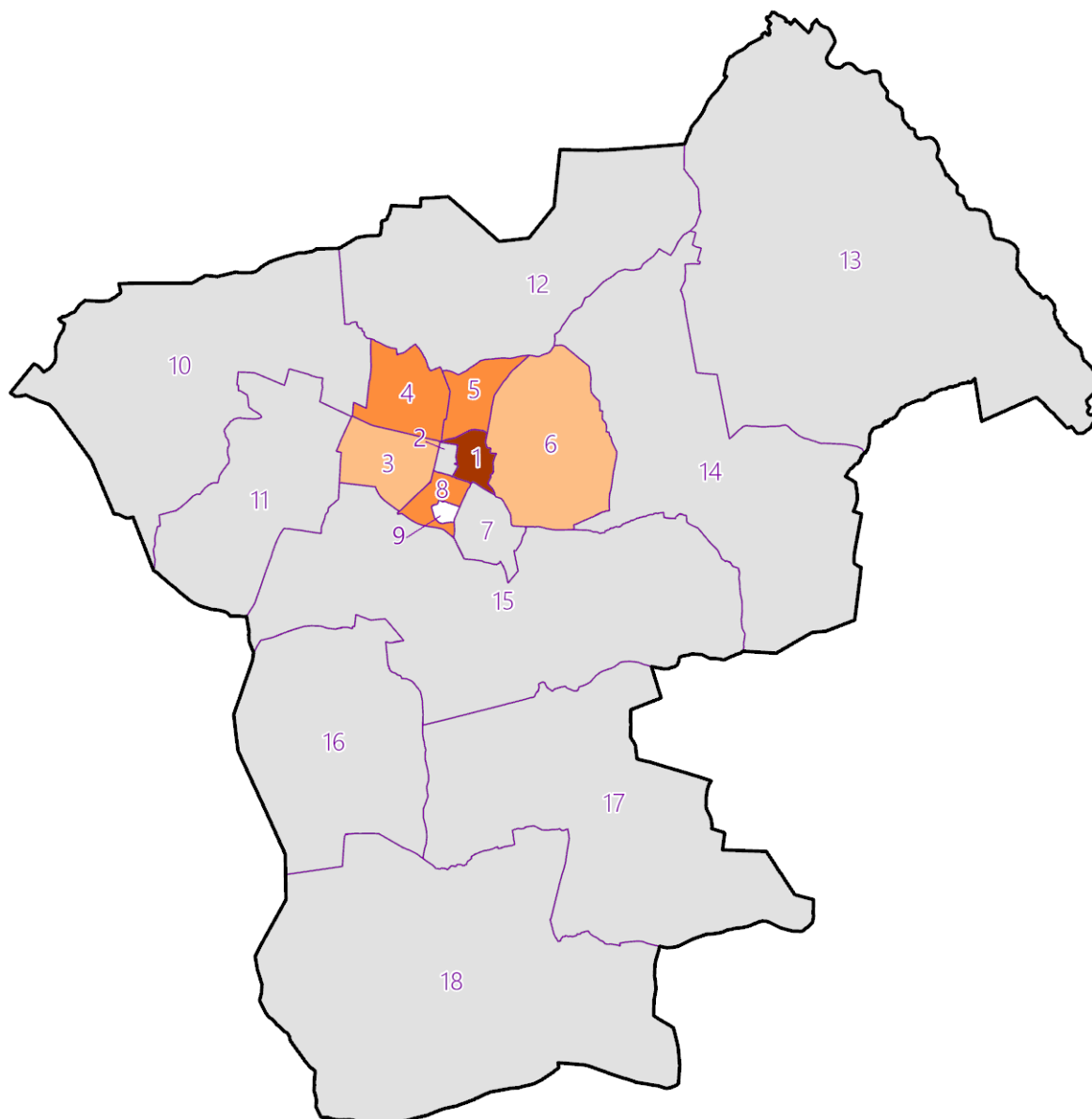
Źródło: opracowanie własne.

Poziom przedsiębiorczości został zmierzony w gminie z użyciem wskaźnika liczby zarejestrowanych podmiotów w CEIDG. Wartość referencyjna dla gminy wyniosła 86,50 przewyższają je wartości osiągnięte w 6 jednostkach. Nieznacznie niższe wartości występują w 6 jednostkach (nr 3, 7, 10, 11, 14, 16). Średni zakres wskaźnika dotyczy jednostek nr 12 i 17 – odpowiednio 57,57 i 69,22. Najniższe wartości, a tym samym największy stopień kryzysu, cechuje jednostki nr 2 (48,12), 9 (47,56), 13 (43,27) i 18 (37,44) (Rys. 23).

Rys. 24. Wskaźnik liczby nowych zarejestrowań w CEIDG na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Zagadnienie słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw zmierzono za pomocą liczby nowych zarejestrowań w CEIDG, świadczącej o zainteresowaniu rozwijaniem działalności gospodarczej przez mieszkańców jednostek. Wartość referencyjna dla gminy wynosi 3,51. Łącznie 7 jednostek wykazuje poziom powyżej średniej. W przypadku jednostek 5, 10, 14, 18 odnotowano niskie odchylenie od średniej na poziomie 2,34-3,50. Średnie odchylenie wartości badanego wskaźnika, w przedziale 1,17-2,33 występuje w jednostkach 2, 3, 8, 9, 15. W jednostce nr 16 odnotowano 0,84 nowych zarejestrowań na 1000 os. W jednostce nr 12 nie odnotowano nowych zarejestrowań co również stanowi zjawisko kryzysowe (Rys. 24).

Liczba wyrejestrowań z CEIDG
w 2022 r. na 1000 os.

1 brak zjawiska

1 poniżej 7,99 (średnia dla gminy)

5 8,00 - 13,70

4 13,71 - 19,41

7 powyżej 19,42

Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 25. Wskaźnik liczby wyrejestrowań w CEIDG na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem badającym kondycję lokalnych przedsiębiorstw jest liczba wyrejestrowań z CEIDG. Wartość referencyjna dla gminy wyniosła 7,99. Poniżej tej wartości znajduje się 12 jednostek, natomiast w jednostce nr 9 zjawisko nie występuje. Niewielkie przekroczenie wartości referencyjnej wystąpiło w jednostkach nr 3 i 6. Znaczące wartości ponadnormatywne wystąpiły w jednostkach nr 4, 5 i 8. Najwyższy wskaźnik występuje w jednostce nr 1, gdzie jego wysokość to 25,13. W jednostce nr 9 zjawisko nie wystąpiło (Rys. 25).

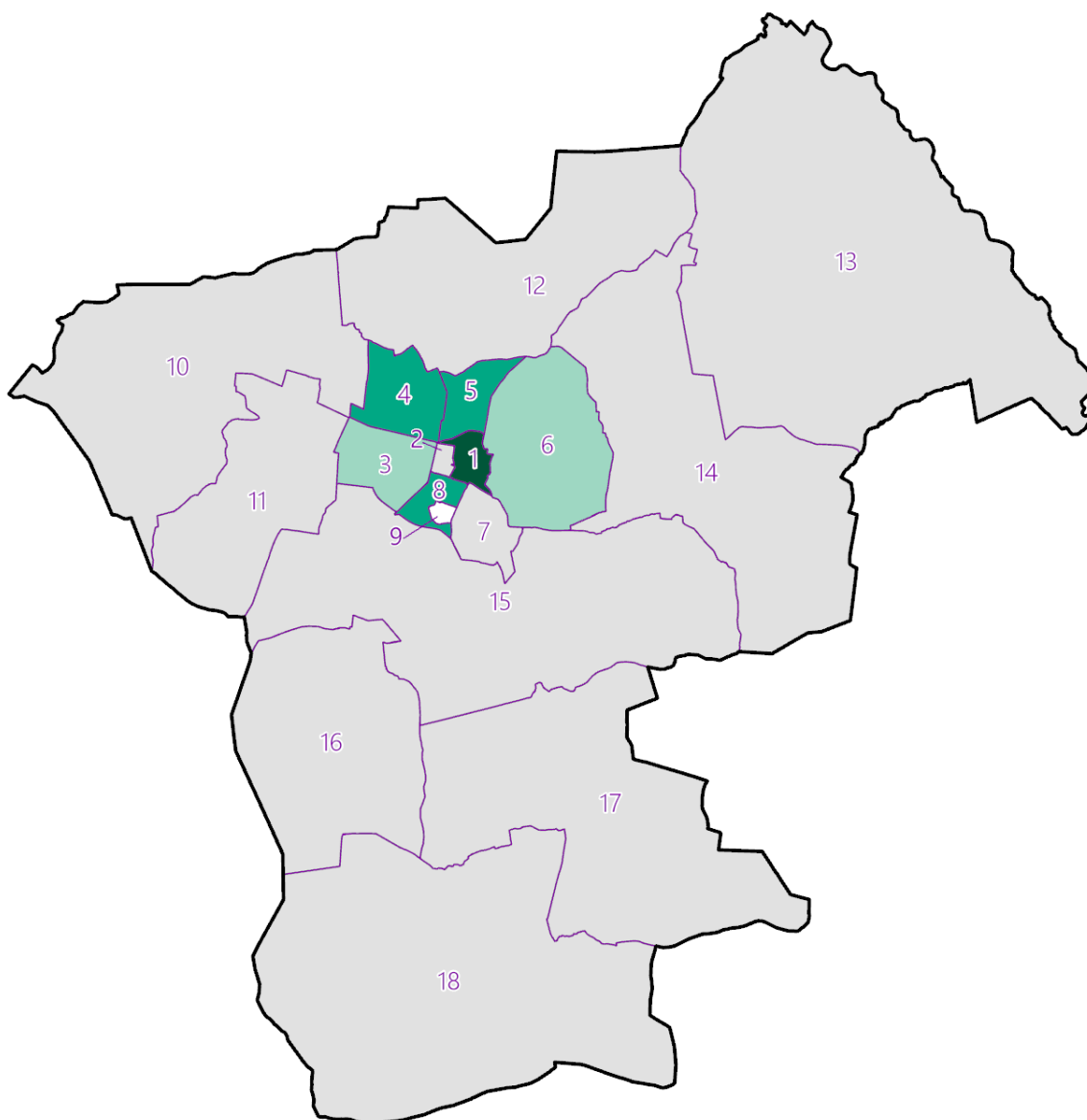
3.7. Sfera środowiskowa

Badanie sfery środowiskowej oparte zostało na 3 wskaźnikach obrazujących zjawiska kryzysowe wymienione w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Przeanalizowane zagadnienia obejmowały problematykę z zakresu przekroczenia standardów jakości środowiska oraz obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska. Szczegółowe wyniki dotyczące poszczególnych zjawisk w jednostkach zawiera [Tab. 24](#).

Tab. 24. Zestawienie wskaźników sfery środowiskowej

Nr jednostki	Liczba lokali ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 os.	Powierzchnia terenów zieleni [w m ²] na 1000 os.	Masa wyrobów zawierających azbest na 1000 os.	Liczba przekroczonych wskaźników
1	25,13	27 126	135 077	2/3
2	5,58	6974	0	1/3
3	11,78	164 600	845	1/3
4	16,94	46 738	16 415	2/3
5	19,38	30 012	14 549	2/3
6	11,25	98 400	20 856	1/3
7	7,64	96 991	1859	0/3
8	14,60	52 309	0	1/3
9	0	5500	0	1/3
10	3,08	42 077	319 762	2/3
11	0,61	13 495	189 200	2/3
12	3,71	195 172	472 294	1/3
13	3,49	11 479	560 285	2/3
14	3,42	17 654	218 880	2/3
15	3,68	7413	143 521	1/3
16	2,51	55 017	336 523	1/3
17	5,84	51 960	380 431	1/3
18	5,91	46 798	419 460	2/3
Średnia dla gminy	7,99	51 460	145 866	-

Źródło: opracowanie własne.

Liczba lokali ogrzewanych
piecami węglowymi na 1000 os.

1 brak zjawiska

11 poniżej 7,99 (średnia dla gminy)

2 8,00 - 13,70

3 13,71 - 19,41

1 powyżej 19,42

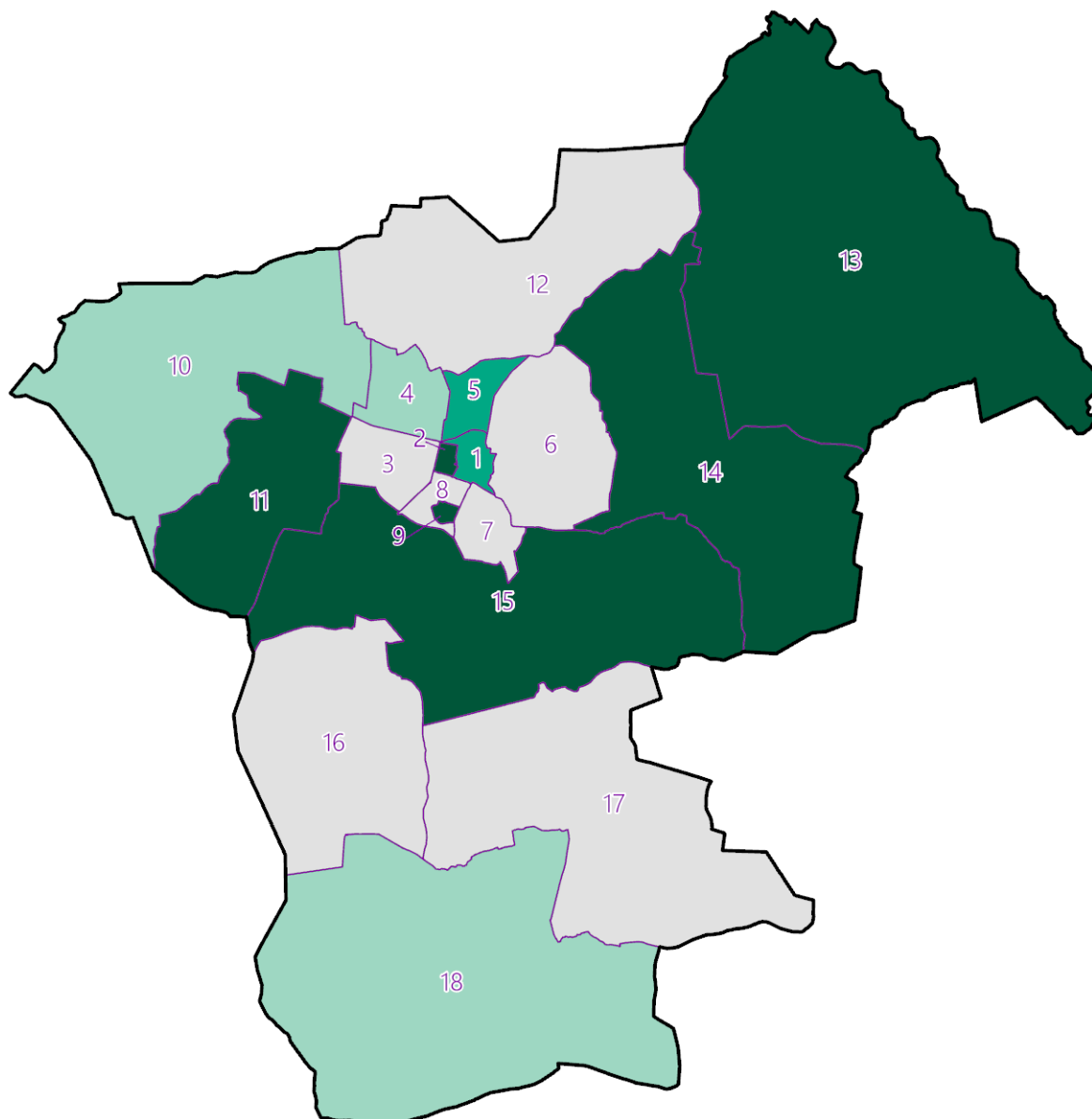
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 26. Wskaźnik liczby lokali ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Pierwszym wskaźnikiem obrazującym jakość środowiska jest liczba lokali ogrzewanych piecami węglowymi. Średnia wartość wskaźnika wyniosła 7,99 i nie została przekroczona przez 11 jednostek, a w przypadku jednej jednostki wystąpił brak zjawiska. Najmniejsze przekroczenie wskaźnika odnotowano w jednostkach nr 3 i 6, gdzie wartość wskaźnika plasowała się w przedziale 8,00-13,70. W przedziale 13,71-19,41 znalazły się jednostki nr 4, 5 i 8. Najwyższe przekroczenie wartości referencyjnej odnotowano w jednostce nr 1, gdzie wartość wskaźnika to 25,13 (Rys. 26).

Powierzchnia terenów zieleni [w m²] na 1000 os.

0 brak zjawiska

6 poniżej 20 820

2 20 821 - 36 141

3 36 140 - 51 461

7 powyżej 51 460 (średnia dla gminy)

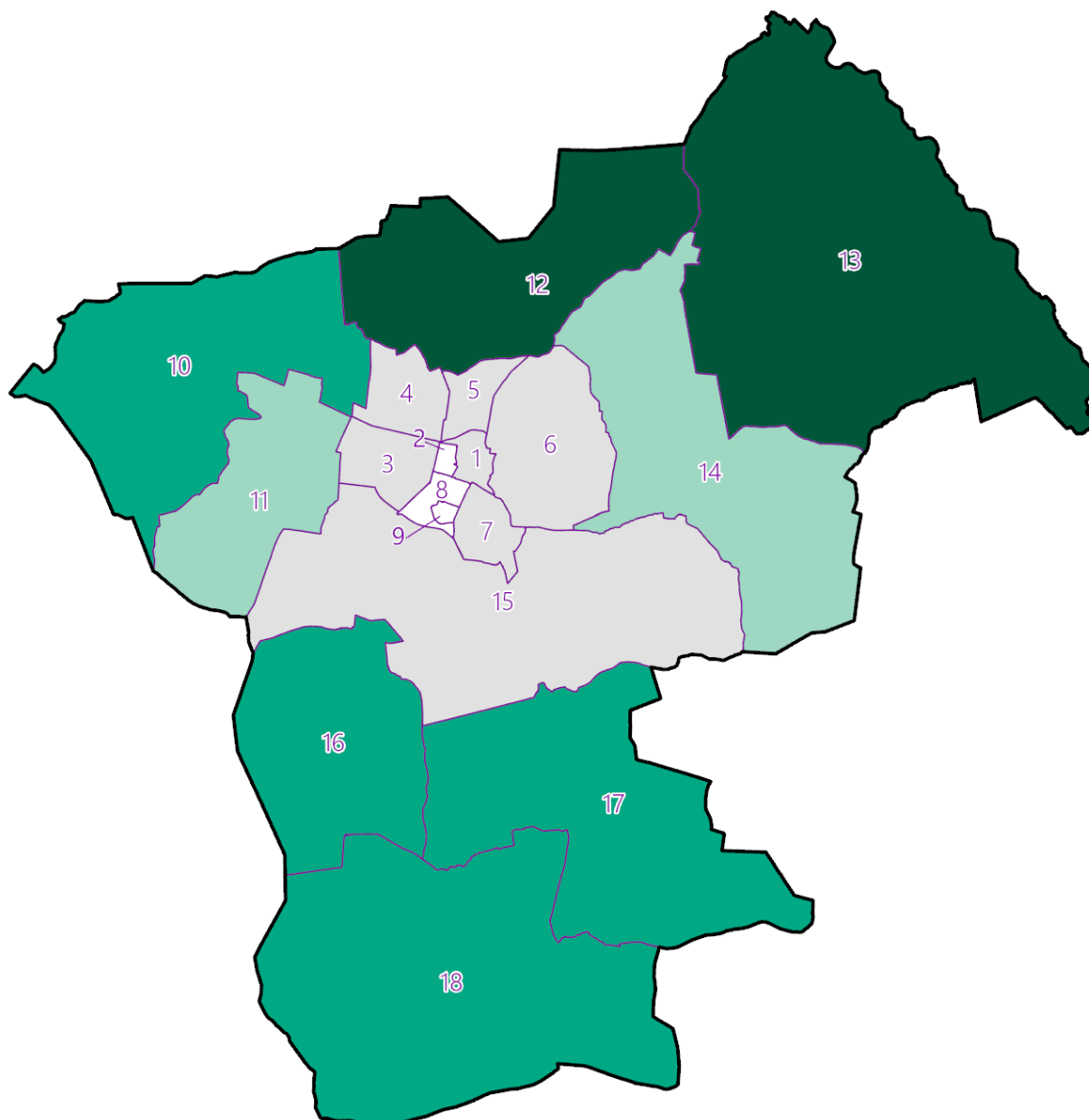
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 27. Wskaźnik powierzchni wyrobów zawierających azbest w m² w powierzchni jednostki

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem obrazującym jakość środowiska jest powierzchnia terenów zieleni. Średnia wartość wskaźnika wyniosła 51 460. Najmniejsze przekroczenie wskaźnika odnotowano w jednostkach nr 4, 10 i 18, gdzie wartość wskaźnika plasowała się w przedziale 36 140 – 51 461. W przedziale 20 821 – 36 141 uplasowały się dwie jednostki nr 1 i 5. Najbardziej kryzysowa sytuacja została odnotowana w sześciu jednostkach: nr 2, 9, 11, 13, 14, 15, gdzie powierzchnia terenów zieleni w m² na 1000 osób była niższa niż 20 820 (Rys. 27).

Masa wyrobów zawierających azbest na 1000 os.

3 brak zjawiska

Granice jednostek strukturalnych

7 poniżej 145 866 (średnia dla gminy)

Granice gminy Pleszew

2 145 867 - 284 006

4 284 007 - 422 146

2 powyżej 422 147

Rys. 28. Wskaźnik masy wyrobów zawierających azbest na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem obrazującym obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska jest udział powierzchni wyrobów zawierająca azbest. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wyniosła 145 866. Poniżej tej wartości plasuje się 7 jednostek, a w kolejnych 3 zjawisko to nie występuje. W jednostkach 11 i 14 poziom przekroczeń normy mieści się w niskim zakresie od 145 867 do 284 006. W przypadku jednostek nr 10, 16, 17, 18 wskaźnik osiągnął wartości w przedziale 284 007-422 146, a w jednostkach 12 i 13 przekroczył próg 422 147. Najwyższą wartość odnotowano w jednostce 13, gdzie osiągnęła ona poziom 560 285 (Rys. 28).

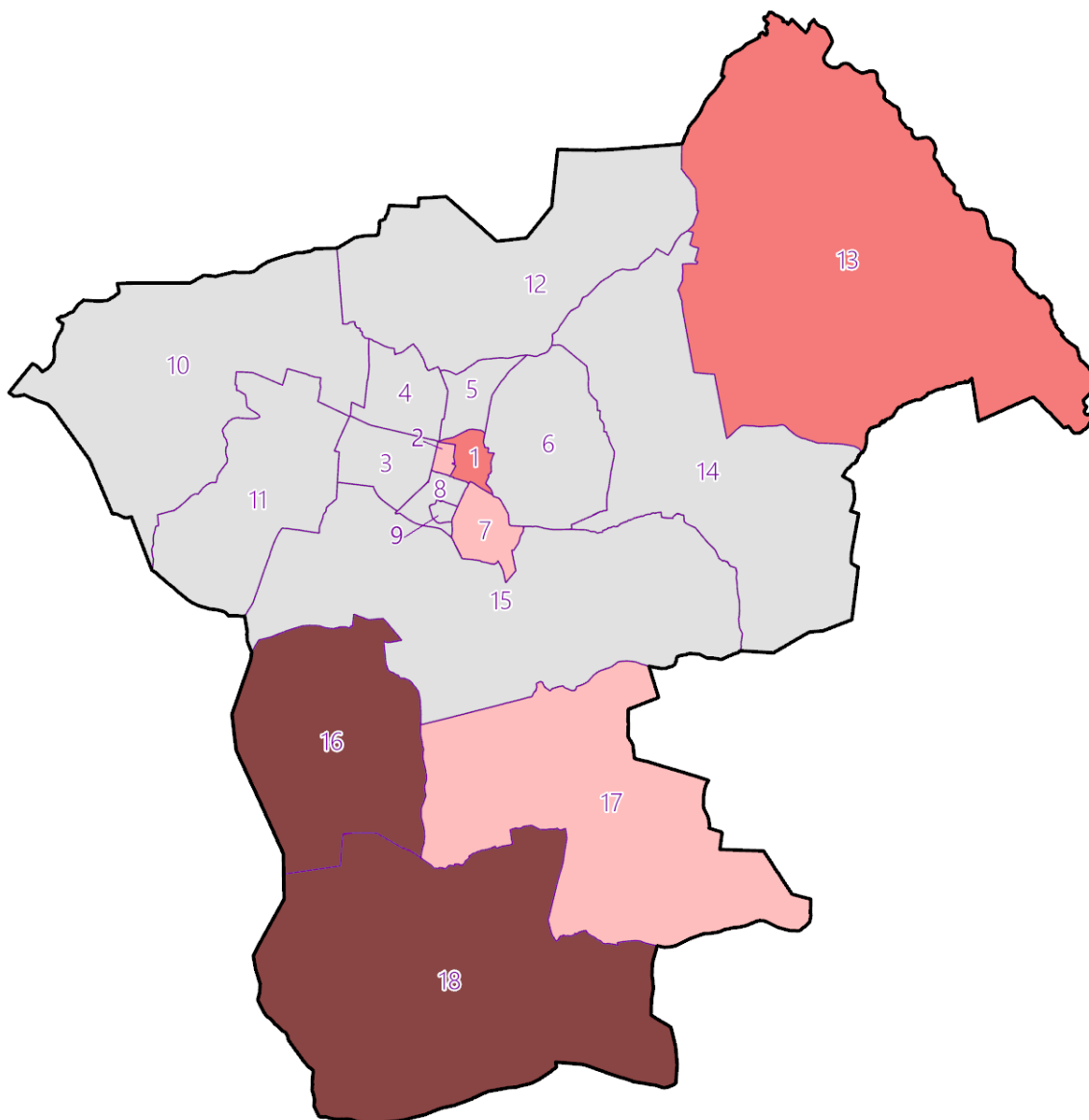
3.8. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Badanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej objęło 7 wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe wymienione w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Przeanalizowane zagadnienia dotyczyły problematyki niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej oraz niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych. Z analizy wyłączone zostało zagadnienie niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności. Szczegółowe wyniki dotyczące poszczególnych zjawisk w jednostkach zawiera (Tab. 25).

Tab. 25. Zestawienie wskaźników sfery funkcjonalno-przestrzennej

Nr jednostki	Udział budynków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie budynków	Liczba świetlic i obiektów kulturalnych w przeliczeniu na 1000 os.	Długość kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej na 1000 os.	Liczba obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na 1000 os.	Liczba obiektów sportowo - rekreacyjnych w przeliczeniu na 1000 os.	Liczba przystanków komunikacji publicznej na 1000 os.	Długość ścieżek rowerowych na 1000 os.	Liczba przekroczonych wskaźników
1	23,52	1,29	4438	33,51	1,93	5,15	981	3/7
2	5,92	0	622	4,18	0	0	402	7/7
3	0,38	0	2093	10,76	1,54	3,07	2345	4/7
4	0,37	0	3369	5,02	1,88	3,76	853	4/7
5	1,26	0	3881	4,85	1,82	1,21	92	5/7
6	3,73	0	4993	12,06	4,02	8,04	4965	1/7
7	5,42	0	2421	8,60	2,39	0,96	454	6/7
8	4,12	0	2867	12,52	4,87	4,17	1069	2/7
9	2,22	0	352	4,55	1,24	0	0	6/7
10	1,09	1,54	1692	10,77	6,92	1,54	1177	3/7
11	2,49	0,61	3514	8,51	3,04	1,82	841	5/7
12	1,18	2,79	2068	10,21	4,64	4,64	5176	2/7
13	27,78	2,09	576	14,65	5,58	4,19	0	3/7
14	2,78	0,57	3696	6,83	1,71	5,13	3488	3/7
15	1,42	2,10	2525	7,89	3,68	7,89	2861	1/7
16	34,85	0	1080	6,69	0,84	1,67	1566	6/7
17	12,50	1,67	286	16,68	7,51	2,50	0	4/7
18	42,11	3,94	340	12,81	6,90	1,97	0	4/7
Średnia dla gminy	4,69	0,79	2301	10,22	3,08	3,12	1390	-

Źródło: opracowanie własne.

Udział budynków wpisanych
do GEZ w ogólnej liczbie budynków

0 brak zjawiska

11 poniżej 4,69 (średnia dla gminy)

3 4,70 - 17,16

2 17,17 - 29,63

2 powyżej 29,64

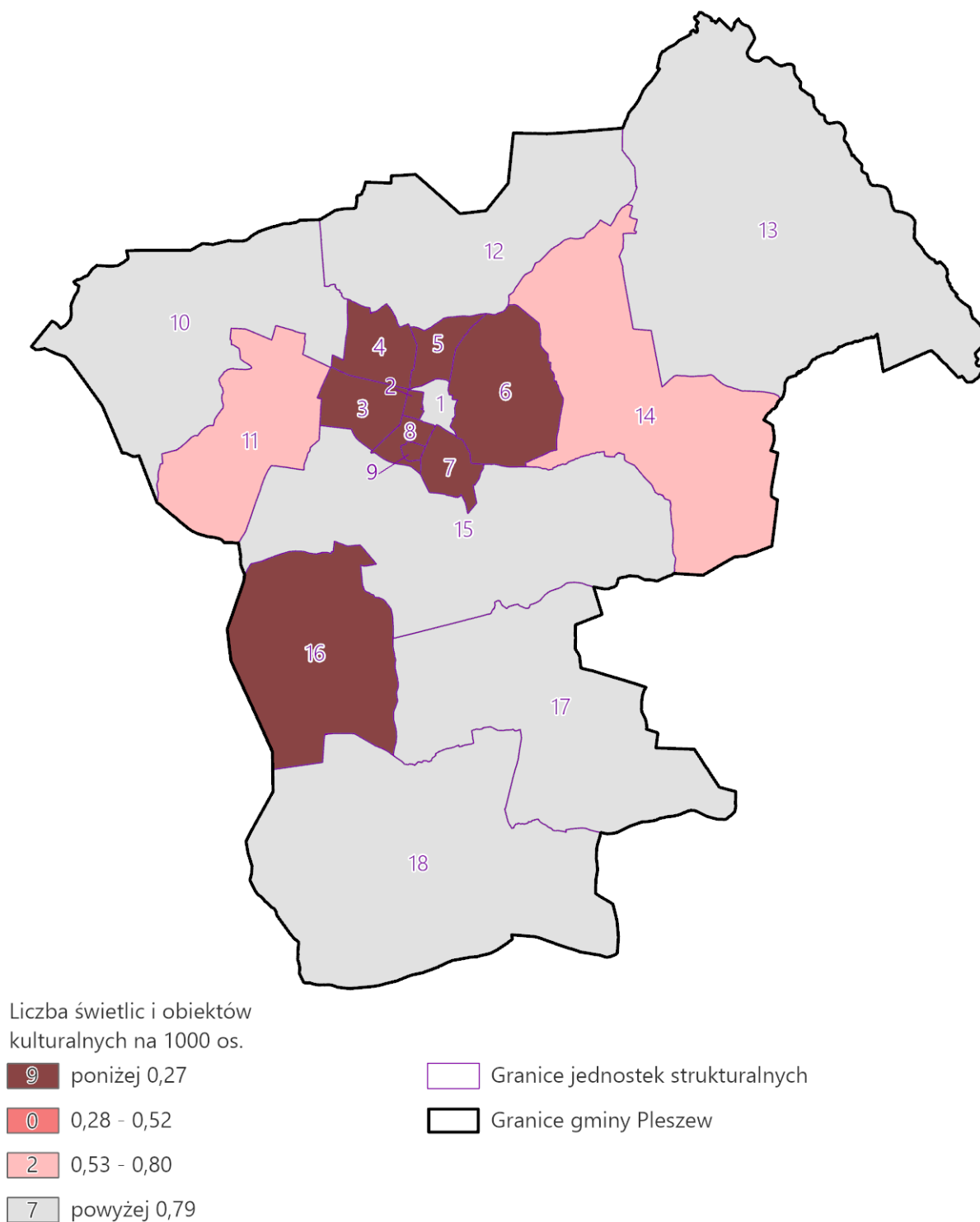
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 29. Wskaźnik udziału budynków wpisanych do GEZ w ogólnej liczbie budynków

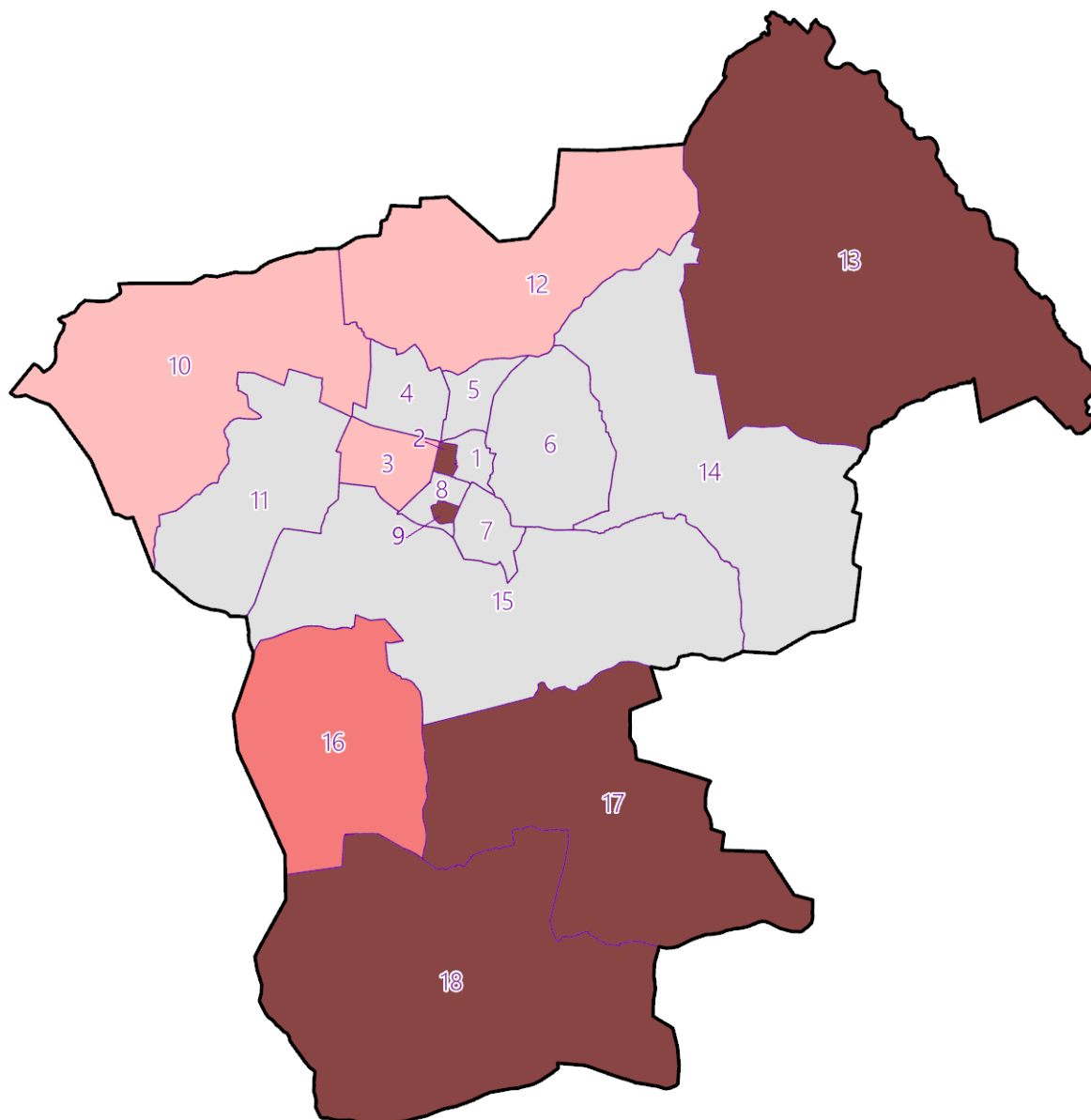
Źródło: opracowanie własne.

Pierwszym wskaźnikiem opisującym problem niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru jest udział budynków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wyniosła 4,69 i 11 jednostek nie przekroczyło tej wartości. W przypadku 3 jednostek: 2, 7, 17 wystąpiło niewielkie przekroczenie średniej dla gminy w przedziale 4,70-17,16. W przypadku jednostek nr 1 i 13 wartość wskaźnika mieściła się w zakresie 17,17-29,63. Sytuacja najbardziej kryzysowa została odnotowana w jednostkach – nr 16 i 18, gdzie wskaźnik przekroczył 29,64 (Rys. 29).

Rys. 30. Wskaźnik liczby świetlic i obiektów kulturalnych na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem opisującym problem niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną jest liczba świetlic i obiektów kulturalnych. Wartość referencyjna dla gminy wynosi 0,79 i w przypadku 7 jednostek nie odnotowano sytuacji kryzysowej. W przypadku jednostek nr 11 i 14 sytuacja kryzysowa jest relatywnie niskim poziomie a wartości wskaźników mieszczą się w przedziale 0,53-0,80. Sytuacja najbardziej kryzysowa występuje w 9 jednostkach – w każdej z tych jednostek wartość wskaźnika wyniosła 0 (Rys. 30)

Długość kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej na 1000 os.

5 poniżej 957

1 958 - 1629

3 1630 - 2300

9 powyżej 2301 (średnia dla gminy)

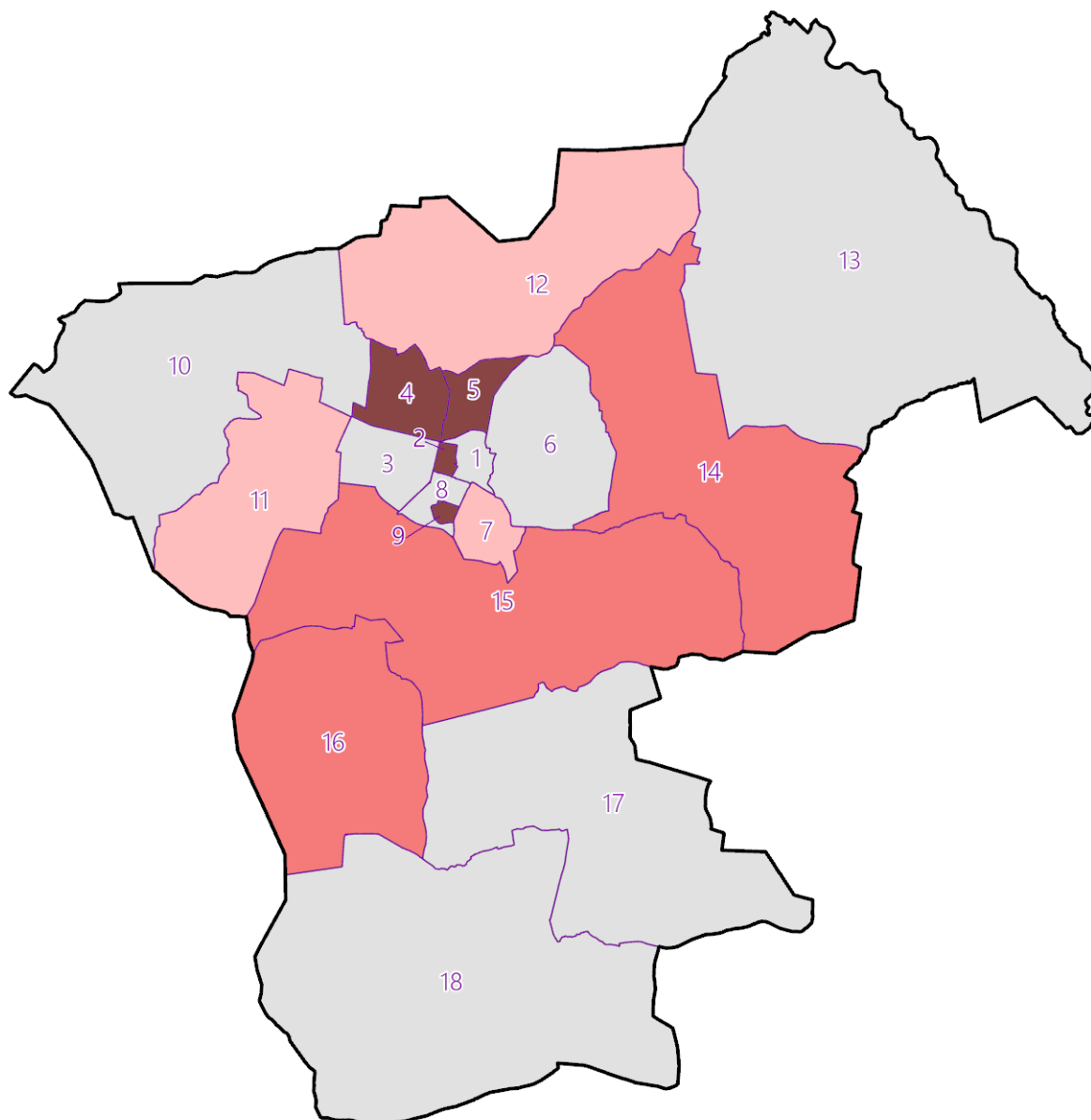
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 31. Wskaźnik długości kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym wskaźnikiem opisującym problem niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną jest długość kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej. Wartość referencyjna dla gminy wynosi 2301, w przypadku 9 jednostek nie odnotowano sytuacji kryzysowej. W jednostkach nr 3, 10 i 12 wartość wskaźnika mieści się w przedziale 1630-2300. W jednostce nr 16 wartość wskaźnika plasowała się w przedziale 958-1629, o umiarkowanej sytuacji kryzysowej. Najniższa wartość wskaźnika, a zatem najbardziej niepokojąca sytuacja wystąpiła w jednostkach: nr 2, 9, 13, 17, 18, wskaźnik był niższy niż 957 (Rys. 31).

Liczba obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na 1000 os.

4 poniżej 6,20

3 6,21 - 8,20

3 8,21 - 10,21

8 powyżej 10,22 (średnia dla gminy)

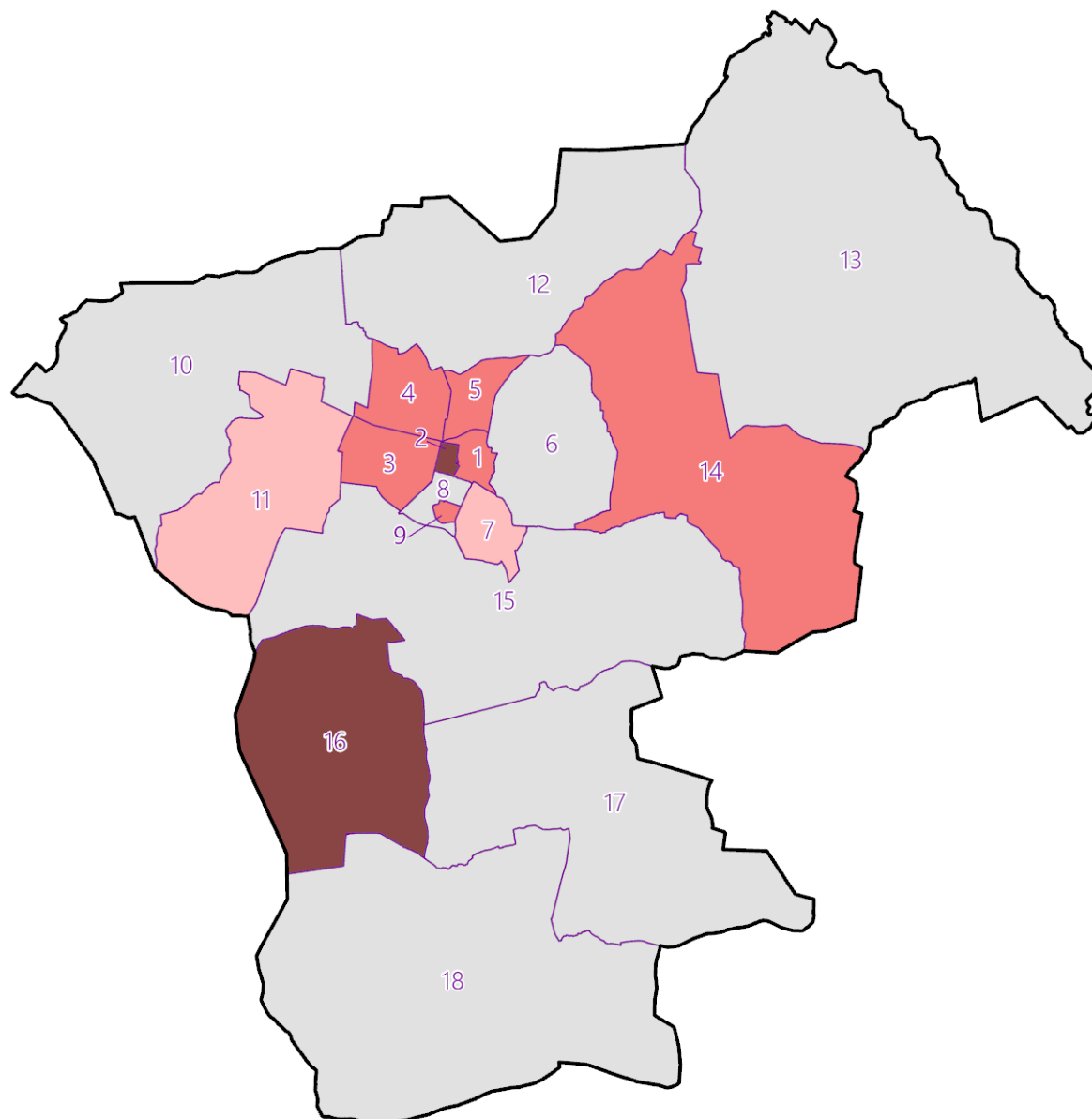
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 32. Wskaźnik liczby obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem obrazującym brak dostępu do podstawowych usług jest liczba obiektów infrastruktury społecznej. Za podstawowe usługi uznano przede wszystkim infrastrukturę ochrony zdrowia, kultury, oświaty i sportu. Wartość referencyjna tego wskaźnika dla gminy wyniosła 10,22. Powyżej średniej uplasowało się 8 jednostek. Niski poziom degradacji występuje w jednostkach 7, 11 i 12 (8,21-10,21). Średnie przekroczenia odnotowały jednostki 14, 15, 16 (6,21-820). Najmniejszą dostępnością podstawowych usług cechują się jednostki 2, 4, 5 i 9, gdzie wskaźnik osiągnął wartości poniżej 6,20 (Rys. 32).

Liczba obiektów sportowo-
rekreacyjnych na 1000 os.

2 poniżej 1,02

6 1,03 - 2,05

7 2,06 - 3,07

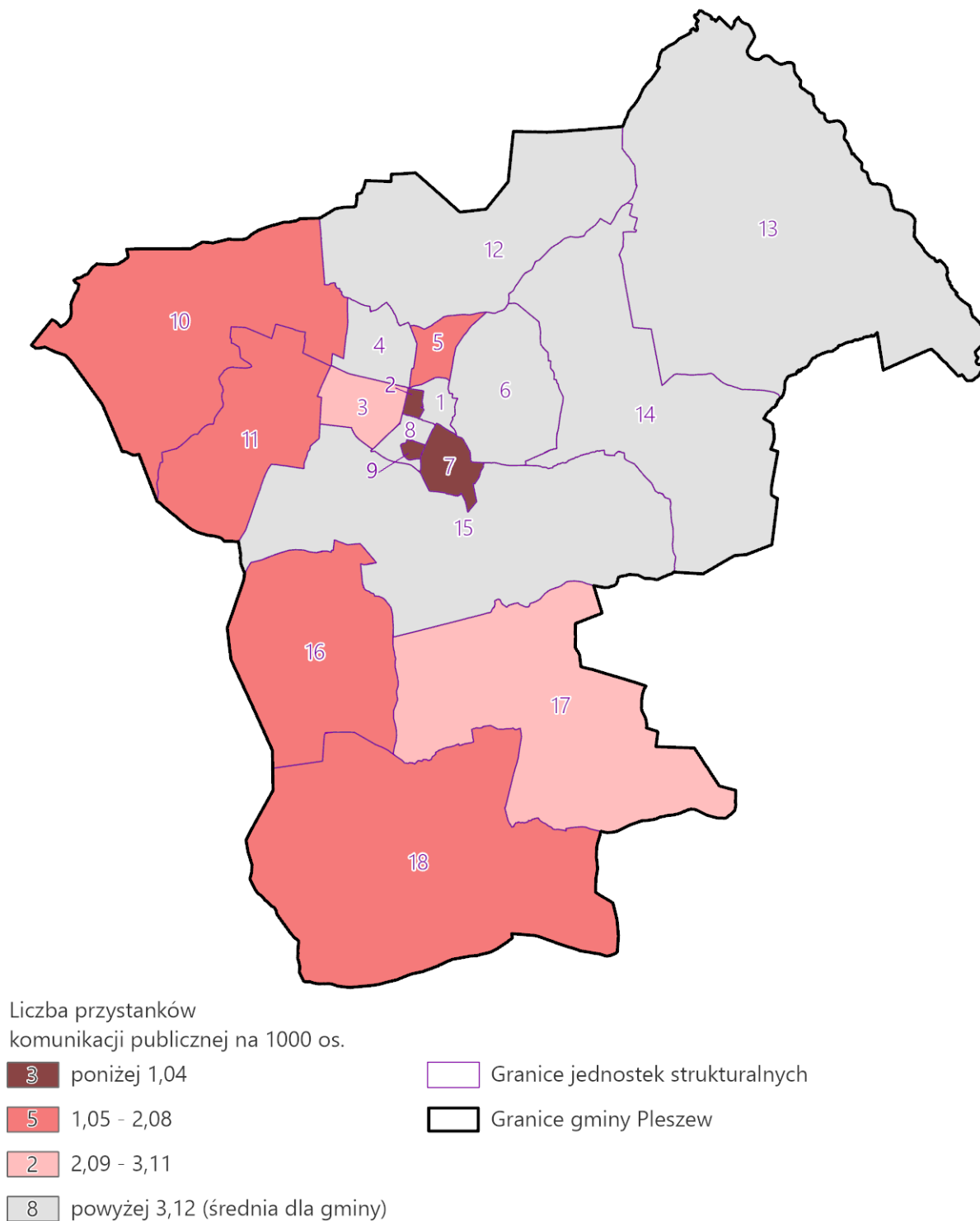
8 powyżej 3,08 (średnia dla gminy)

Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

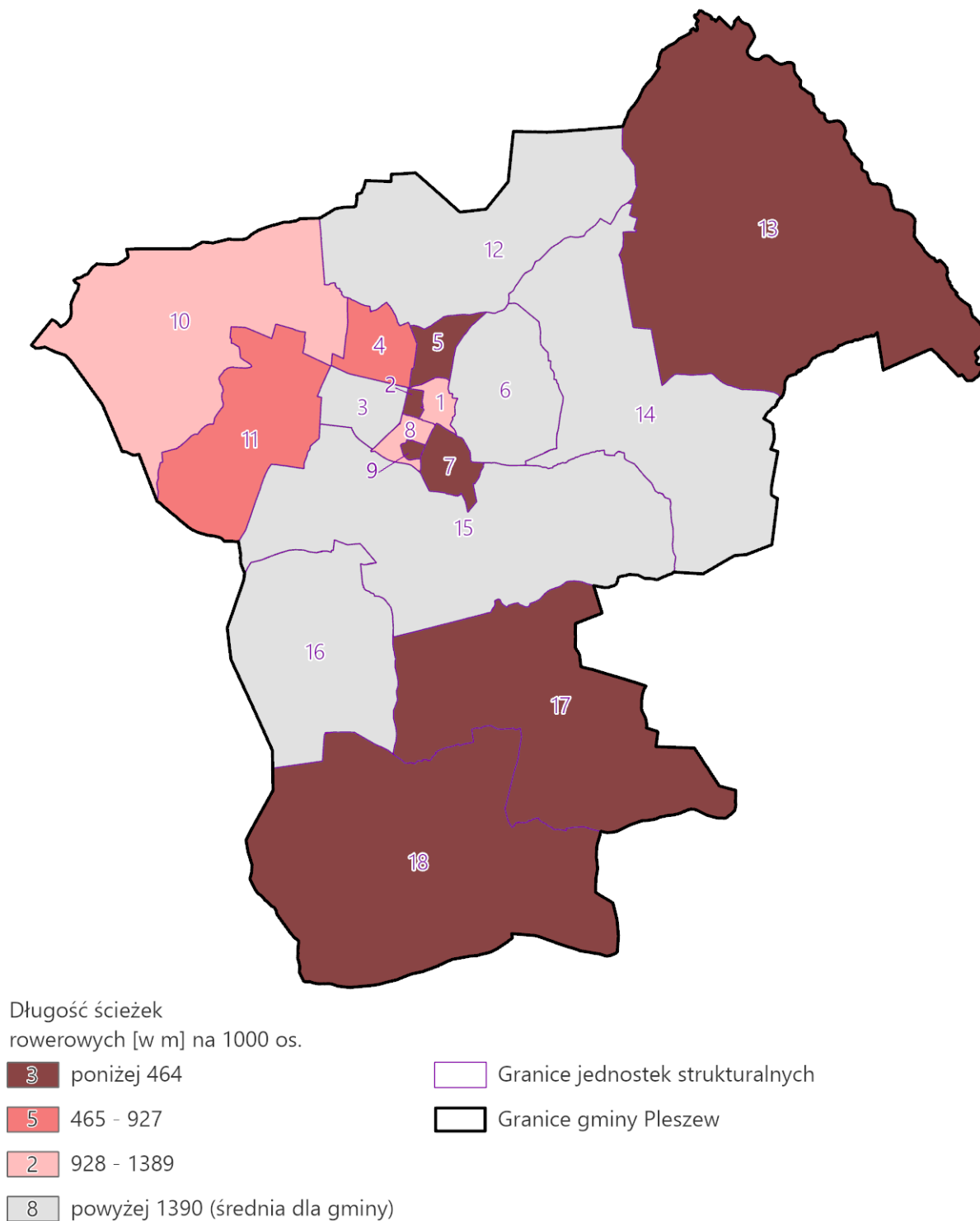
Rys. 33. Wskaźnik liczby obiektów sportowo-rekreacyjnych na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem obrazującym brak dostępu do podstawowych usług jest liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych. Wartość referencyjna tego wskaźnika dla gminy wyniosła 3,08. Powyżej średniej uplasowało się 8 jednostek. Niski poziom degradacji występuje w jednostkach 7 i 11 (2,06-3,07). Średnie przekroczenia odnotowało 6 jednostek. Najmniejszą dostępnością obiektów sportowo-rekreacyjnych cechują się jednostki nr 2 i 16, gdzie wartość wskaźnika była niższa niż 1,02, a w jednostce nr 2 wartość wskaźnika wyniosła 0 (Rys. 33).

Rys. 34. Wskaźnik liczby przystanków komunikacji publicznej na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem obrazującym niski poziom obsługi komunikacyjnej jest liczba przystanków komunikacji publicznej. Wartość referencyjna tego wskaźnika dla gminy wyniosła 3,12. Powyżej średniej uplasowało się 8 jednostek. Niski poziom degradacji występuje w jednostkach 3 i 17 (2,09-3,11). Średnie przekroczenia odnotowało 5 jednostek. Najmniejszą dostępnością do przystanków komunikacji publicznej cechują się jednostki nr 2, 7 i 9, gdzie wartość wskaźnika była niższa niż 1,04, w jednostkach nr 2 i 9 wyniosła 0 (Rys. 34).

Rys. 35. Wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem opisującym problem niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych jest długość ścieżek rowerowych. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wyniosła 1390, powyżej uplasowało się 6 jednostek. Obszarami kryzysowymi są, zgodnie ze skalą odchyień od wartości referencyjnej: nr 1, 8, 10 – w niskim zakresie (928-1389), nr 4 i 11 – w średnim zakresie (465-927) oraz w największym stopniu nr 5, 7, 9, 13, 17, 18 gdzie wartość wskaźnika wynosiła w jednostkach 5 – 92 i 7 – 454, a w jednostkach 9, 13, 17 i 18 ścieżki rowerowe w ogóle nie występują (Rys. 35).

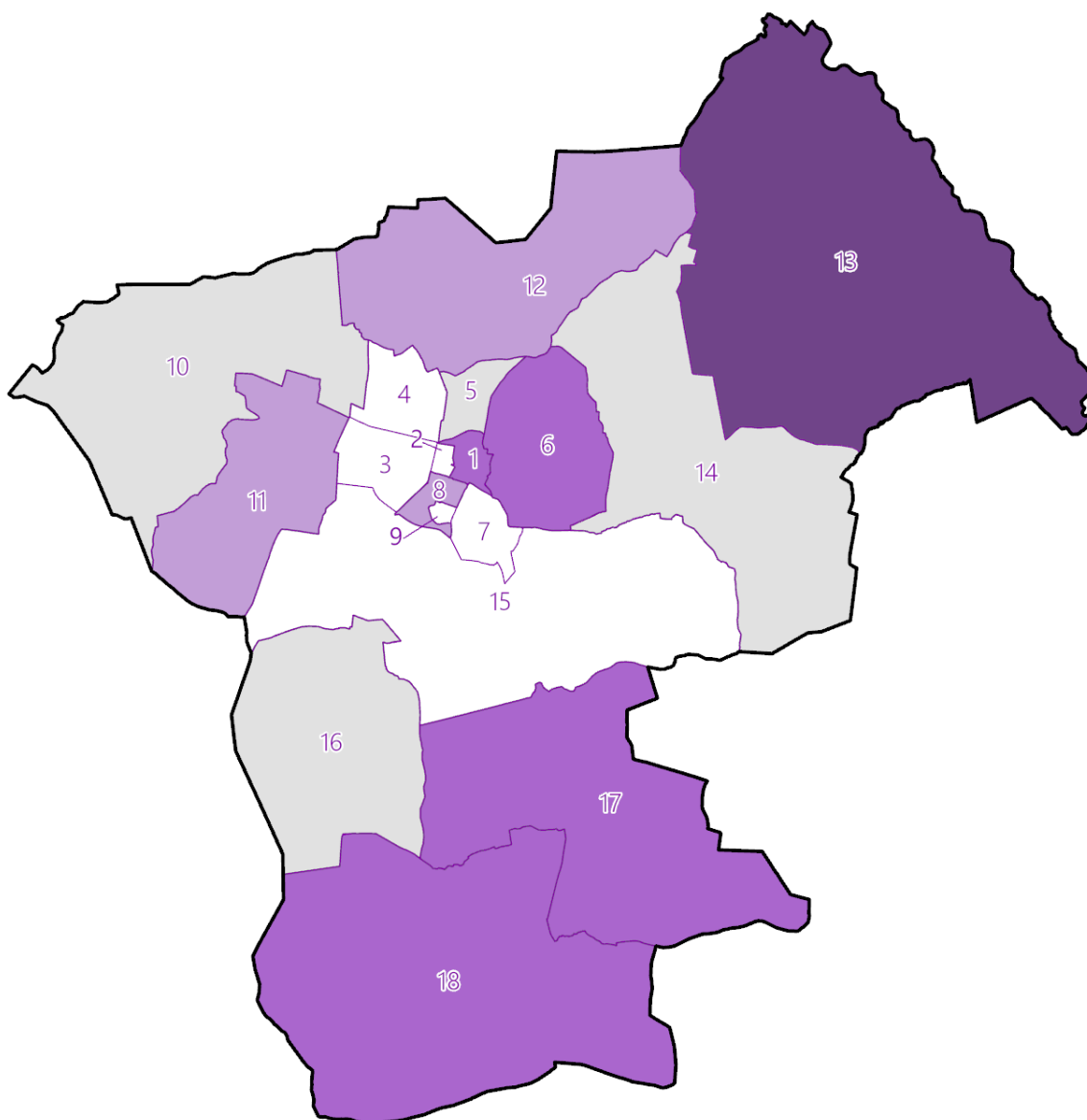
3.9. Sfera techniczna

Badanie sfery technicznej obejmowało 3 wskaźniki obrazujących zjawiska kryzysowe wymienione w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Przeanalizowane zagadnienia obejmowały problematykę z zakresu: degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Szczegółowe wyniki dotyczące poszczególnych zjawisk w jednostkach zawiera (Tab. 26).

Tab. 26. Zestawienie wskaźników sfery technicznej

Nr jednostki	Liczba budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. na 1000 os.	Liczba awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na 1000 os.	Udział lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali	Liczba przekroczonych wskaźników
1	5,15	4,51	18	2/3
2	0	0,70	0	0/3
3	0	5,64	0	1/3
4	0	3,14	0	1/3
5	1,21	4,24	50	2/3
6	5,63	3,22	68	3/3
7	0	1,91	0	0/3
8	2,78	4,17	0	2/3
9	0	0	0	0/3
10	2,31	0,77	0	0/3
11	3,65	2,43	0	1/3
12	2,79	0,93	0	1/3
13	7,68	0,70	0	1/3
14	1,71	0,57	100	1/3
15	0	2,10	0	0/3
16	0,84	5,02	100	2/3
17	5,00	5,00	0	2/3
18	5,91	2,96	22	2/3
Średnia dla gminy	2,69	2,58	31	-

Źródło: opracowanie własne.

Liczba budynków komunalnych
wybudowanych przed 1989 r. na 1000 os.

6 brak zjawisk

4 poniżej 2,39 (średnia dla gminy)

3 2,40 - 4,35

4 4,36 - 6,01

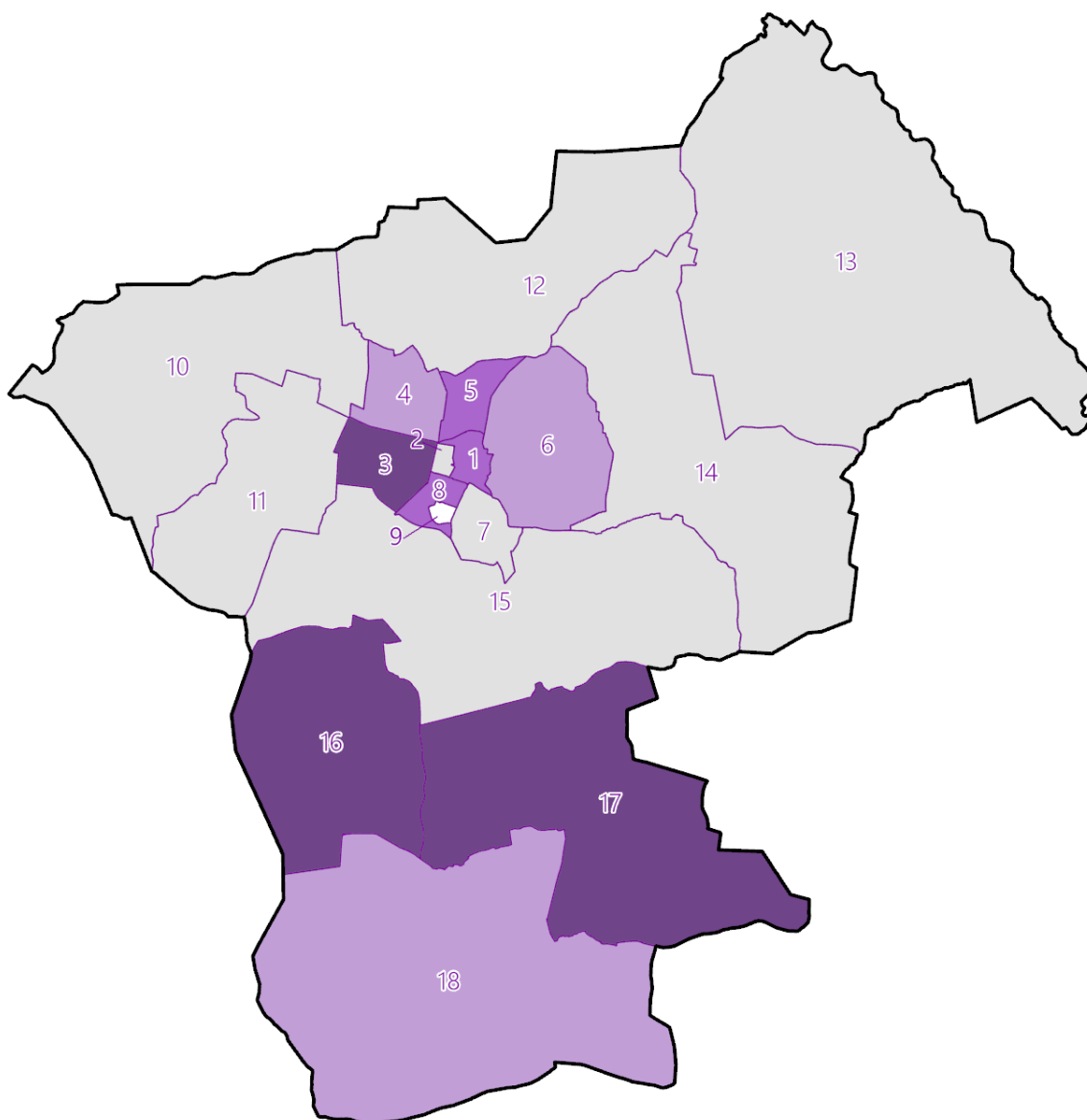
1 powyżej 6,02

Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 36. Wskaźnik liczby budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. na 1000 osób
Źródło: opracowanie własne.

Pierwszym ze wskaźników obrazującym degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, jest liczba budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wyniosła 2,39, poniżej niej uplasowało się 4 jednostki, a w 6 innych zjawisko nie wystąpiło. Niski zakres powyżej średniej (2,40-4,35) cechował 3 jednostki. Średni zakres ponadnormatywny (4,36-6,01) odnotowano w 4 jednostkach. Najbardziej znaczące przekroczenie średniej wartości wskaźnika wystąpiło w jednostce nr 13, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 7,68 (Rys. 36).

Liczba awarii sieci wodociągowej
i kanalizacyjnej na 1000 os.

1 brak zjawiska

8 poniżej 2,58 (średnia dla gminy)

3 2,59 - 3,60

3 3,61 - 4,62

3 powyżej 4,63

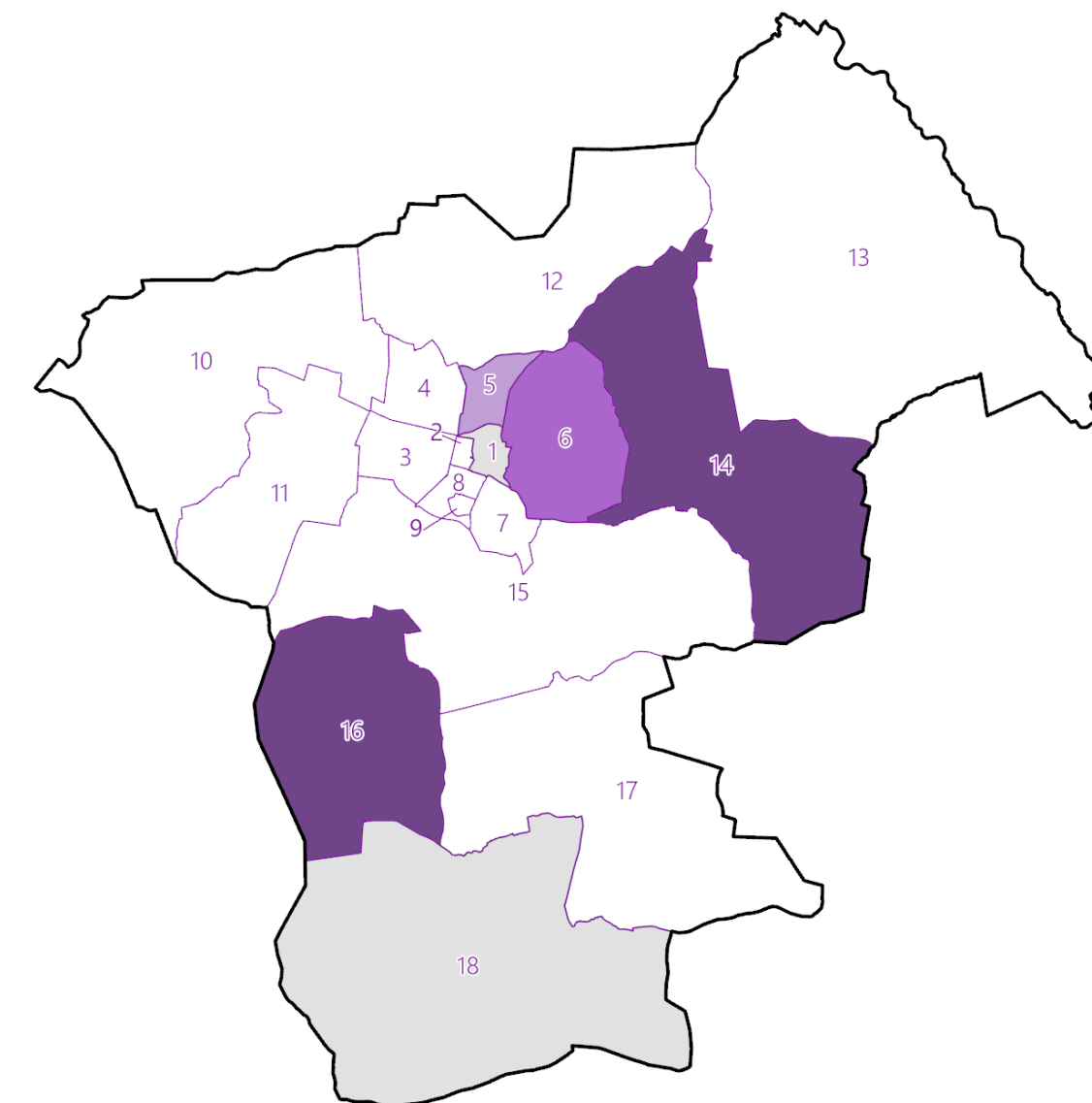
Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 37. Wskaźnik liczby awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na 1000 osób

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym ze wskaźników sfery technicznej jest liczba awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wyniosła 2,58. Poniżej tego progu znajduje się 8 jednostek, a w przypadku jednostki nr 9 nie odnotowano występowania tego zjawiska. W jednostkach nr 4, 6 i 18 odnotowano niski zakres powyżej średniej – 2,59-3,60. Średni zakres powyżej średniej (3,61-4,62) odnotowano w jednostkach – nr 1, 5 i 8. Sytuacja najbardziej kryzysowa wystąpiła w jednostkach: nr 3, 16 i 17, gdzie wartość wskaźnika była wyższa niż 4,63, a spośród nich najwyższa wystąpiła w jednostce nr 3 (5,64) (Rys. 37).

Udział lokali komunalnych niewyposażonych
w łazienkę w ogólnej liczbie lokali

12 brak zjawiska

2 poniżej 31 (średnia dla gminy)

1 32 - 54

1 55 - 74

2 powyżej 75

Granice jednostek strukturalnych

Granice gminy Pleszew

Rys. 38. Wskaźnik udziału lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali
Źródło: opracowanie własne.

Ostatnim ze wskaźników obrazujących zły stan techniczny obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, jest liczba lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę. Wartość referencyjna wskaźnika dla gminy wyniosła 31. Poniżej tego progu znajdują się jednostki nr 1 i 18, a w przypadku 12 jednostek nie odnotowano występowania tego zjawiska. W jednostce nr 5 odnotowano nieznaczne przekroczenie wskaźnika na poziomie 50. Średnim ponadnormatywnym poziomem cechuje się jednostka 6 (68). Zdecydowanie największą degradacją charakteryzują się jednostki nr 14 i 16, w których wskaźnik osiągnął w obu przypadkach 100 (Rys. 38).

4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego gminę podzielone zostało na 18 jednostek strukturalnych, w ramach których dokonano analizy porównawczej wskaźników obrazujących ich poziom rozwoju/degradacji. Celem badania zróżnicowania wewnątrzgminnego jest wskazanie tych jednostek, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji w porównaniu ze średnim tempem rozwoju gminy. Zakres tematyczny analizowanych zagadnień wynika bezpośrednio z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Finalnie użyto 31 wskaźników odnoszących się do:

- sfery społecznej – 15 wskaźników,
- sfery gospodarczej – 3 wskaźników,
- sfery środowiskowej – 3 wskaźniki,
- sfery przestrzenno-funkcjonalnej – 7 wskaźników,
- sfery technicznej – 3 wskaźniki.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji podstawowym czynnikiem świadczącym o stanie kryzysowym na danym obszarze jest koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego, jak wskazuje ustawa, wymaga jednak współwystępowania licznych problemów społecznych z co najmniej jednym zjawiskiem kryzysowym w pozostałych sferach pozaspółecznych.

Za wartość progową świadczącą o koncentracji negatywnych zjawisk społecznych przyjęto występowanie odchyłeń od wartości średniej w przypadku ponad 60% liczby analizowanych wskaźników w tej sferze (czyli co najmniej 10). W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego za kryterium jego wyznaczenia przyjęto konieczność współwystępowania kryzysu społecznego z co najmniej jednym wskaźnikiem w 3 z 4 pozaspółecznych sfer, wykazującym negatywne odchylenia od średniej.

Poniżej przedstawiono na mapach informacje o łącznych wynikach analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego w podziale na 5 sfer.

Liczba przekroczonych
wskaźników w sferze społecznej

16 2 - 9 wskaźników z 15

1 11 wskaźników z 15

1 13 wskaźników z 15

Granice jednostek strukturalnych

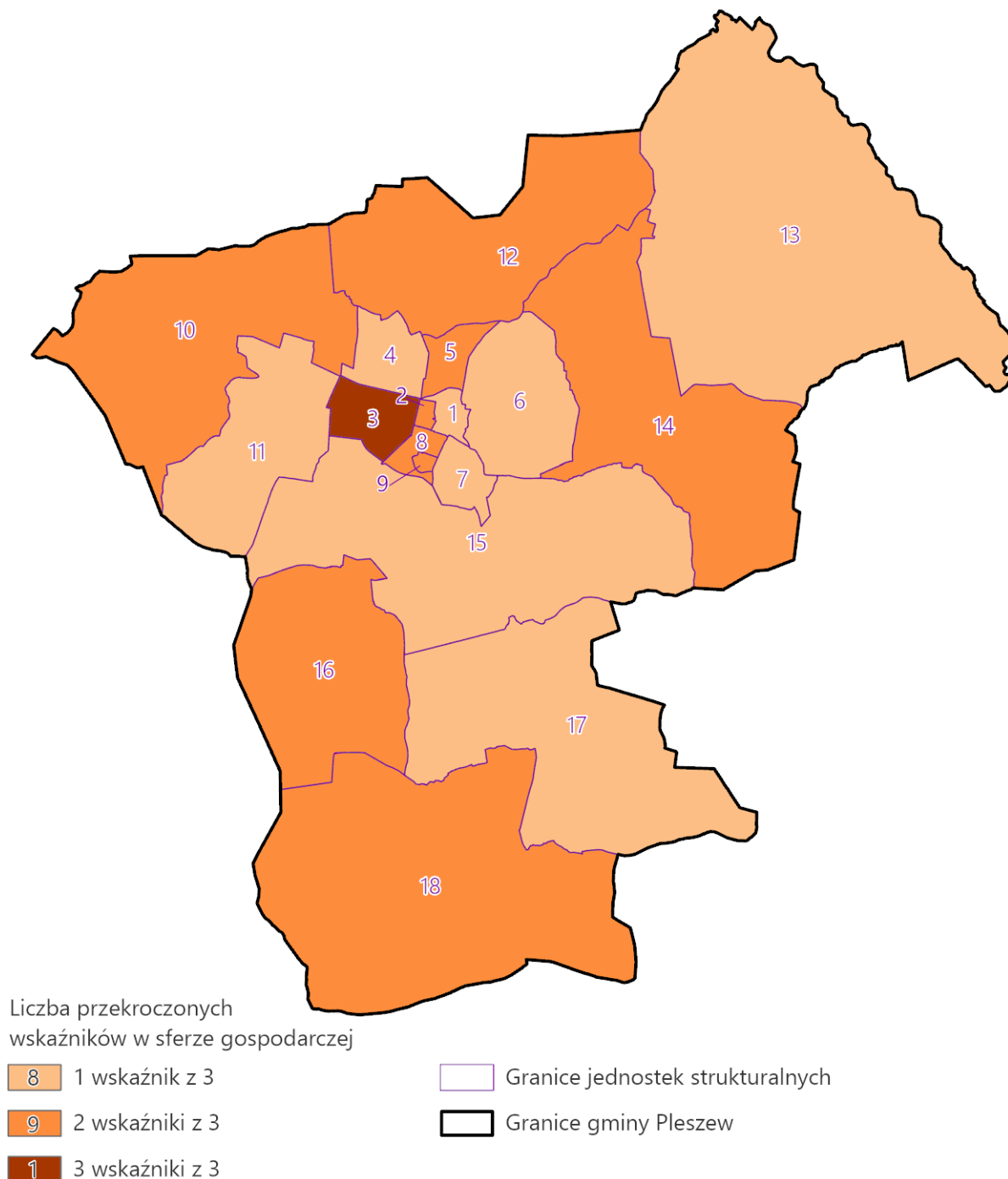
Granice gminy Pleszew

Rys. 39. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne.

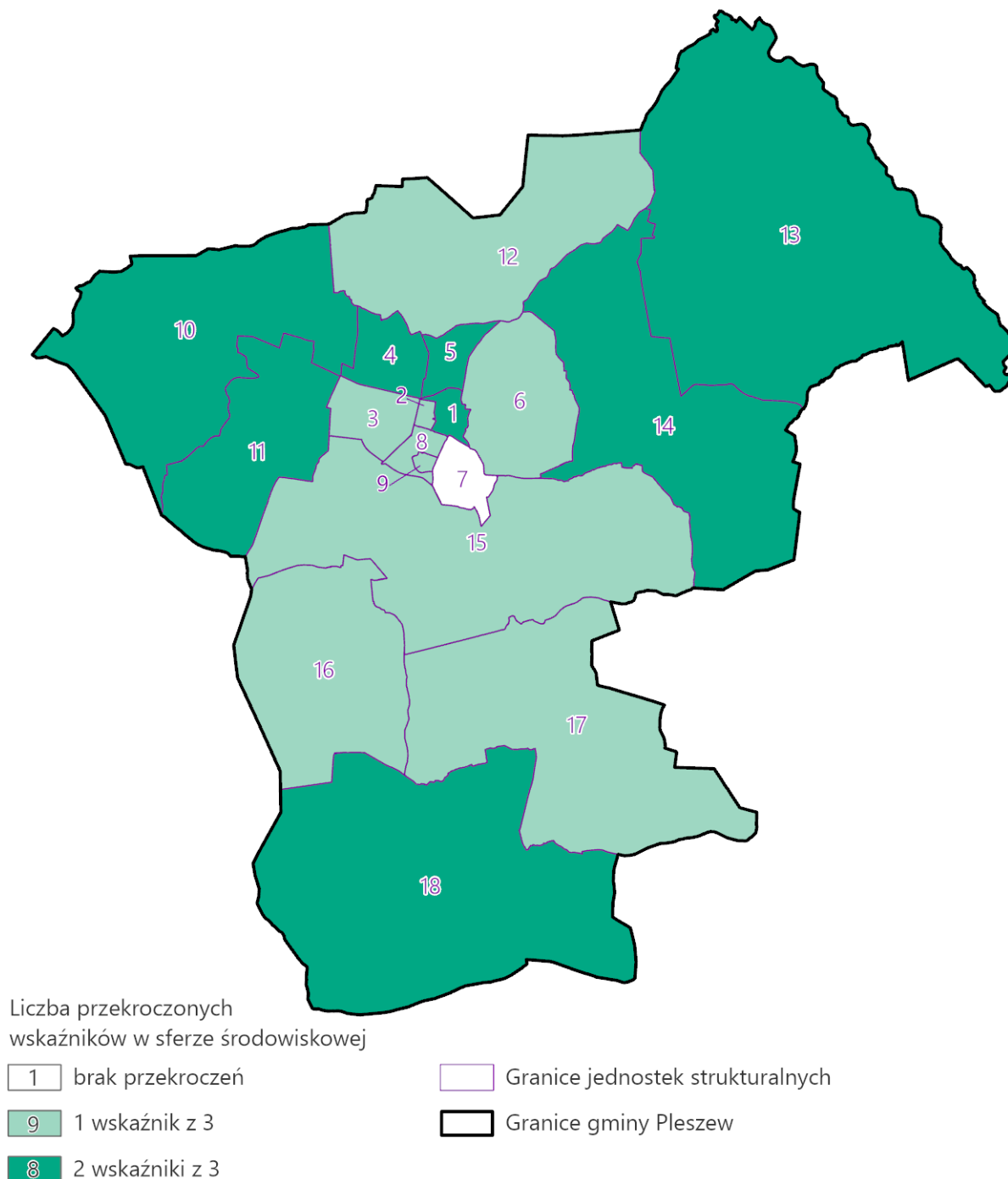
Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze społecznej wskazują na występowanie kryzysu w 2 z 18 jednostek. Wartością progową wskazującą na stan kryzysowy było przekroczenie 10 z 15 analizowanych wskaźników. Najwięcej wartości ponadnormatywnych – 13, odnotowano w jednostce nr 1. Drugim obszarem będącym w stanie kryzysowym była jednostka nr 2, gdzie 11 z 15 wskaźników wskazywało na wartości kryzysowe (Rys. 39).

Można zatem uznać, że udowodniono występowanie koncentracji kryzysu społecznego w granicach jednostek nr 1 i 2, których stan wpływa znacząco na możliwości rozwojowe.

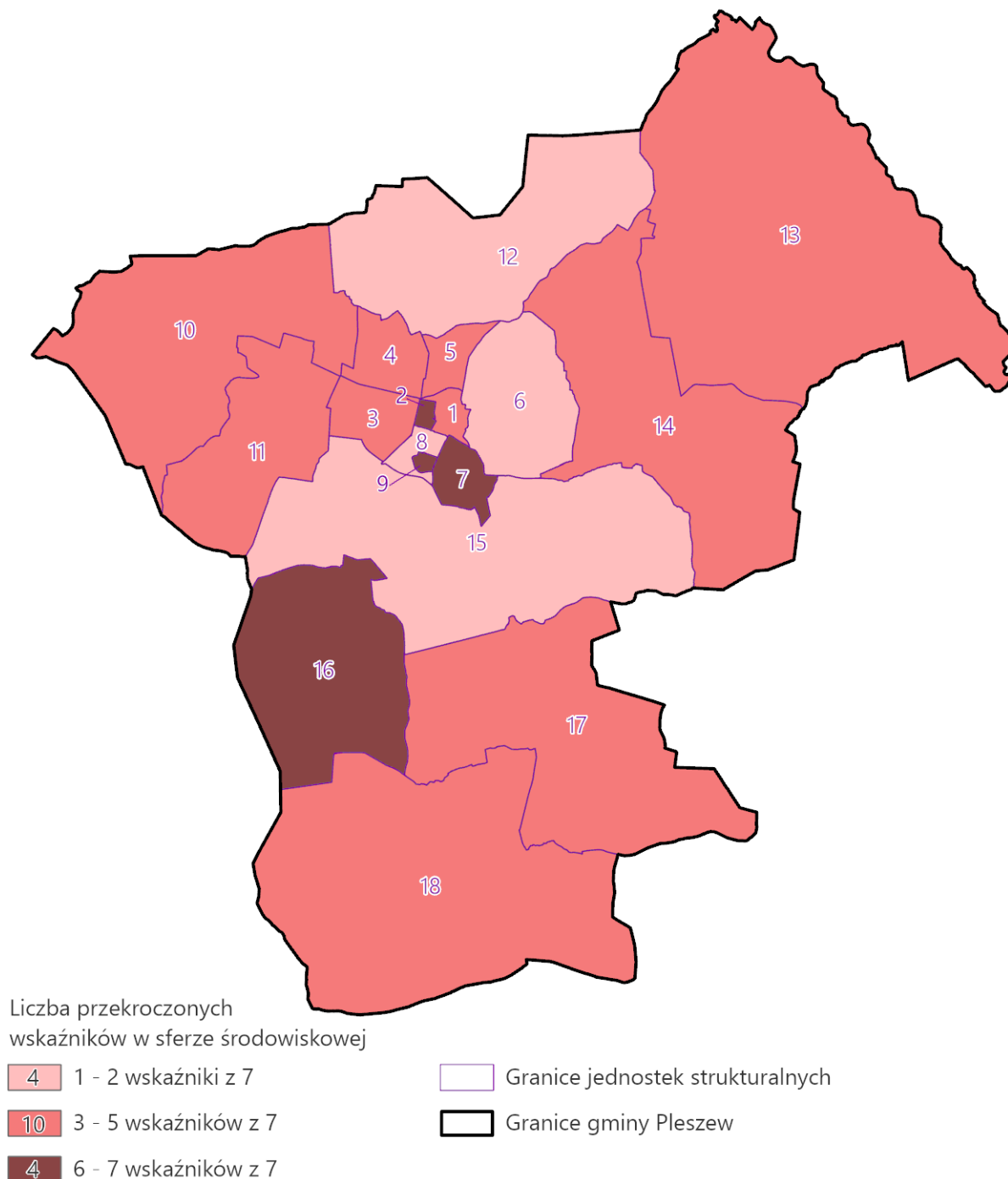
Rys. 40. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej
Źródło: opracowanie własne.

Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze gospodarczej wskazują na występowanie zjawisk kryzysowych w obszarze całej gminy. W 8 jednostkach doszło do przekroczenia poziomu średniego dla gminy w 1 z 3 badanych wskaźników. Była to m.in. jednostka nr 1, znajdująca się w kryzysie społecznym. Dla 9 jednostek odnotowano stan kryzysowy w 2 z 3 wskaźników, w tej grupie znalazła się jednostka nr 2, charakteryzująca się w kryzysem społecznym. Obszarem, który zanotowała wartości ponadnormatywne była jednostka nr 3 (Rys. 40).

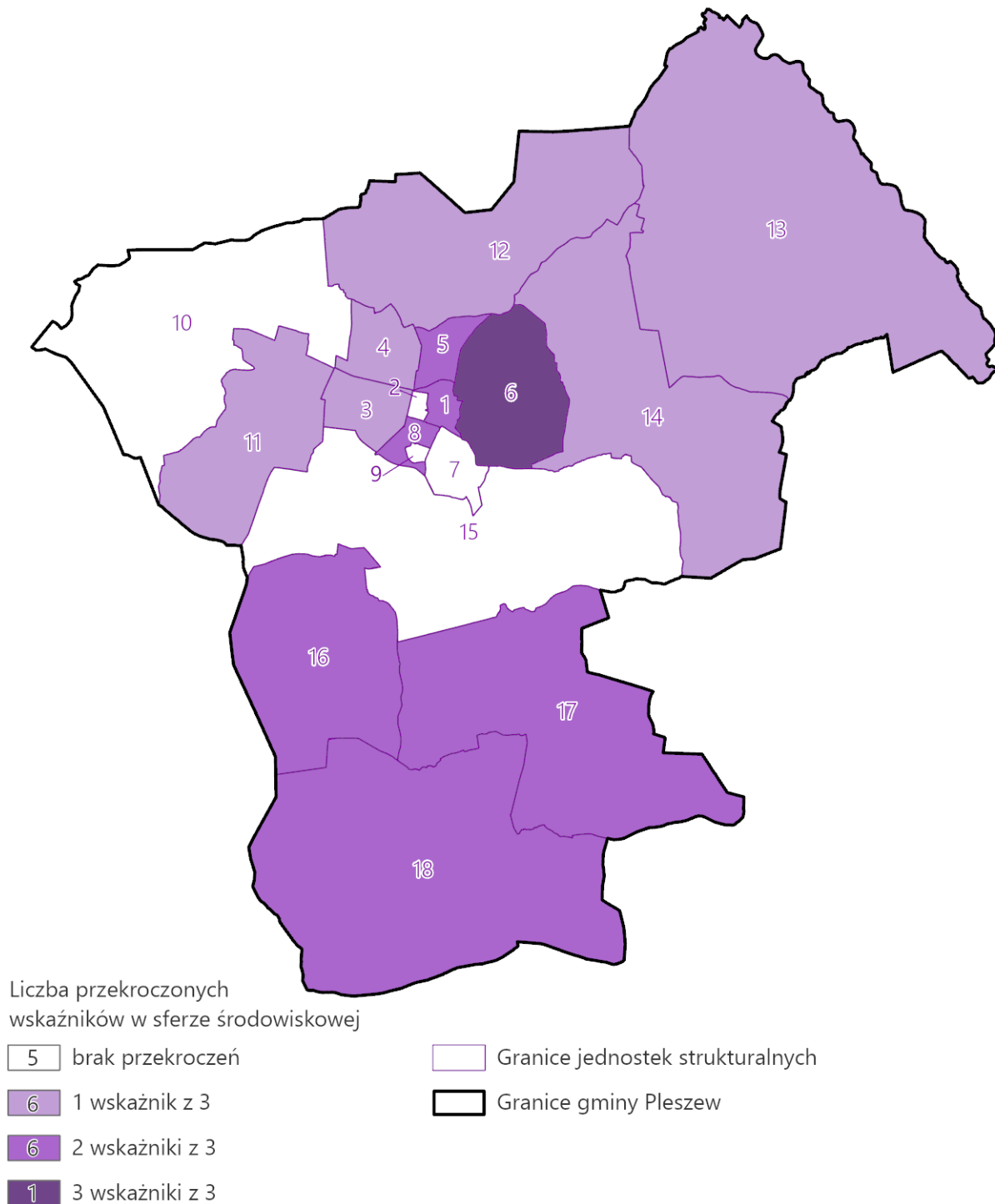
Rys. 41. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej
Źródło: opracowanie własne.

Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze środowiskowej wskazują na przekroczenie 1 z 3 wskaźników w 9 jednostkach, w tym w jednostce nr 2 znajdującej się w kryzysie społecznym. W 8 jednostkach ponadnormatywne wartości osiągały 2 z 3 wskaźników, zaliczała się do nich jednostka nr 1, charakteryzująca się w kryzysem społecznym. Żadna z jednostek nie odnotowała przekroczeń wszystkich 3 wskaźników, a w jednostce nr 7 nie stwierdzono występowania zjawisk kryzysowych (Rys. 41).

Rys. 42. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej
Źródło: opracowanie własne.

Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wskazują na występowanie stanu kryzysowego na terenie całej gminy. Dla 4 jednostek przekroczeniu uległo 1 lub 2 z 7 wskaźników. W grupie obszarów notujących wartości ponadnormatywne dla 3-5 z 7 wskaźników znalazło się 10 jednostek, w tym jednostka nr 1 znajdująca się w kryzysie społecznym. Najwięcej przekroczonych wskaźników, 6 lub 7 z 7 odnotowano w 4 jednostkach, m.in. w jednostce nr 2, charakteryzującej się w kryzysem społecznym (Rys. 42).

Rys. 43. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej

Źródło: opracowanie własne.

Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze technicznej wskazują na występowanie zjawiska kryzysowego w 13 jednostkach. Brak przekroczeń wystąpił m.in. w jednostce nr 2, charakteryzującej się w kryzysie społecznym. Przekroczenia 1 z 3 wskaźników wystąpiło w 6 jednostkach. Ponadnormatywne wartości dla 2 z 3 wskaźników dotyczyły 6 jednostek, w tym jednostki nr 1 znajdującej się w kryzysie społecznym. Wszystkie badane wskaźniki przekroczone zostały w jednostce nr 6 (Rys. 43).

Tab. 27. Liczba wskaźników obrazujących stan kryzysowy w poszczególnych sferach

Nr jednostki	Liczba przekroczonych wskaźników						Liczba mieszkańców	Powierzchnia jednostki [ha]
	Sfera społeczna [15]	Sfera gospodarcza [3]	Sfera środowiskowa [3]	Sfera przestrzenno-funkcjonalna [7]	Sfera techniczna [3]	Ogółem [31]		
1	13	1	2	3	2	21	1552	57,93
2	11	2	1	7	0	21	1434	18,76
3	4	3	1	4	1	13	1952	187,02
4	3	1	2	4	1	11	1594	197,59
5	7	2	2	5	2	18	1651	112,79
6	9	1	1	1	3	15	1244	560,44
7	8	1	0	6	0	15	2094	127,43
8	5	2	1	2	2	12	1438	62,08
9	3	2	1	6	0	12	2418	13,92
10	6	2	2	3	0	13	1300	1631,88
11	4	1	2	5	1	13	1645	812,02
12	2	2	1	2	1	8	1077	1415,36
13	4	1	2	3	1	11	1433	3378,72
14	6	2	2	3	1	14	1756	1749,82
15	4	1	1	1	0	7	1902	2084,13
16	4	2	1	6	2	15	1196	1151,04
17	4	1	1	4	2	12	1199	1832,40
18	4	2	2	4	2	14	1015	2635,61

Źródło: opracowanie własne.

Zbiorcze zestawienie liczby wskaźników o ponadnormatywnych wynikach prezentuje [Tab. 27](#). Jednostkami o największym nagromadzeniu zjawisk kryzysowych są 1 i 2. Oba obszary spełniają założenia występowania kryzysu społecznego, potwierdzonego przekroczeniem ponad 60% wskaźników w sferze społecznej. Jednocześnie obie jednostki spełniają kolejne kryterium kryzysu w 3 z 4 pozostałych sfer. Łącznie w jednostkach 1 i 2 przekroczone zostało 21 wskaźników. Jednostką o stanie bliskim kryzysowego jest nr 6, gdzie łącznie przekroczone zostało 18 wskaźników, w tym 9 w sferze społecznej. Pozostałe obszary wykazują zdecydowanie mniejszy stan kryzysowy w sferze społecznej, jednocześnie w wielu przypadkach osiągając dość wysokie wartości w sferach pozaspołecznych.

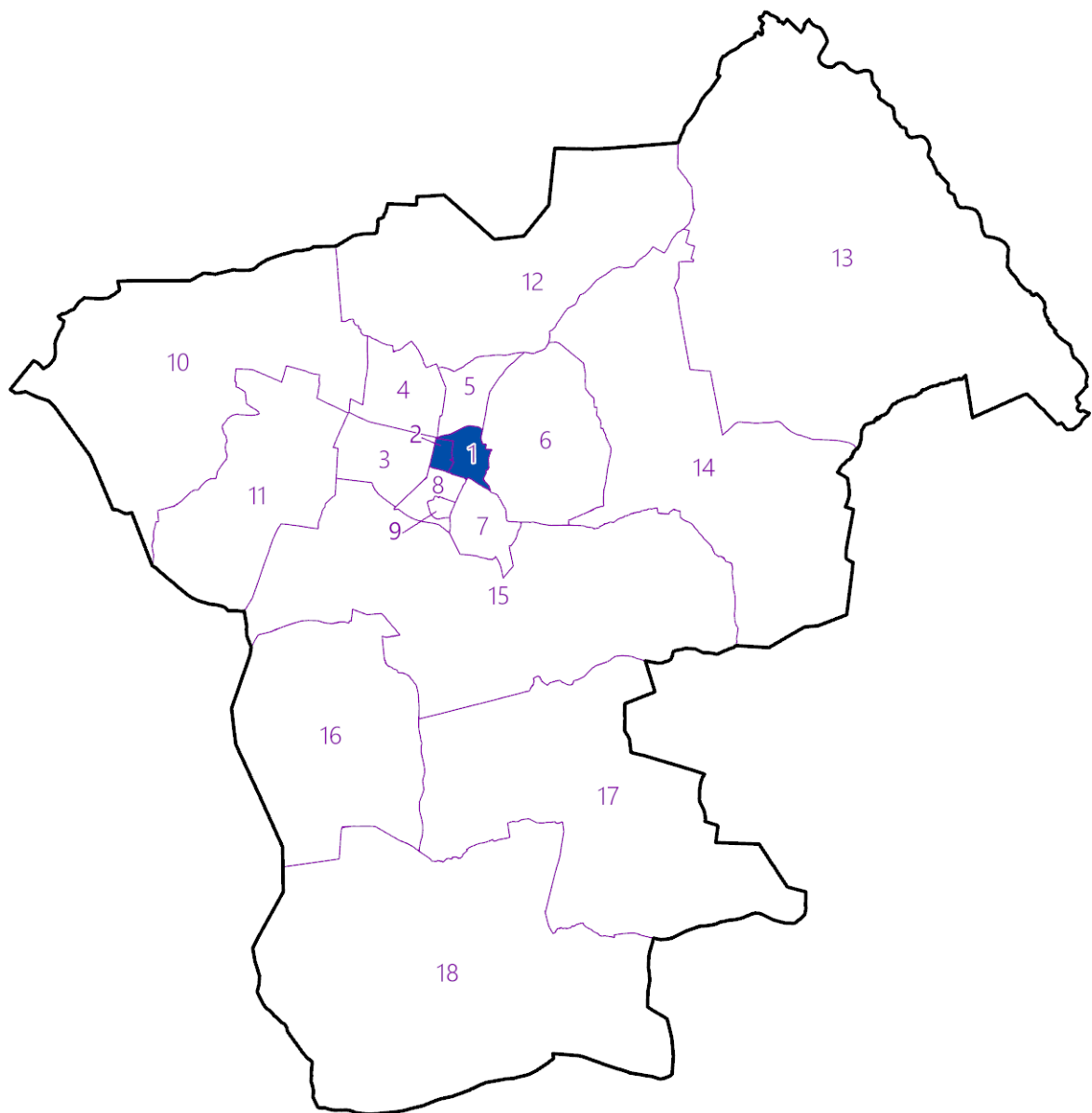
Przeprowadzona analiza jednoznacznie wskazuje jednostki nr 1 i 2 jako zdegradowane na tle pozostałych obszarów gminy ([Tab. 28](#)).

Tab. 28. Kryteria przyjęte do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Nr jednostki	Minimum 10 wskaźników potwierdzających sytuację kryzysową w sferze społecznej [TAK/NIE]	Obszar charakteryzuje się problemami w sferze gospodarczej [TAK/NIE]	Obszar charakteryzuje się problemami w sferze środowiskowej [TAK/NIE]	Obszar charakteryzuje się problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej [TAK/NIE]	Obszar charakteryzuje się problemami w sferze technicznej [TAK/NIE]	Obszar zdegradowany [TAK/NIE]
1	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
2	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK
3	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
4	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
5	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
6	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
7	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	NIE
8	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
9	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
10	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
11	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
12	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
13	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
14	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
15	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
16	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
17	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
18	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE

Źródło: opracowanie własne.

Przyjęte kryteria wyznaczenia obszaru zdegradowanego, obejmujące konieczność wystąpienia odchyień od wartości średniej w przypadku ponad 60% liczby analizowanych wskaźników w sferze społecznej (co najmniej 10), współwystępujących z co najmniej jednym negatywnym wskaźnikiem w 3 z 4 pozostałych sfer, spełniają jednostki nr 1 i 2.

 Granice obszaru zdegradowanego

 Granice jednostek strukturalnych

 Granice gminy Pleszew

Rys. 44. Granice obszaru zdegradowanego w gminie Pleszew

Źródło: opracowanie własne.

W efekcie analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego wyznacza się obszar zdegradowany w gminie Pleszew w granicach jednostek nr 1 i 2, zajmujący 0,43% powierzchni gminy (76,7 ha), zamieszkały przez 10,7% ogólnej populacji gminy (2986 osób) ([Rys. 44](#)).

5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Podstawę wyznaczenia obszaru rewitalizacji stanowią wymogi art. 10 ustawy o rewitalizacji, które obejmują :

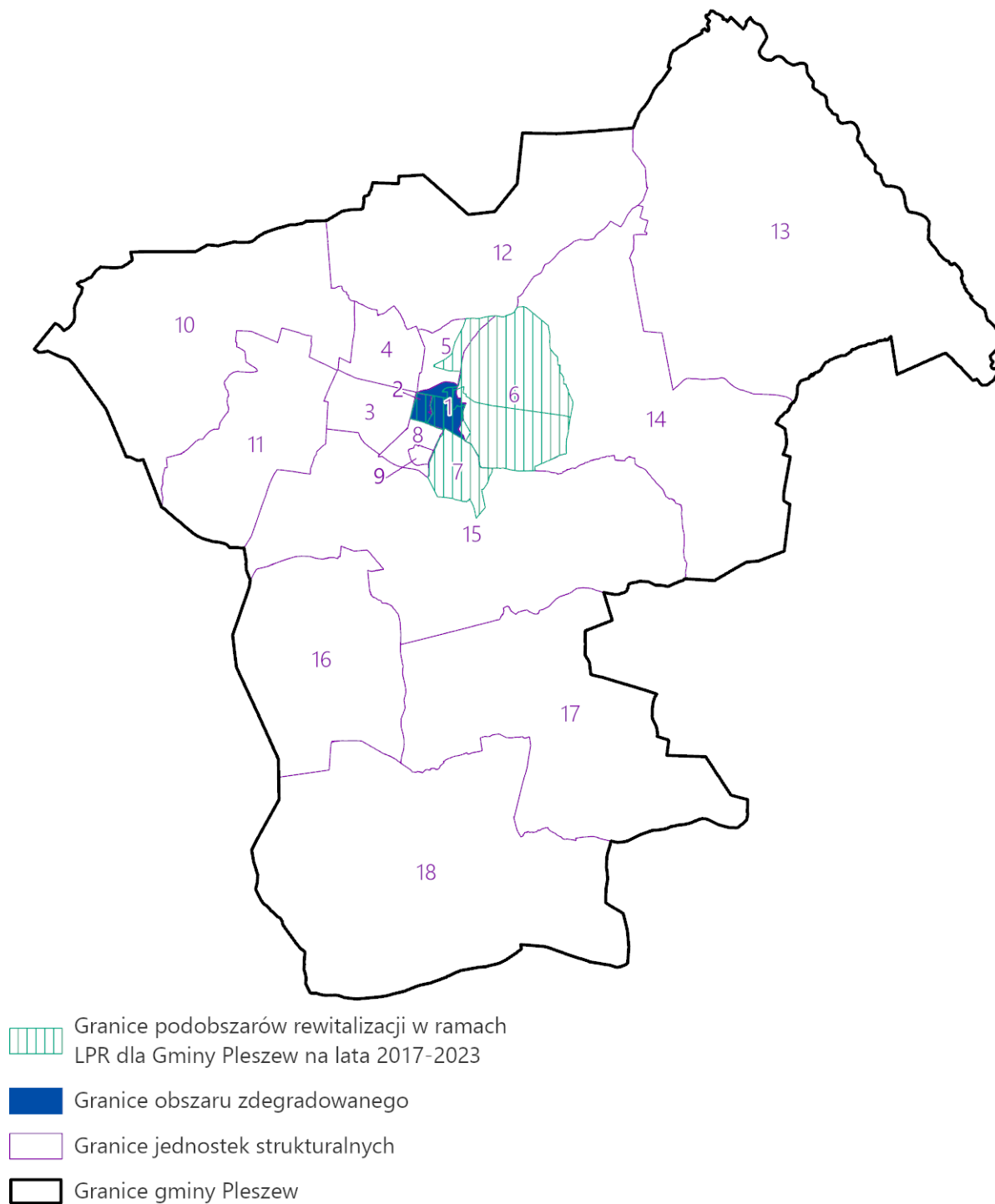
1. Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.
2. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
3. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–4, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wskazane zostały jednostki nr 1 i 2 spełniające przyjęte kryteria obszaru zdegradowanego - szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej, poprzez ponad 60% przekroczonych wskaźników ze sfery społecznej (10 wskaźników lub więcej). Drugim kryterium było współwystępowanie kryzysu w co najmniej jednym zagadnieniu w 3 z 4 pozostałych sfer.

Wskazany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego z uwagi na położenie w centrum miasta, a co za tym idzie koncentrację m.in. z wielofunkcyjnej, centrotwórczej zabudowy, ważnej dla funkcjonowania gminy oraz historyczny rodowód (zabytkowy układ urbanistyczny i obecność licznych obiektów zabytkowych). Dodatkowo znaczna część obszaru zdegradowanego pokrywa się z obszarem rewitalizacji w obowiązującym nadal Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2022 (Rys. 45). Tym samym wyznaczenie w granicach jednostek nr 1 i 2 ustawowego obszaru rewitalizacji pozwoli na kontynuowanie procesu rewitalizacji w Pleszewie, realizowanego do tej pory z użyciem Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Wskazany obszar spełnia również drugie z kryteriów wskazanych przez ustawę, czyli nie więcej niż 20% powierzchni gminy i nie więcej niż 30% populacji gminy. Łączna powierzchnia jednostek nr 1 i 2 (77 ha) wynosi 0,43% ogólnej powierzchni gminy i zamieszkiwane są przez 10,7% populacji gminy (2986 osób).

W granicach gminy i miasta Pleszew nie występują niezamieszkałe jednostki o charakterze przemysłowym, pokolejowym, i powojennym możliwe do włączenia w proces rewitalizacji.

Rys. 45. Porównanie zasięgu obszaru rewitalizacji w obowiązującym LPR z obszarem zdegradowanym
Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa w rzetelny i jednoznaczny sposób pozwoliła na delimitację terenu zdegradowanego. Obszar spełnia niezbędne kryteria formalne pozwalające na wskazanie tego obszaru do objęcia procesem rewitalizacji. Tym samym wyznacza się jednostki nr 1 i 2 jako proponowany jednolity obszar rewitalizacji (Rys. 46).

Rys. 46. Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji
Źródło: opracowanie własne.

6. Spis rysunków

Rys. 1. Lokalizacja gminy Pleszew	6
Rys. 2. System przyrodniczy w gminie Pleszew	14
Rys. 3. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Pleszew	17
Rys. 4. System komunikacji w gminie Pleszew.....	19
Rys. 5. Podział na jednostki strukturalne w LPR dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023.....	24
Rys. 6. Podział Gminy Pleszew na jednostki strukturalne – cała gmina.....	26
Rys. 7. Podział Gminy Pleszew na jednostki strukturalne – część miejska gminy.....	27
Rys. 8. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych na 1000 osób	37
Rys. 9. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 osób	38
Rys. 10. Wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 osób.....	39
Rys. 11. Wskaźnik wielkość zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w zł na 1000 osób	40
Rys. 12. Wskaźnik udziału uczniów otrzymujących stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów.....	41
Rys. 13. Liczby interwencji Straży Miejskiej na 1000 os.	42
Rys. 14. Wskaźnik liczby wykroczeń na 1000 osób	43
Rys. 15. Wskaźnik liczby wypadków i kolizji drogowych na 1000 osób	44
Rys. 16. Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 1000 osób w wieku produkcyjnym.....	45
Rys. 17. Wskaźnik liczby niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej na 1000 osób.....	46
Rys. 18. Wskaźnik liczby osób w wieku 0-3 lat na 1000 osób	47
Rys. 19. Wskaźnik liczby czytelników bibliotek na 1000 osób.....	48
Rys. 20. Wskaźnik liczby uczestników zebrań wiejskich i rad osiedli na 1000 osób	49
Rys. 21. Wskaźnik liczby uczniów, którzy w latach 2020-2022 nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 osób.....	50
Rys. 22. Wskaźnik liczby osób objętych procedura Niebieskiej Karty na 1000 osób.....	51
Rys. 23. Wskaźnik liczby podmiotów zarejestrowanych w CEIDG na 1000 osób.....	53
Rys. 24. Wskaźnik liczby nowych zarejestrowań w CEIDG na 1000 osób.....	54
Rys. 25. Wskaźnik liczby wyrejestrowań w CEIDG na 1000 osób.....	55
Rys. 26. Wskaźnik liczby lokali ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób	57
Rys. 27. Wskaźnik powierzchni wyrobów zawierających azbest w m ² w powierzchni jednostki	58
Rys. 28. Wskaźnik masy wyrobów zawierających azbest na 1000 osób	59
Rys. 29. Wskaźnik udziału budynków wpisanych do GEZ w ogólnej liczbie budynków	61
Rys. 30. Wskaźnik liczby świetlic i obiektów kulturalnych na 1000 osób.....	62
Rys. 31. Wskaźnik długości kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej na 1000 osób	63
Rys. 32. Wskaźnik liczby obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na 1000 osób	64
Rys. 33. Wskaźnik liczby obiektów sportowo-rekreacyjnych na 1000 osób.....	65
Rys. 34. Wskaźnik liczby przystanków komunikacji publicznej na 1000 osób	66
Rys. 35. Wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 1000 osób.....	67
Rys. 36. Wskaźnik liczby budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. na 1000 osób	69
Rys. 37. Wskaźnik liczby awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na 1000 osób	70
Rys. 38. Wskaźnik udziału lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali.....	71

Rys. 39. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej	73
Rys. 40. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej	74
Rys. 41. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej	75
Rys. 42. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	76
Rys. 43. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej	77
Rys. 44. Granice obszaru zdegradowanego w gminie Pleszew	80
Rys. 45. Porównanie zasięgu obszaru rewitalizacji w obowiązującym LPR z obszarem zdegradowanym	82
Rys. 46. Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji	83

7. Spis tabel

Tab. 1. Zmiany demograficzne w gminie Pleszew latach 2017-2021.....	7
Tab. 2. Migracje w gminie Pleszew latach 2017-2021.....	7
Tab. 3. Struktura grup ekonomicznych w gminie Pleszew w latach 2017-2021.....	8
Tab. 4. Podstawowe informacje o pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych w gminie Pleszew latach 2017-2021	8
Tab. 5. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Pleszew w 2022 r.	9
Tab. 6. Bezrobocie w gminie Pleszew latach 2017-2021.....	9
Tab. 7. Dochody i wydatki budżetowe w gminie Pleszew w latach 2017-2021 [zł]	10
Tab. 8. Struktura wydatków gminy Pleszew wg działów klasyfikacji budżetowej w 2021 r.	10
Tab. 9. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w gminie Pleszew w latach 2017-2021	11
Tab. 10. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Pleszew w 2021 r.	12
Tab. 11. Podmioty gospodarcze w gminie Pleszew wg sekcji PKD 2007 w 2021 r.	12
Tab. 12. Stężenie pyłów PM10 na terenie gminy Pleszew w 2022 r.	15
Tab. 13. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach odprowadzonych do wód lub do ziemi (kg/rok)	16
Tab. 14. Zestawienie informacji o przystankach autobusowych w gminie Pleszew.....	20
Tab. 15. Zestawienie informacji o drogach rowerowych w gminie Pleszew	20
Tab. 16. Zasoby mieszkaniowe gminy Pleszew w latach 2017-2021	21
Tab. 17. Wskaźniki mieszkaniowe gminy Pleszew na tle wybranych jednostek administracyjnych w latach 2017-2021	21
Tab. 18. Udział mieszkańców z dostępem do sieci technicznych.....	22
Tab. 19. Podstawowe informacje o jednostkach strukturalnych.....	27
Tab. 20. Wskaźniki wykorzystane w ocenie sfery społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej i technicznej w diagnozie delimitacyjnej	30
Tab. 21. Wpływ wskaźników z poszczególnych sfer na wybór obszaru zdegradowanego	33
Tab. 22. Zestawienie wskaźników sfery społecznej	36
Tab. 23. Zestawienie wskaźników sfery gospodarczej	52
Tab. 24. Zestawienie wskaźników sfery środowiskowej.....	56
Tab. 25. Zestawienie wskaźników sfery funkcjonalno-przestrzennej	60
Tab. 26. Zestawienie wskaźników sfery technicznej.....	68
Tab. 27. Liczba wskaźników obrazujących stan kryzysowy w poszczególnych sferach	78
Tab. 28. Kryteria przyjęte do wyznaczenia obszaru zdegradowanego	79